44387/B

ROEMER

SCRIPTORES

de Plantis

Hiſpanicis, Luſitanicis, Braſilienſibus,

adornavit et recudi curavit

I. I. Römer M. D.

c. tab. aenn.

Norimbergae

in Officina Raſpeana.

1796.

G. Vogel sc: Nbg.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

SCRIPTORES
DE PLANTIS
HISPANICIS, LVSITANICIS, BRASILIENSIBVS.

ADORNAVIT

ET

RECVDI CVRAVIT

J. J. ROEMER.

M. D.

Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b28763452

LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

I. I. ROEMER

M. D.

TVRICO-HELVETVS.

Hiſpaniam, Luſitaniam, regionesque ultramarinas regnis illis ſubditis plantis abundare non minus notatu digniſsimis quam adhucdum incognitis, quis eſt qui neget? Exſtitere quidem omni tempore Viri illuſtres qui perquiſitioni et descriptioni illarum plantarum indefessam operam navarunt. Sic e. g. CLVSIVS, BARRELIER, CAVANILLES, I.P.BREYNIVS, QVER, DEL ASSO, LOEFFLING, ORTEGA Hispanicas; GRISLEY, VANDELLI Luſitanas; CAR. PLVMIER, PETIVER, MVTIS, PAVONIVS et RVIZIVS, idemque ille CAVANILLES Americae meridionalis, MVTIS et VANDELLI Braſiliae plantas indagando, depingendo, describendo, immortales ſibi laudes pepererunt. Modo annuat numen, ut ſalvus et incolumis ab itinere redux doctiſsimus HAENCKE illorum celeberrimorum Virorum connatibus coronam imponere queat!

Sed quod dolendum quam maxime eſt, ignorantur fere a ceteris Europae Botanicis iſti labores plerique ita, ut partim propter regionum intervalla, partim difficultatem commercii librarii cum Hispanis Lusitanisque, non ſolum librorum argumenta, ſed fere ipſi libri in noſtris oris incogniti maneant.

Non ſuperfluum itaque conamen inſtituere duxi, ſi illorum librorum et tractatuum varios, quos felix fortuna mihi obtulit, recudi curasſem, ſicque horum aditum fontium Europae Botanicis aperiſsem.

Elegi pro hoc fasciculo tractatus non ſolum lectu digniſsimos, ſed etiam varietate argumenti commendabiles.

Primo ſiſtitur *Enumeratio ſtirpium in Arragonia noviter detectarum*, deprompta, ex Introductione in Oryctographiam et Zoologiam Arragoniae, ſine impreſsionis loco 1774 edita. Auctor — Cl. IGNATIVS DE ASSO, uti ferunt jam antea *Synopſin plantarum Aragoniae* typis ediderat, quam vero, quidquid agerem, mihi comparare non potui. Hac ipſa Enumeratio pro Supplemento vel continuatione Synopſeos haberi debet, et de illa Auctor ipſe ſic habet:

„Enumerationem ſubiungimus earum ſtir-
„pium, quas circa Oscam, Iaccam, et in al-
„pibus

„pibus Pyrenaicis nuper deteximus. Ex illa-„rum varietate, vel elegantia quilibet per-„ſpiciet, quantum ex Pyrenaeis Aragonia di-„ligenti inveſtigatione perluſtratis exſpectari „poſsit: nos etenim, intercedentibus gravio-„ribus negotiis, vix ſex dierum ſpatio mon-„tes circa *Hecho*, *Canfran*, *Sallent*, et *Panticosa* „obiter peragravimus, multoque maturius, „quam conſtitutum erat, discesſimus. Et „quia non facile facultas erit de hoc argu-„mento iterum ſcribendi, inter caeteras plan-„tas eas etiam recensemus, quas in Aragonia „nascentes commemorat Flora Hispanica Io-„sephi Quer 1) Superioribus accedunt ſpecies „aliquae Parisiis missae ab officioso, et peri-„tiſsimo Botanico Cl. l'Heritier, quas ab ami-„co in noſtro ſolo plantas legente obtinu-„erat: tum denique nova Salviae ſpecies, et „Cl. Linnaeo incognita, quam circa Darocam „crescentem obſervavit amicus noſter ſingu-

1) Huius Operis continuatio è Typographia Matritensi nuper prodiit. Editionem promovit vir non vulgaris eruditionis Iosephus Perez Cavallero Horti Regii Praefectus, cuius ſplendorem et incrementa optimis conſiliis, et magna judicii dexteritate fovet.

„laris Michael Barnades 2), Medicinae ſcien-
„tia, et accurata plantarum cognitione prae-
„ſtantiſsimus. Porro aliquarum ſtirpium in
„Synopſi enumeratarum memoriam revoca-
„mus ut quaedam minus accurate propoſita
„emendemus, vel alia ad ſpecierum illuſtra-
„tionem ſpectantia quaſi parerga adiungamus.

Sequitur Dom. VANDELLII de arbore Draconis, ſ. Dracaena Diſsertatio, Oliſipone, 1762 impreſsa, quae varias propter controverſias quas inter Germanos et Suecos Botanicos ſtirps iſta excitavit, et de quibus praecipue conſulenda REINH. BERENS Diſs. inaug. de Dracone arbore Cluſii, 4. maj. Goetting. 1770. (recuſa in CHR. FR.

2) Novam ſtirpium Hiſpanicarum hiſtoriam parabat Michael Barnades pater, magni nominis Botanicus et quondam in Horto Matritenſi Profeſsor laudatiſsimus, ſubjectis ultra CXX tabulis, in quibus *Beithariae*, *Veneriae*, *Hiſpidellae* genera, et ſpecies quamplurimae novae, vel rariſsimae accuratis iconibus illuſtrantur. Tam egregii Operis editioni, quae ad magnum Auctoris et Hiſpanienſis Florae ornamentum comparata fuit, luctuoſum optimi viri fatum interceſsit. Stupendum plantarum, et obſervationum theſaurum in ordinem concinnum adduxit filius; eius autem publicationem invidorum *μηχανηματα* in fauſta impedimenta hactenus retardarunt.

FR. LVDWIG deleſt. opusc. ad ſcient. nat. ſpectantium, Vol. I. p. 389-432.), noſtris, uti ſpero, Botanicis, non ingrata erit.

Excipit hancce, eiusdem VANDELLII *Faſciculus plantarum cum novis generibus et ſpeciebus.* 4to. Olisipone 1771. in typographia Regia impreſsus, cuius inſertio tum propter raritatem ſtirpium in illo descriptarum, tum propter descriptionum iconum quae praeſtantiam excusatione non indiget. Quam in hoc Fasciculo POMBALIAM IPECACVANHAM eam in ſequenti libello VIOLAM *Ipecacuanham* nuncupat Auctor. Ceterum nondum certo conſtat, utrum haec vera ſit planta, de qua Ipecacuanhae officinarum Radix depromitur, nec ne? Cf. de hac re ANDRADAE nimis certe ſuperficiariam epiſtolam, *ſur les diverſes eſpèces de plantes nommées Ipecacuan*, *ou Ipecacuanha*, *au Breſil*, in *La Med. eclairée* I. 8. p. 238-243.

Florae Lusitanicae et Brasilianae ſpecimen, eodem *Vandellio* auctore agmen claudit. Depromptum eſt e libro vel adhucdum in noſtris regionibus plane ignoto, cui titulus:

Diccionario dos Termos Technicos de Hiſtoria natural extrahidos das Obras de Linneo, com a ſua explicacaõ, e eſtampas abertas em cobre, para facilitar a intelligencia dos mesmos. E a Memoria D. Maria I. Noſsa ſenhora

Domingos *Vandelli* Director do Real Iardim Botanico, e lente das Cadeiras de Chymica, e de Hiſtoria Natural na Universidade de Coimbra &c. 8vo. Coimbra: na Real Officina da Universidade, com licença da Real Mesa da Commiſsaõ Geral Sob're o Exame a Censura dos Livros, foi taixado eſte Livro em Papel a dous mil e duzentos reis. Vende-ſe na loje de Antonio Barneoud à Sé velha, 1788. p. XXXVI. et 301. c. tab. aen. XX.

Varia illo continentur maxime memorabilia. Descriptiones novorum generum, quorum alia per ſemina à *Dombeyo*, magni nominis peregrinatore, cui mortuo bene ſit! allata, apud nos nota, alia, uti credo, penitus ignota ſunt. De caetero ſpecimen iſtud, desiderium majoris Operis, pro virili abſoluti, et *omnes* in Lusitania et Brasilia inventas ſtirpes pertractantis, iure merito excitare debet.

Sed hoc meum conamen iam aequitati eruditorum ſubmitto. Si ex eorum iudicio, utilitas aliqua ex illo ad Botanicen redundat, alio fasciculo eruditione non minus varia refertos, Botanicisque placituros edere libellos ſtudebo. Turici Helvetorum menſe Februario 1796.

ENVME-

ENVMERATIO STIRPIVM IN ARRAGONIA NOVITER DETECTARVM.

VERONICA.

1. Veronica *Teucrium.*
Habitat in monte *Uruel*, circa *Canfranc.*

2. Veronica *ſerpillifolia.*
Provenit circa *Canfranc*, *en el Formigal de Sallent.*

3. Veronica *montana.*
Habitat in monte Lizara circa Araguès.

4. Veronica foliis ovatis integerrimis, racemo terminali, caule procumbente.
Habitat in monte *Soba* circa *Sallent*, *en el Formigal.* Planta dodrantalis. Ob caules non fruticoſos, et folia integerrima ad V. *ſerpillifoliam*, vel *fruticuloſam* referri nequit. Icon Clusiana Veronicae fruticuloſae noſtram non male exhibet, cum in ea folia integerrima appareant, quae crenata dixit Cluſius in deſcriptione.

5. Veronica foliis ovatis, ſeſſilibus, racemo terminali.
An V. *Ponae* Gouan *Illuſtr.* p. 1?
Icon. *Plukenetii* Tab. 233. f. 2. convenit.
Habitat in monte *Uruel.* Folia omnia in meo exemplari oppoſita. Caulis erectus.

6. Veronica *verna.*
Provenit in monte *S. Joannis Pinnatenſis.*

PINGVICVLA.

7. Pinguicula *alpina.*

Provenit in monte *Yzas.*

VTRICVLARIA.

8. Vtricularia *vulgaris.*

Habitat Caesaraugustae in aquis ſtagnantibus.

VERBENA.

9. Verbena *ſupina.*

Habitat circa *Santa Cilia* non longe à S. Ioanne Pinnatensi.

SALVIA.

10. Salvia (*Phlomoides*) foliis lanceolatis, dentatis, hirſutis, viscidis. Tab. I. Fig. 1.

Habitat in monte vulgo *el Puerto de Daroca.* Plauta cubitalis, aut maior, tota lanata, viscidiſsima. Folia annua, lanceolata, dentata, inferiora ſubpetiolata, ſumma ſeſsilia. Bracteae cordato-lanceolatae, calycibus longiores. Flores verticillati, pedunculati, verticillis ſaepius 6 floris. Calyx ſubpentagonus bilabiatus. Corolla alba: galea compreſsa ſubfalcata: barba trifida, ſegmentis lateralibus erectis ſubovatis, medio orbiculato concavo. Stamina 2. Germen 4. fidum: ſtylus exertus, ſtigmate ſemibifido.

VALERIANA.

11. Valeriana *Calcitrapa.*

Habitat circa *Santa Cruz*, *Yebra.*

12. Valeriana *ſaxatilis.*

Legi in monte *Guara.*

POLYCNEMVM.

13. Polycnemum *arvenſe.*

Legi circa *Luna.*

IRIS.

14. Iris *pumila.*

Habitat circa *Santa Cruz.*

15. Iris *ſpuria.*

Provenit in pratis circa *Turiaſonem.*

16. Iris *foetidiſsima.*

Habitat circa *Oſcam*, *Barluenga.*

POA.

17. Poa *eragroſtis*, ſpiculis 12-floris.

Habitat circa *la Virgen de Vrban.*

CYNOSVRVS.

18. Cynoſurus *Lima.*

Ad vias frequens *Caeſarauguſtae*, circa *Epila.*

BROMVS.

19. Bromus ſpiculis ſeſsilibus 4 floris, imbricatis.

Habitat circa *Pueyo.* Floſculi omnes, et calyces ariſtati: culmus glaber.

TRITICVM.

20. Triticum *maritimum.*

Habitat *Caeſarauguſtae*, ad margines agrorum, ſed rarius.

MINVARTIA.

21. Minuartia *campeſtris.*

Provenit *Caeſarauguſtae* in ſiccis.

SCABIOSA.

22. Scabioſa *leucantha.*

Habitat circa *Boria*, *Caeſarauguſtae.*

23. Sca-

23. Scabioſa *ſylvatica.*
Provenit *en el Formigal de Sallent.*

ASPERVLA.

24. Aſperula *odorata.*
Habitat in monte *Lamata.*

GALIVM.

25. Galium foliis octonis, laevibus, ariſtatis, caulibus ramoſis, procumbentibus. Legi in ſummo monte *Yzas.* Planta vix pollicaris: folia imbricata. An varietas G. ſaxatilis?

PLANTAGO.

26. Plantago *Loeflingii.*
Habitat Caeſarauguſtae loco dicto *la Era de Chueca.*

BVFONIA.

27. Bufonia *tenuifolia.*
Habitat *Caeſarauguſtae* ſecus viam Matritensem, et circa *Tronchon.*

SAGINA.

28. Sagina procumbens.
Legi *en el Formigal de Sallent.*

HELIOTROPIVM.

29. Heliotropium *ſupinum.*
Habitat circa *Santa Cruz.*

ANCHVSA.

30. Anchusa *ſempervirens*, ſive Buglosſum latifolium C. B.
Habitat in monte *Cauno* Quer. III. p. 311.

PVLMONARIA.

31. Pulmonaria *officinalis.*
Provenit copioſe in pinetis monte *Urban.*

SYM-

SYMPHYTVM.

32. Symphytum *tuberoſum.*

Habitat circa *Cañardo.*

Meſsersmidia cancellata Syn. n. 162.

Haec planta, quam examine cum optimo praeceptore inſtituto ad Meſsersmidiae genus retulimus, ex aliquot Botanicorum ſententia minime differt à Lithospermo *dispermo* à Linnaeo filio descripto in 1a. Decade; quod quidem opus nondum nobis conſulere licuit.

ANDROSACE.

33. Androſace *villoſa.*

Habitat in montibus *Yzas*, *Soba*, *Formigal de Sallent.*

PRIMVLA.

34. Primula *integrifolia.*

Provenit in montibus *Yzas*, *Soba.*

SOLDANELLA.

35. Soldanella *alpina.*

Habitat in montibus *Yzas*, *Soba.*

LYSIMACHIA.

36. Lysimachia *nummularia.*

Habitat in Pyrenaeis Aragoniae Quer. V. p. 389.

ANAGALLIS.

37. Anagallis *tenella.*

Provenit in monte *S. Joannis Pinnatenſis*, locis humidis.

AZALEA.

38. Azalea *procumbens.*

In Pyrenaeis Aragoniae Quer. IV. p. 197.

CAM-

CAMPANVLA.

39. Campanula *rotundifolia.*

Habitat circa *Pueyo.* Folia radicalia cordata, ſerrata: caulis multiflorus.

40. Campanula *ſpeculum.*

Legi prope el *Pantano* de *Huesca.* Corolla incisa, non tamen ad imum.

41. Campanula *Erinus.*

Habitat circa *Ricla, Rodanas.*

PHYTEVMA.

42. Phyteuma *hemisphaerica.*

Habitat in monte *Tzas, en el Formigal de Sallent.*

43. Phyteuma *ſpicata.*

Habitat cum praecedenti.

LAGOECIA.

44. Lagoecia *Cuminoides.*

Provenit in monte *Vrban.*

GLAVX.

45. Glaux *maritima.*

Provenit in pratis ſalſis circa *Lumpiaque.*

CHENOPODIVM.

46. Chenopodium *murale.*

Habitat circa *Cannardo.*

SALSOLA.

47. Salſola radice lignoſa, caule erecto, foliis teretibus.

Habitat in lacu ſalſo de *Agon* circa *Magallon.*

Salſola fruticosa Syn. n. 227.

Planta hoc nomine in Synopſi propoſita eſt *Chenopodium maritimum*, quod nasci obſervavimus in dicto Valle *Vrreae*, et prope *Pinſeque.*

VELE-

VELEZIA.

48. Velezia *rigida.*

Habitat Caeſaraguſtae ad margines agrorum. In colle *el Algezar* prope Rodanas etiam obvia fuit.

GENTIANA.

49. Gentiana *acaulis.*

Habitat in montibus *Yzas*, *Lizara*, *Soba.*

ERYNGIVM.

50. Eryngium (*Bourgati*) caule ſimplici, foliis ternatis, laciniis bitripartitis, retroflexis, rameis oppoſitis, paleis lanceolatis integerrimis *Gouan* Illuſtr. p. 7. tab. 3. optima.

Habitat circa *Sallent*, el *Pueyo*, in monte *Tenefrito* circa *Panticosa.* Deſcriptioni Cl. Gouani nihil addi poteſt.

TORDYLIVM.

51. Tordylium *nodoſum.*

Habitat circa *Tronchon.*

PEVCEDANVM.

52. Peucedanum *officinale.*

Provenit circa *Torralva*; et circa *Oſcam* in collibus ultra *Pebredo.*

HERACLEVM.

53. Heracleum *alpinum.*

Provenit circa *Hecho*, *Araguès.*

SIVM.

54. Sium *Falcaria.*

Habitat *Caeſarauguſtae* loco dicto *las Fuentes.*

CO-

CORIANDRVM.

55. Coriandrum *teſticulatum.*
Habitat circa *Tronchon.*

CHAEROPHYLLVM.

56. Chaerophyllum *hirſutum.*
Legi in ſummo monte Yenefrito. Flores rubicundi.

CARVM.

57. Carum (*Bunius*) umbellis ſeptemfidis, foliis radicalibus ternatis, quinatisque, caulinis bipinnatis, linearibus, ſummis ſetaceis *Gouan Illuſtr. p.* 20.
Habitat in Pyrenaeis circa *Hecho*, *Canfranc.*

VIBVRNVM.

58. Viburnum *Opulus.*
Habitat ad aquas circa Lituènigo.

LINVM.

59. Linum foliis lanceolatis hirſutis, ſaepius oppoſitis Scopoli Fl. *Carn. Tab.* XI.
An varietas L. *hirſuti?*
Habitat circa *Oſcam*, in monte *Gratal*, prope *Iaccam*, *Hecho.* Folia caulina trinervia: flores purpurei, ſubſeſsiles.

DROSERA.

60. Droſera *rotundifolia.*
Provenit ad aquas circa *Santa Cruz.*

SCILLA.

61. Scilla *Lilio-hyacinthus.* Tab. I. fig. 2.
Habitat en *el Formigal de Sallent.* Radix tunicata. Folia lineari-ſubulata. Flores corymboſi caerulei, petalis erectis perſiſtentibus. Antherae caeruleae.

AN-

ANTHERICVM.

62. Anthericum *Liliaſtrum.*

Habitat in Pyrenaeis Quer. V. p. 344. In monte *Cauno* Cienfuegos I. pag. 144.

ORNITHOGALVM.

63. Ornithogalum *pyrenaicum.*

Habitat in Pyrenaeis Aragoniae Quer. VI. p. 30.

FRANKENIA.

64. Frankenia *laevis.*

Habitat in ſalſis circa *Borja.*

ERICA.

65. Erica *arborea.*

Habitat in valle *Tena.*

66. Erica *multiflora.*

Habitat cum antecedenti.

DAPHNE.

67. Daphne *alpina.*

Habitat in monte *Tenefrito* circa *Panticosa.*

68. Daphne Cneorum.

Provenit circa *Puendeluna*, *Zuera* ad flumen *Gallego.*

Paſſerina hirſuta Syn. n. 343.

Expungenda eſt, nam quae *Matapollo* à noſtratibus vocatur diverſam, et novam ſpeciem conſtituit. Eſt itaque:

Sanamunda vermiculata πανυϛελεκῆς *Barrel.* Ic. 231. Obſ. 1355.

Synonymum indicavit Cl. HÉRITIER Botanicus Pariſienſis, qui nos benigne admonuit. Caules glabri; folia ovata, obtuſa, ſubcarnoſa: flores lutei, ſeſsiles.

POLYGONVM.

69. Polygonum *Hydropiper.*

In aquoſis circa *Jaccam*, *Oſcam.*

70. Polygonum *viviparum.*

Habitat in monte *Yzas.*

RHODODENDRVM.

71. Rhododendrum *ferrugineum.*

Habitat in monte *Soba, en el Formigal de Sallent.*

SAXIFRAGA.

72. Saxifraga foliis radicalibus oblongis, ſerratis, caulinis ſpatulatis.

Saxifraga aizoon Jacquin Fl. Auſt. V. pag. 18. 19. Tab. 438. optima.

Saxifraga foliorum ora cartilaginea ſerrata, petiolis pauciſloris, petalis punctatis Haller. *Helv. n.* 978.

Habitat in monte *Yzas*, circa *Panticosa.*

73. Saxifraga *ſedoides.*

Habitat in montibus *Yzas*, *Panticosa*, *Soba*, *Formigal.*

74. Saxifraga *cuneifolia.*

Habitat in montibus *Yzas*, *Soba* ad rivulos.

75. Saxifraga *autumnalis.*

Habitat ad rivulos cum praecedenti.

GYPSOPHYLA.

76. Gypſophila *faſtigiata.*

Habitat circa *Pueyo* in alveo fluvii *Gàllego.*

CVCVBALVS.

77. Cucubalus *reflexus.*

Provenit *Caeſarauguſtae.*

SILE-

SILENE.

78. Silene *muſcipula.*

Caeſarauguſtae frequens.

79. Silene acaulis.

Provenit in montibus *Yzas*, *Soba.*

STELLARIA.

80. Stellaria, ſive Alſine *nemorum.*

Habitat in monte *Cauno* Quer. II. p. 260.

ARENARIA.

81. Arenaria *ſerpillifolia.*

Provenit circa *Tronchon.*

OXALIS.

82. Oxalis *corniculata.*

Habitat in monte *Pinnatensi* verſus antiquum Templum.

LYCHNIS.

83. Lychnis *flos cuculi.*

Provenit in humidis circa *Santa Cruz*; in monte *Lamata.*

EVPHORBIA.

84. Euphorbia *Eſula.*

Legi in monte Yenefrito.

85. Euphorbia umbella univerſali trifida, partiali bifida, foliis linearibus, bracteis cordatis.

Tithymalus Linariae folio, floribus luteis lunatis *Cat. Hort. Rom. Tab.* 26. bona.

Habitat in edito loco, vulgo el *Puerto del Frasno.*

Folia, ſeu bracteae poſt exortum ramorum cordata, oppoſita, per intervalla remota. Petala lunata; fructus laevis.

AIZOON.

86. Aizoon *hiſpanicum.*

Habitat *Caeſaraugustae* loco dicto las *Fuentes* ad maceriam vulgo *el Cerrado* del Hospital; et in tractu Miralflores.

Planta rorulenta, ut Mesembryanthemum *cryſtallinum.* Caules procumbentes. Folia ad exortum ramorum ſuboppoſita, amplexicaulia, lanceolata, obtuſa. Flores ſeſsiles. Capſula ſuperne 5 angula, ſinuebus interictis.

SPIRAEA.

87. Spiraea foliis cuneiformibus, ſuperne inciſis.

An Spiraea *crenata?*

Habitat circa *Oſc* in collibus ultra Pebredo.

ROSA.

88. Roſa *Eglanteria.*

Habitat circa *Jaccam.*

CAPPARIS.

89. Capparis *ſpinoſa.*

Hispanis *Alcaparra:* noſtratibus Tapara.

Provenit ſpontanea Caeſarauguſtae ad macerias: copioſe vero in rupibus circa *Ballovar.*

PAPAVER.

90. Papaver *Cambrium.*

Provenit circa Sallent eundo ad montem *Soba.*

CISTVS.

91. Ciſtus *populifolius.*

Habitat circa *Cannardo.*

92. Ciſtus ſuffruticoſus exſtipulatus, caulibus proſtratis, foliis elliptico-lanceolatis, petiolatis, hirtis.

Helian-

Helianthemum anguſto, ſerpillifolio, villoſum, flore aureo, italicum Barrel. *Ic.* 488.

Habitat circa *Pueyo*, *Oſcam.* Folia hirta praeſertim margine, et paula latiora, quam in Icone Barrelieri, ubi exſtipulata pinguntur: unde hoc ſynon mum à Cl. Linnaeo in C. *hirto* adpoſitum huc pertinere putamus. Flores longe pedunculati, lutei: calyces hispidi,

93. Ciſtus *ledifolius.*

Habitat circa *Oſcam* vertus *Loveto.*

94. Ciſtus ſuffruticoſus exſtipulatus, foliis ellipticis, ſuperioribus ſeſsilibus. Tab. I. fig. 3.

An varietas C. Oelandici?

Provenit circa *Pueyo*, Panticosa. Radix lignoſa repens: caules erecti; folia inferiora ſubpetiolata, margine et carina saepius ciliata: ſuperiora glabra, elliptica. Bracteae lineares. Flores parvi lutei, longe pedunculati, et inter ſe distantes.

95. Ciſtus *Tuberaria.*

Habitat in monte *Cauno* in pratis S. *Luciae*, ſed parcius.

96. Ciſtus *thymifolius.*

Chamaeciſtus luteus thymi folio Barrel. Ic. 443. bona.

Legi *en el Caſtellar* prope *la venta de Coscon.*

97. Ciſtus ſuffruticoſus erectus, ſtipulatus, foliis lanceolatis, petiolatis, ſubtus incanis, ſummis maioribus. Helianthemum luteum, imis ſerpillifoliis Barrel. *Obſ.* 527. *Ic.* 440.

Habitat in Valle *Tena.* Descriptio Iuſsiaei cum noſtris plantis convenit.

98. Ciſtus ſuffruticoſus ſtipulatus, caulibus ascendentibus piloſis, foliis petiolatis, ovatis, ſubtus incanis.

Helianthemum alpinum oleae folio, ſubtus incano Tourneſ. p. 250.

Habitat in montibus circa *Hecho*, *Araguès*, *Panticosa*. Caules inferne lignoſi decumbentes; ſuperne erecti, piloſi: folia ſupra hirſuta, ſubtus incana, ſumma ſaepius maiora. Racemus longus 10 - vel 12 - florus. Flores rubri, pedunculati: calyces hirſuti. Bracteae lineares. A Ciſto *mutabili* IACQ. minime differt, niſi caulis et foliorum hirſutia.

99. Ciſtus foliis inferioribus ſubrotundis, petiolatis, ſummis oblongis.

Habitat cum praecedenti, à quo differt floribus magnis luteis, foliis minus hirſutis, inferioribus ad orbicularem figuram accedentibus.

An varietas C. *nummularii?* ſ. potius *mutabilis?* quippe qui floribus luteis et rubris ludat.

100. Ciſtus ſuffruticoſus ſtipulatus, foliis oblongis petiolatis, obtuſis.

Helianthemum foliis maioribus, flore albo Tourneſ. p. 248.

Habitat in valle *Tena*. Flores albi: calyces leviter villosi. Folia ſubtus incana bracteae lineares.

101. Ciſtus *racemoſus.*

Ciſtus lavendulae latifoliae folio Barrel. Ic. 288.

Habitat *en el Caſtellar*, circa *Epila*, *Pozuelo*, *Yxar*.

Ciſtus Helianthemum Syn. n. 474.

Haec ſpecies qualis in Aragonia naſcitur uberius nobis explananda eſt. Caules procumbentes: folia linearia, obtuſa, piloſa, nonnihil revoluta: flores parvi lutei; calyces piloſi. Eius ſynonymum eſt:

Helianthemum ſupinum, hyſſopi foliis, villoſis Barrel. *Ic.* 818.

ACO-

ACONITVM.

102. Aconitum *Lycoctonum.*
Habitat in monte *Cauno.*

ANEMONE.

103. Anemone *alpina.*
Habitat in monte *Soba* circa *Sallent.*
104. Anemone *ſylveſtris.*
Habitat cum praecedenti.
105. Anemone *ranunculoides.*
Habitat in monte Soba, *en el Formigal.*

RANVNCVLVS.

106. Ranunculus *Pyrenaeus.*
Provenit copioſe in monte *Yzas.*
107. Ranunculus *amplexicaulis.*
Habitat in monte Yzas, *en el Formigal de Sallent.*
108. Ranunculus *platanifolius.*
Naſcitur in monte *Lizara* circa *Araguès; en el Formigal, en Soba.*
109. Ranunculus *nivalis.*
Habitat in monte *Lizara*, en el *Formigal.*
Caulis uniflorus; foliis caulina ſaepius 3, palmata; ſumma profundius incisa. Calyx non coloratus. Ex his, quae tradit Cl. Jacquin Fl. Auſtr. IV. p. 13. Ranunculum *Pyrenaicum* Cl. Gouani noſtri varietatem exiſtimo.
110. Ranunculus *polyanthemos.*
Habitat in monte *Lizara.*

CALTHA.

111. Caltha *paluſtris.*

Provenit copioſe ad rivulos in montibus *Yzas*, *Soba*, *Formigal.*

AIVGA.

112. Aiuga *reptans.*

Habitat in montibus *Guara*, *Lamata.*

SIDERITIS.

113. Sideritis *ſcordioides.*

Habitat in monte Guara; circa Beruela.

Sideritis Syn. n. 518.

Species in Synopſi propoſita à S. *ſcordioide* eſt omnino diverſa. Extat in horto ſicco Cl. Barnades, cuius cura delineata eſt ſub nomine *Sideritidis ſpinulosae.*

MENTHA.

114. Mentha *cervina.*

Habitat circa *Vſed.*

GALEOPSIS.

115. Galeopſis *Tetrahit.*

Habitat *en el Formigal*, in monte *Soba.*

116. Galeopſis *Galeobdolon.*

Habitat in monte *Lizara* circa *Araguès.*

STACHYS.

117. Stachys *ſylveſtris.*

Habitat circa *Pueyo.*

THYMVS.

118. Thymus *Zygis.*

Habitat circa *Odon.*

ME-

MELISSA.

119. Meliſsa *Nepeta*, ſive Calamintha pulegii odore.
Habitat in Aragonia Quer. III. p. 346.

HORMINVM.

120. Horminum *pyrenaicum.*
Provenit in montibus *Yzas*, *Soba.*

MELITTIS.

121. Melittis *Meliſsophyllon.*
Habitat in monte *Guara* verſus *el huevo de S. Cosme.*

SCVTELLARIA.

122. Scutellaria *galericulata.*
Habitat *Caesarauguſtae* in aquis ſtagnantibus vulgo *Ebro viejo.*

PRVNELLA.

123. Prunella *hyſsopifolia.*
Habitat circa *Cannardo*, *Abena.*

BARTSIA.

124. Bartſia *alpina.*
Provenit in montibus *Yzas, Soba, en el Formigal.*

LATHRAEA.

125. Lathraea *clandeſtina.*
Habitat in monte *Guara* prope *la fuente de los Santos.*

PEDICVLARIS.

126. Pedicularis *ſylvatica.*
Habitat in monte *Guara.*

127. Pedicularis *roſtrata.*
Habitat in montibus *Yzas, Soba, Formigal.*

128. Pedicularis *verticillata.*

Habitat *en el Formigal* cum Aethusa *Meo*, Veratro *albo*, et Gentiana *lutea.*

ANTIRRHINVM.

129. Antirrhinum *alpinum.*

Provenit in monte *Yzas.*

130. Antirrhinum *hirtum.*

Habitat circa *Epila.* Folia inferiora ſaepius glabra; in hortis omnia parum hirſuta teſte Cl. Jacquin Miſc. Auſtr. II. p. 334.

SCROPHVLARIA.

131. Scrophularia *Scorodonia.*

Provenit in monte *Lizara.*

DIGITALIS.

132. Digitalis foliis radicalibus ſpatulatis, floribus in ſpicam arcte congeſtis.

Habitat in monte *Cauno*, *en la Sierra de Villa roya.* Corollae colore triſti parvae, et minores quam in congeneribus: labium inferius integrum villoſum, obtusum. Planta cubitalis, et ſesquicubitalis. An varietas D. ferrugineae?

OROBANCHE.

133. Orobanche *laevis.*

Provenit circa *Oſcam.*

ACANTHVS.

134. Acanthus *mollis.*

Habitat in monte *Cauno* Quer. II. p. 155.

MYA-

MYAGRVM.

135. Myagrum *ſaxatile.*

Habitat in monte *Pennaroya* circa *Taguenca.* Folia radicalia ovata, rariter dentata, vix petiolata, caulina longe petiolata, integerrima; at ſumma ſeſsilia. Caulis flexuoſus.

Myagrum irregulare Syn. n. 581.

136. Hanc ſpeciem in herbario Cl. Barnades nuper vidimus eisdem ſynonymis à nobis allatis, et accurata Icone illuſtratam.

LEPIDIVM.

137. Lepidium *alpinum.*

Habitat in montibus *Tzas*, *Soba*, *en el Formigal.* Flores tetradynami.

DRABA.

138. Draba ſcapo nudo, foliis linearibus aggregatis, laevibus. An D. aizoides?

Habitat in monte *Tzas.*

THLASPI.

139. Thlaspi *hirtum.*

Provenit circa Cannardo.

140. Thlaspi ſuffruticosum, foliis ſpatulatis.

Habitat eundo ad montem *Soba.* An varietas T. montani? Flores caerulei: planta digitum longa.

COCHLEARIA.

141. Cochlearia *officinalis.*

Habitat in montibus circa Jaccam Quer. IV. p. 372.

142. Cochlearia *Armoracia.*

In Pyrenaeis Aragoniae Quer. IV. p. 379.

DENTARIA.

143. Dentaria *enneaphyllos.*

Habitat eundo ad montem *Soba* loco dicto *Lalana.*

CARDAMINE.

144. Cardamine *amara.*

Cardamine flore majore elatior Zanoni *Hiſt.* p. 66. t. 45.

Habitat *en el Formigal.* In noſtris ſtolones deſunt, ut animadvertit Hallerus.

SISYMBRIVM.

145. Sisymbrium *murale.*

Provenit in ſiccis circa *Epila.*

BRASSICA.

146. Braſsica *arvenſis* Tab. I. fig. 5.

Habitat circa Epila verſus *el batan.* Folia carnosa, ſpatulata, integerrima, rarius in noſtro ſolo dentata.

GERANIVM.

147. Geranium *phaeum.*

Habitat in monte *Lizara.*

148. Geranium *ſylvaticum.*

Habitat in montibus *Lizara*, *Tzas.*

149. Geranium radice lignoſa craſsa, pedunculis bifloris, foliis 5 - partitis, inciſis, villoſis.

An varietas G. argentei?

Habitat in ſummo monte *Tzas.* Folia minime argentea.

ALTHAEA.

150. Althaea foliis trilobis, ſuperioribus ſubhaſtatis, leviter villoſis. Tab. I. fig. 4.

Habitat circa Oſcam, à Cl. l'Heritier communicata. Flores longe pedunculati, phoenicei.

Malva

Malva hispanica Syn. n. 647.

Quae de hac ſpecie ibi tradimus delenda ſunt, et reponenda *Malva Tourneſortiana*. Haec calyce exteriore triphyllo gaudet: ſed foliolum decidens plantam cum calyce diphyllo relinquit; quod quidem nos in errorem induxit.

LAVATERA.

151. Lavatera *trimeſtris.*

Unicum ſpecimen vidimus eundo ad oppidum *Tauſte* loco dicto *barranco de Mira.*

FVMARIA.

152. Fumaria *bulboſa.*

Habitat in monte *Tzas.*

POLYGALA.

153. Polygala *Chamaebuxus.*

Habitat circa *Vruel* verſus *Ara.*

SPARTIVM.

154. Spartium *Scorpius.*

Vulgo *Aliaga.*

In montibus, et ſiccis vulgatiſsimum. Quod in Synopſi n. 661. ſcripſimus de hac ſpecie intelligendum eſt. Nam *Spartium ſpinoſum* ibi propoſitum *Erizo* vocatur, et provenire obſervavimus copioſe in montibus *Guara, Gratal*, verſus *el Pantano de Hueſca.*

GENISTA.

155. Geniſta *tinctoria.*

Habitat circa *Oſcam.*

ONONIS.

156. Ononis *viscoſa.*

Provenit circa *Tauſte*, *Gallur.*

157. Ononis fruticans, incana, anguſtifolia, ſerrata, flore purpureo, Barrelier *Obſ.* 844. *Ic.* 299.

Habitat circa Bujaraloz Quer. III. p. 49.

ANTHYLLIS.

158. Anthyllis *montana.*

Habitat circa *Tronchon.*

PISVM.

159. Piſum *Ochrus.*

Provenit Caesaraugustae in agris pone Caſtellum.

OROBVS.

160. Orobus *tuberoſus.*

Habitat *en el Formigal.*

161. Orobus *vernus.*

Habitat circa *Tronchon.*

162. Orobus *pyrenaicus.*

In Pyrenaeis Aragoniae Quer. VI. p. 34.

VICIA.

163. Vicia *hybrida.*

Caesarauguſtae in agris non rara.

ASTRAGALVS.

164. Aſtragalus *Epiglottis.*

Habitat circa *Pueyo*, in monte *Guara.*

165. Aſtragulus fruticoſus, calycibus ſubſeſsilibus, inflato-globoſis, petiolis ſpineſcentibus. Tab. II. fig 2.

Non eſt Tragacantha humilior, floribus luteis C. B. 388. quae flores gerit pedunculatos.

Pro-

Provenit copioſe circa *Gallur*, et inter lacum *Agon*, et viam publicam, quae Caesarauguſta Pampilonem ducit.

Frutex palmaris. Folliola elliptica, utrinque incana, mucrone terminata. Flores 3, aut 4 congeſti, etiam ſolitarii, ſubſeſsiles. Calyces pallide flavi, vel rubentes, villosi. Corolla ochro-leuca. Legumen ovatum, compreſsum, minimum, uniloculare, incanum. Semen unicum reniforme. Saepius abortat.

166. Aſtragalus *ſtella.*

Habitat *Caesarauguſtae* in ſiccis: menſe Maio huius anni copioſe florebat.

TRIFOLIVM.

167. Trifolium *alpinum.*

Habitat in montibus *Tzas, Soba, en el Formigal.*

Radix ſapore *Glycirrhizae.*

168. Trifolium *ſpadiceum.*

Habitat *en el Formigal.*

TRIGONELLA.

169. Trigonella *Monſpelienſis.*

Provenit *Caesarauguſtae* ad margines agrorum.

HYPERICVM.

170. Hypericum *Androſaemum.*

Habitat in monte *Cauno* Quer. III. p. 30.

171. Hypericum *tomentosum.*

Provenit circa *Oſcam.*

172. Hypericum *nummularium.*

Legi in rupe humida juxta viam inter *Pueyo*, et *Viescas.*

HIE-

HIERACIVM.

173. Hieracium *cerinthoidės.*

Habitat in Pyrenaeis Aragoniae Quer. V. p. 228.

Hieracium balſameum *Syn. n.* 767.

Forſan eſt mera varietas Hieracii *amplexicaulis.*

CREPIS.

174. Crepis *Sibirica.*

Provenit in Pyrenaeis Aragoniae Quer. V. p. 228.

HYPOCHAERIS.

175. Hypochaeris *maculata.*

Habitat *en el Formigal de Sallent.*

CARDVVS.

176. Carduus foliis amplexicaulibus, pinnatifidis, laciniis ſurſum pinnatis, calycibus inermibus.

Carduus rivularis Jacquin Fl. *Auſtr.* I. p. 57. *Tab.* 91. optima.

Habitat *en el Formigal de Sallent* ad rivulos.

Caulis bicubitalis, ſtriatus: foliola ſurſum ſaepius dentata, ſpinis inermibus. Calyx ſquamis lanceolatis, apicibus fuscis. Flores erecti 3, vel 4 congeſti.

177. Carduus (Carlinoides) foliis decurrentibus decurſive pinnatis, pinnulis palmato-quadrifidis, aculeatis lanatis, caule corymboso multifloro, floribus glomeratis Gouan. Illuſtr. p. 62. Tab. 23.

Habitat in montibus *Tzas, Soba,* circa *Panticoſa.*

CNICVS.

178. Cnicus *ſpinoſiſsimus.*

Habitat circa *Sallent.*

CACALIA.

179. Cacalia *alpina.*

Habitat in monte *Tzas, Soba.* Folia glabra: flosculi 5, vel 6.

Santo-

Santolina roſmarinifolia Syn. n. 850.

Species à nobis circa pagum *Rodenas* obſervata S. roſmarinifoliae varietas videbatur. Eandem in herbario Cl. Barnades nomine *Santolinae ageratifoliae* poſtea invenimus, unde novam ſpeciem eſse perſpicue apparuit. Caules in noſtra, ut in Exemplari Barnadiano, ſimplices; folia linearia, carnosa, duplici denticulorum ſerie in utroque margine.

Artemiſia herba alba Syn. n. 810.

Synonyma ibi adpoſita delenda ſunt, monente Cl. Pourret Botanico Narbonenſi peritiſsimo, qui ſpeciem noſtram cum Helvetica contulit, et omnino diſtinctam eſse comperit.

GNAPHALIVM.

180. Gnaphalium *alpinum.*

Provenit in monte *Yzas* verſus *la venta de Zocotor.*

ERIGERON.

181. Erigeron *alpinum.*

Provenit circa *Tronchon.* Caules in noſtro paniculati.

CONYZA.

182. Conyza *ſquarroſa.*

In Aragonia Quer. IV. p. 411.

Aſter Aragonenſis Syn. n. 832.

Haec planta, ut in Synopſi indicavimus, melius ſub Erigerontis genere collocatur. In Herbario Cl. Barnades extat eadem ſpecies aptiſsimo nomine *Erigerontis roſmarinifolii*, cum accurata Icone.

ARNICA.

183. Arnica *montana.*

Provenit copioſe *en el Formigal de Sallent.* Ad contu-

 ſiones

ſiones eximia experimentis Michaelis Fehr. *Collect. Acad.* III. p. 358.

184. Arnica *ſcorpioides.*
Legi in monte *Yzas.*

ACHILLEA.

185. Achillea *nana.*
Habitat circa *Hecho*, *Panticosa.*

CENTAVREA.

186. Centaurea linifolia. Barrel. *Ic.* 162. bona.
Habitat circa *Rodanas*, et circa *Ricla* in praedio amici noſtri, et viri Eruditi Hieronymi Garciae. Caulis ſimplex dodrantalis, uniflorus; folia obtusa, ciliata.

187. Centaurea calycibus ſerrato-ciliatis, caulibus procumbentibus, foliis pinnatifidis, laciniis linearibus.
Legi circa *Uſed.*

188. Centaurea *galactites.*
Provenit *en el barranco de Torres.*

VIOLA.

189. Viola *calcarata.*
Habitat *en el Formigal*, in monte *Soba.*

190. Viola *biflora.*
Habitat in monte *Yzas.* Flores lutei.

ORCHIS.

191. Orchis *globoſa.*
Provenit circa *Oſcam.*

192. Orchis *ſambucina.*
Provenit copioſe *en el Formigal de Sallent.*

SATYRIVM.

193. Satyrium *nigrum.*
Habitat in ſilvis circa *Pueyo.*

CYPRI-

CYPRIPEDIVM.

194. Cypripedium *Calceolus.*

Habitat in monte *Cauno* Quer. III. p. 375.

ARISTOLOCHIA.

195. Ariſtolochia *rotunda.*

Habitat circa *Oſcam.*

BETVLA.

196. Betula *alba.*

Hispanis *Abedul.*

Provenit copiose in valle *Tena* circa *Pueyo*, *Panticosa*, *Lanuza.* Succus ad calculum valet Feijoo *Cartas* V. p. 365. Corticem ad induranda coria commendat Howard *Collect. Acad.* VI. p. 116.

THELIGONVM.

197. Theligonum *Cynocrambe.*

Provenit *Caesarauguſtae* ſed rarius.

CARPINVS.

198. Carpinus *Betulus.*

Habitat in monte S. Ioannis Pinnatenſis.

199. Carpinus *Oſtrya.*

Habitat cum antecedenti. Ad Hortos Regios S. II. defonſi ex praedicto loco ambae ſpecies translatae fuere.

HIPPOPHAE.

200. Hippophae *Rhamnoides.*

Provenit circa *Pueyo.*

POPVLVS.

201. Populus *tremula.*

Provenit copioſe in valle *Tena* circa *Pueyo, Panticosa.*

IVNIPERVS.

202. Iuniperus Oxycedrus.

Habitat circa *Ponzano*, Barbunnales, *Oſcam. Baccae* edules.

203. Iuniperus *phoenicea.*

In montoſis frequens. A Iunipero *thurifera* differt, quod in illa baccae ſint maiores ex purpureo nigricantes, in hac rufescentes: folia in illa bina, oppoſita, acutiuscula; in hac terna, et obtusa: thuriferam pecus depascitur hyberno tempore, phoeniceam non item.

AEGILOPS.

204. Aegilops *triuncialis.*

Habitat Caesarauguſtae ad margines agrorum.

205. Aegilops *incurvata.*

Gramen loliaceum iunceum, maius Barrel. *Ic.* 5.

Provenit *Caesarauguſtae.*

EQVISETVM.

206. Equiſetum *hyemale.*

Habitat circa Matirero in valle Sarrablo, ſed rarius.

OSMVNDA.

207. Oſmunda *regalis.*

Habitat in Pyrenaeis Aragoniae Quer. VI. p. 38.

ASPLENIVM.

208. Asplenium *Hemionitis.*

Habitat in Pyrenaeis Aragoniae Quer. V. p. 219.

DO-

DOMINICI VANDELLI

DISSERTATIO

DE

ARBORE DRACONIS,

SEV

DRACAENA.

VIRO CELEBERRIMO

D. D. GVALTERO WADE

S. P. D.

DOMINICVS VANDELLI.

Dracaenae, ſeu Arboris Draconis deſcriptionem Tibi inſcribere, Vir celeberrime, decrevi, quum Tu jam ſuperioribus annis eius fructificationem ſub examine revocaſti, atque figuram LOEFLINGIO oſtendiſti, quam tamen vorax ignis una cum copioſa Tua librorum ſupellectile in fatali Terraemotu conſumpſit.

Tribus jam elapſis annis deſcriptionem et iconem huius arboris Cel. Equitis CAROLI LINNAEI ſuaſu Regiae Vpſalienſi Societati communicavi, et ipſe LINNAEVS DRACAENAM VANDELLI in ultima ſyſtematis Naturae editione nuncupavit: attamen eam typis committere differebam, exſpectans in lucem edere opus *), quod abſolutum anno 1765 approbaſti. Continet integram naturalem Hiſtoriam Vrbis, et Agri Oliſiponenſis; in qua plures plantarum et animalium

 novas

*) *Hiſtoria naturalis Vrbis et Agri Oliſiponenſis continens terras, lapides, petrefacta, thermas, plantas, animalia, eorumque uſus in re Medica, Oeconomica et Artibus.*

novas ſpecies deſcripſi, quarum aliquas in ultima ſyſtematis Naturae editione invenies.

In relationibus autem publicis legens eamdem DRACAENAE plantam Cel. VAN SWIETENI conſilio a C. D. CRANTZ nuper deſcriptam eſſe, et STORKIAE nomine inſignitam *); in animum duxi; eius iconem rurſus edere, atque deſcriptionem ſubiungere.

GRISLEY Viridarium Luſitanicum Linnaeanis nominibus illuſtratum, et Tibi inſcriptum propediem proelum ſubibit.

Vale, Vir Celeberrime, in ornamentum, et incrementum Artis.

I.

*) Ex relat. Matrit. *Viena* 2 *de Iulio* 1768. *El Conſejero de Grantz Profeſſor de Medicina en eſta Vniverſidad, ha publicado una carta Latina en forma de diſertacion ſobre las plantas nombradas* Arbores Dracones Botanicorum. *Habiendo florecido el ano paſſado una de eſtas Plantas en los Jardines de Schombrun, baxo la direccion de Mr. Steckhofen, el Auctor de la diſertacion, encargado por el Varon van Swieten de examinarla, y hablar de ella; ha notado que no es la* Aſparagus Draco Linnaei; ſino *un nuevo genero, a que dá el nombre de Storckiae, denominacion propria para recordar los ſervicios eſenciales que Mr. Storck ha hecho al Publico con utiles deſcubrimentos. La flor de eſta eſpecie de palma, que es muy rara, no ſe habia haſta ahora conocido por los Botanicos.*

I.

Sanguis Draconis eſt reſina, quae e variis arboribus colligitur Κιννάβαρις a Dioſcoride vocatur, a recentioribus Graecis Ἁιμα δράκοντος, Arabibus *Alachnen* appellatur, omiſſis *Plinii*, et *Solini* fabulis.

In variis Regionibus et ex diverſis plantis ſanguis Draconis praeparari fertur; in Inſulis Canarienſibus, praecipue in illa *Portus Sancti* prope *Maderam*, et in ipſa *Madera*, in *Jamaica*, et *Madagaſcar* ex *Dracone arbore Cluſii*. In *Amboina*, aliisque Indiae Orientalis tractibus ab *Arundine*, quae a *Kaempfero* (*Amoenit. exot.* p. 552. 554.) *Arundo farcta*, ſeu *Palma pinus*, *Palma Amboinenſis*, Indis *Rotani Dsjerenang* dicitur. Pariter in *Java*, India Orientali a *Pterocarpo* (*Linnaei Fl. Zeylanica* 417.) ſeu *Dracone arbore Indica ſiliquoſa*, *populi folio*, *Angſana*, *vel Angſava Javanica. Comm. hort.* 1. *p.* 213. *t.* 109. et demum in nova Hiſpania ab arbore, quam *Hernandez* (*Plant. Animal. Mexic. Hiſt.* 59.) *Sanguinis arborem*, et Americani *Ezquahuirl* vocant.

Draconem arborem *Cluſius* primum Oliſipone vidit poſt monaſterium S. Virginis a Gratia. Cel. Eques *Carolus Linnaeus* hanc arborem mihi indicavit in Regio Horto ad *Alcantara*, quam ſextili menſe floridam obſervavi; cujus genus adhuc dubium erat *quamdiu flores nobis non viſi, quos ad* Aſparagum, *aut* Medeolam *proxime accedere reſcripſit* Loefling, *qui in Luſitania horum iconem vidit.* (*Demonſtrationes plantarum in Horto Upſal. Joh. Hojer.*

 Amoen.

Amoen. Acad. vol. 3. *pag.* 407.) et *Linnaeus* in ultima editione Specierum plantarum p. 451. *Fructificationem, quam etiamnum Oliſipone, et in Hiſpania producit, non obtinui.*

II.

AVCTORES, qui Draconis aliquam deſcriptionem tradiderunt, fuere.

Cluſius. *Hiſp. et Hiſt.* I. Parkinſonus *Theat.* 1531. Ioh. Bauhinus I. 402. Raius *Hiſt.* 2. 1598. Ionſtonus *Dendro:* 288. Ochs *Diſſertatio de Sanguine Draconis. Altorfii Meierus* 1712. Bayerus &c.

III.

CLASSIS *Ad Hexandriam monogyniam ſpectat.*

IV.

ORDO NATVRALIS an Liliaceis? Quis vero cum *aloe*, et *yucca* aliquam affinitatem dubitare poſſet, Draconem incertae ſedis, ſeu inter vagas plantas enumerabit.

V.

SYNONYMA. Draco arbor. *Cluſius Hiſp. et hiſt.* I. *Lobel. Caſt. Lugd. Bauh. pin.* 505.

Arbor Gadenſis Poſſidonii forte apud Strabonem Draco. *Tabern.*

Arbuſcula Dragonalis. *Fragoſus.*

Palma foliis longiſſimis pendulis, absque pedunculis e caudice glabro enatis. *Boerhaave. Lugdb.* 2. *pag.* 169.

Cordyline foliis inermibus integerrimis flaccidis. *Roy. Lugdb.* 22.

Yucca

Yucca Draconis. *Hojer. Amoen. Acad. Linnaei. vol.* 3. *p.* 407.

Aſparagus? caudice ſimplici, foliis enſiformibus mucronatis ſubcarnoſis, imbricatis patentibus. *Linnaeus Sp. pl.* 451.

VI.

Habitat in India Orientali, &c.

VII.

DESCRIPTIO.

CALIX nullus.

COROLLA ſexpartita A. A. Tab. II. Fig. 3., unguibus cohaerens. *Laciniae* ovatae, apice acuto incurvato, pubeſcente: dorſo carinatae G, revolutae A.

STAMINA *Filamenta* ſex, erecta, corollam aequantia, unguibus inſerta: inferne membranacea, medio ovato-compreſsa incraſsata, ſuperius ſubulata. *Antherae* oblongae incumbentes A. B.

PISTILLVM *Germen* ovatum ſex ſulcis ſtriatum. *Stylus* F longitudine ſtaminum, ſubangulatus. *Stigma* trifidum, obtuſum.

PERICARPIVM. *Bacca* F. ovata ſexſulca, trilocularis.

SEMINA tria ovato-oblonga, apice incurvato.

Arboris altitudo eſt 18½ pedum Pariſienſium.

TRVNCVS. Caulis longitudo eſt 8 pedum. Fig. 1. Circumferentia 3 pedum et 7½ pollicum. Caulis arboreus, ſcaber, ſubcinereus, rimoſus, e cortice humorum fundens, qui, in rubram lacrymam denſatus, *Sanguis Draconis* appellatur. Lateraliter prope ſummitatem emittit pedales, aut bipedales ramos nudos, dependentes, extremitate

digitatos.

digitatos. In caulis ſummitate exeunt ſex rami divaricati, nudi, laeves, cum aliquibus lateralibus ramis dependentibus A. Illorum unusquisque in duos aut tres ramos (dependentibus pariter ornatos, et ſubdiviſos in duobus aut tribus minoribus ramis moniliformibus bipedalis, aut amplius, longitudinis, et brachialis craſſitudinis) deſinit, qui ſtriis, ſeu ſciſſuris linearibus circularibus ſe invicem interſecantibus, et rubrâ lacrymâ turgidis ornatur. Fig. 2. Ab eorum extremitate exeunt folia.

FOLIA pedalia, Fig. 2. 4., enſiformia, mucronata, apice ſemi-involuta, ſubcarnoſa, lucidè virentia, longitudinaliter ſtriata, intus, et extus carinata, imbricata, baſi dilatata, rubra, ſubrotundis complanatis rubescentibus globulis aſperſa; qui ſunt lacrymae e foliorum vaſis excretoriis ſeparatae, et ibi concretae.

Ex centro apicis rami foliis circumdato ſurgit racemus bipedalis, Fig. 2., ſuberectus, compoſitus, ſubfoliatus, albo-virescens, apice racemoſo ſimplici, ramis alternis horizontalibus, qui in baſi duobus aliis minoribus patentibus oppoſitis, (omnibus racemoſis) donatur. In ramorum extremitate ſtipularum flocci.

Flores breviter pedunculati e pedunculo facile decidentes ob articulationem C, Fig. 3. plerumque quatuor H. ab eodem centro, ſtipulis quatuor lanceolatis I. circumdato oriuntur. Eorum longitudo, dum clauſi ſint, eſt 4. linearum. Aperti, laciniae ſunt revolutae A. Mane clauſi, veſpere aperiuntur. Externus color in baſi eſt ſpadiceus, reliquus eſt albo-virescens, internè albus.

FRVC-

FRVCTVS Bacca ovalis ſex-ſulca F, trilocularis, continens tria ſemina ovato-oblonga apice acuto incurvato. Color flaveſcens.

VIII.

Character artificialis.

Draco *yucciformis*. COR. infera 6-petala, revoluta. Bacca 3-ſperma.

IX.

PHARMACEVTICA. Draco Oliſipone ſub dio viret, et ſub caniculae aeſtu reſinam exſtillat, quae arboris inciſionibus copioſius colligi poſſet. Duas reſinae ſpecies habemus. Prima, quae in globulos diametro 6, aut 7. linearum concreſcit, externe lateritii coloris, interne nitentis, et coloris lapidis granati ſemiopaci. Secunda, quae in corticis ſciſſuris irregulariter exſudat, et in ſubtiles laminas concreſcit lateritii coloris: his adjungere potes globulos illos complanatos, pellucidos, rubescentes in foliorum ſuperficie indicatos. De variis ſpeciebus reſinae vide *Geoffroy mat. med. Savary Diction. de Commerce Sang de Dragon.*

Reſina haec eſt friabilis, obſcurae rubra, quae trita pulchrum rubrum ſanguineum colorem miniſtrat. Dumtaxat vini ſpiritu, aut oleoſis ſolvitur. In igne exhalat fumus ſubacidus. Conſtat oleo craſſo copioſo, et acido ſale ſimul permixtis; parum vero partium volatilium oleoſarum continet.

PRAEPARATA. Ejus tinctura. Dentiscalpia hac obducuntur.

COM-

COMPOSITA. Emplaſtrum ſtypticum, Pilulae Helvetii, et quaedam electuaria &c.

SELECTVS. Reſina in tabulis impurior, in globulis vero optima.

DOSIS. In Haemorrhagiis, Dyſenteria, Gonorraea, et fluore albo huius reſinae doſis eſt a ſcrupulo uno uſque ad drachmam.

QVALITATES. Reſina inodora, inſipida.

X.

VIS. Incraſſans, adſtringens.

VSVS. Externe ad ulcera manantia exſiccanda, vulnera glutinanda, vacillantes dentes firmandos, et haemorrhagias, albumine ovi ſubacta reſina, adhibetur.

Interne itidem in profluviis, Diarrhaea, Dyſenteria.

XI.

VSVS MECHANICVS. Aurifabris, et gemmariis uſum huius reſinae eſſe ſcribit Parkinſonus ad encauſta, et ſuppoſitum (ut vocant) pro folio ad gemmas, et lapides pretioſos illuſtriores, et nitidiores repraeſentandos. Vitrariis etiam ad vitra colore cremiſino tingenda, pro feneſtris &c.

Pictoribus quoque haec inſervit, et ex ea vernix rubra, qua ciſtae, et pyxides Sinenſes obduci ſolent.

DOMINICI VANDELLI

FASCICVLVS

PLANTARVM

CVM

NOVIS GENERIBVS

ET

SPECIEBVS.

BOTANOPHILIS
S. D.
AVCTOR.

Cum ſemina aliquot Plantarum, quas in hunc usque diem fuiſſe orbi Botanico incognitas, iudicavi, Amici Botanici a me obtinuerint; neceſſarium duxi eas brevibus deſcriptionibus nunc adumbrare; cum opus integrum *), quamvis abſolutum, nondum typis committere poſſim.

*) Hortus Oliſiponenſis exhibens Plantas exoticas Horto Regio Oliſiponenſi a ſeſe illatas ab anno 1768. in annum 1771. Acceſſit ſpecimen Florae, Faunae, et Mineralogiae Luſitanicae.

TRIANDRIA MONOGYNIA.

Capitatus.

CYPERVS culmo tereti nudo, capitulo glomerato, folioſo, terminali.

Habitat in Luſitaniae *transtagum maritimis.*

Radix oblonga, ſubarticulata, repens. *Folia* culmi longiora, baſim obveſtientia membranaceis expanſionibus rubeſcentibus, pedalia, rigida, apicibus acutis. Capituli folia 4, aut 5, 1, aut 2 palmaria, baſi concava, rubeſcentia. Capitulum globoſum, glomeratum: Spicae ſubſeſſiles omnes, ovatae, ſubariſtatae, ſtriis rubris notatae, magnae, ut ſemina tritici. Culmus teres.

TRIANDRIA DIGYNIA.

Auſtralis.

AGROSTIS panicula ſubſpicata, ſeminibus ovatis pubeſcentibus: ariſta longitudine calycis.

Habitat in Luſitania, *Foſſo d'Alcantera. Vide* Cel. LINNE' *mantiſſ. pag.* 30.

Spicata.

POA panicula ſpicata, floribus ſubulatis: floſculis remotis.

Habitat in Luſitania, *transtagum.* LIN. *mant. p.* 32.

Rigens.

BROMVS panicula ſpicata, ſpiculis ſubſeſsilibus erectis pubeſcentibus, ſubquadrifloris.

Habitat in Luſitaniae, *Cintra.* LIN. *mant. pag.* 33.

Geniculatus.

BROMVS panicula erecta, floſculis diſtantibus, pedunculis angulatis, culmo genu procumbente.

Habitat in Luſitania, *Mafra.* LIN. *mant. pag.* 33.

TETRANDRIA MONOGYNIA.

BRAGANTIA.

CAL. *Perianthium* commune o; niſi folia verticillata, ovato-lanceolata.

Perianthium proprium duplex.

P. exterius, ſeu *gluma* bivalvis, valvulis lanceolatis, acutis, ventricoſis, ſubariſtatis, longitudine corollae.

P. interius valvulis 5. lanceolatis, ovatis, baſi piloſis, longitudine corollae.

COR. univerſalis uniformis, ſubconcava, foliis verticillatis longior.

Propria monopetala, cylindracea, limbo integro, baſi piloſa.

STAM. *Filamenta* 4, aut 5 extra corollam, limbo corollae adhaerentia, verſatilia: *Antherae* oblongae, internae cum filamentis verſatiles.

PIST. *Germen* ovatum ſuperum. *Stylus* breviſſimus, *ſtigmata* duo acuta.

SEM. . . .

REC. Commune ſubplanum, ſquammoſum paleis diſtinctum.

Habitat in Braſilia. ♄

Caulis lignoſus, teres, villoſus. *Folia* oppoſita, obverſe-ovata, villoſa, villis longis, rigidis flaveſcentibus. *Flos* in ſummitate caulis. Foliola perianthii communis

munis octo, verticillata, lanceolata, villoſiſsima, apice ſpinoſa; ſub his quinque folia majora ſimilia, et ſubtus alia quatuor majora caulinis ſimilia.

PENTANDRIA MONOGYNIA.

POMBALIA. TAB. III.

Ipecacuanha.

CAL. *Perianthium* pentaphyllum, perſiſtens, foliolis lanceolatis, margine echinatis, villoſis.

COR. Petala quinque perſiſtentia. Duo ſuperiora calyce breviora linearia. Lateralia calyce longiora, emarginata, reflexa. Petalum inferius maximum, emarginatum, ungue concavo longitudine calycis, baſi gibba.

STAM. *Filamenta* quinque breviſsima, compreſſa, incurva. *Antherae* geminae, diſtinctae, oblongae, circumdatae in apice a membrana pellucida flava.

PIST. *Germen* ſubrotundum, villoſum, triangulare. *Stylus* ſtaminibus longior, ſubulatus, contortus. *Stygma* capitatum.

PER. *Capſula* triangularis, trilocularis, dehiſcens.

SEM. Solitaria, ſubrotunda, plurima.

Habitat in Braſilia, *Pará.* ♄

Radix alba, ramoſa. *Caules* bipedales erecti, leves, teretes, ramoſi, viridi-ſpadicei. *Folia* ovato-lanceolata, argute ſerrata, glabra, obſcure viridia, ſubpetiolata, alterna, ramea. *Petioli* breviſſimi, duabus ſtipulis membranaceis albis, lanceolatis, carinatis, apice ariſtatis piloſis, cauli appreſſis; inter quas rami, aut flores exeunt. Ex alis foliorum infimis rami

exeunt erecti caule breviores: ex ſuperioribus flores ſolitarii, cernui, pedunculati *fig.* 2., pedunculo incurvato fere longitudine floris. Bracteae 2 in medio pedunculi *fig.* 3. 4. lanceolatae, breviſſimae, apice piloſae. *Calyx* pentaphylus, perſiſtens, foliolis lanceolatis, margine echinatis villoſis *fig* 3. 4. 6. 7. *Corolla* petala quinque perſiſtentia. Petala ſuperiora minima, calyce breviora, alba, dorſo carinata, concava, linearia, apice vix ſubvilloſa. Lateralia minora calyce longiora, unguibus carinatis longitudine calycis, laminae ſubcoriaceae emarginatae, reflexae, ſubtus ſubvilloſae *fig.* 6. 7. Petalum inferius maximum *fig.* 2. 3. 4. 5. 6. 7. ungue concavo longitudine calycis, baſi gibba; lamina ſubcoriacea, reniformi, emarginata, ſubtus ſubvilloſa. Clauſo flore, conduplicata eſt lamina *fig.* 1., aperto, deorſum revoluta *fig.* 5., Color rubro-albus. Odor gratiſsimus. Filamenta *fig.* 8., quinque breviſſima, compreſſa, incurva. *Antherae* geminae, diſtinctae, oblongae, circumdatae in apice a membrana pellucida flava *fig.* 8., *Germen fig.* 9., ſubrotundum villoſum, villis albis, triangulare. *Stylus* ſtaminibus longior, ſubulatus, contortus. *Stygma* capitatum. *Capſula fig.* 10., triangularis, trilocularis, dehiſcens. *Semina* ſolitaria, ſubrotunda alba, aut ſubnigra, plurima.

Hujus plantae varietas foliis ovato-lanceolatis pubeſcentibus crenatis. Caulis pubeſcens.

In Hybernaculo floret menſe Octobri. ♄

Radicis virtutes medicinales mitiores, ſed tutiores, quam *Euphorbiae ipecacuanhae* in Braſilia continuo Medici experiuntur, ut ſcribit D. *Manoel* GOMES *de Caſtro* ad

ad D. BELFORT, a quo ſemina obtinui, ſuaſu Equitis Melitenſis ALOYSII PINTO *Balſamam* Gubernatoris *Matto groſso*, qui hujus loci naturalia diligenter obſervat, et res magnae utilitatis continuo invenit.

Celeb.mo Medico WADE, qui maxima diligentia aſſidue plantarum virtutes periclitatur, tradidi hujusmodi radicem; quare impoſterum, ſua quoque experientia ſuffulti, in aliis regionibus Medici hoc utili, et ſalubri remedio uti poterunt.

Doſis a drachma una usque ad tres.

Multiflora.

ARETIA ſcapis multifloris.

Habitat in Mediolanenſibus Montibus.

E *Radice* perenni, ramoſa, nigricante, multi oblique aut recte ſurgunt caules 1, aut 2-pollicares, imbricati, ſubramoſi. *Folia* imbricata, ſeſſilia, lineari-cuneiformia, apice ſubrotundo, aut acuminato, tomentoſa, exalbida. *Pedunculi* axillares uniflori 20, aut amplius in uno caule, plures circa caulis ſummitatem, longi 3, aut 4, et ſaepe 10. lineas, lanuginoſi. *Calyx* monophylus, campanulatus, profunde quinquefidus, laciniis erectis ſubacutis, perſiſtens, lanuginoſus. *Flores* nutantes, rubri, *corolla* monopetala hypocrateriformis quinquefida. Tubus ovatus, vix calycis longitudine, collo coarctatus. *Capſula* unilocularis, ſubgloboſa, apice quinquefariam dehiſcens. *Semina* 2, aut 3. reniformia, nigra.

Differt ab *Aretia caulibus teretibus, foliis imbricatis, floribus ſeſsilibus.* HALLER *Helvet. pag.* 486. *t.* 8.

Pinto.

CONVOLVVLVS foliis ſagittatis, pedunculis umbellatis multifloris.

Habitat in Braſilia. ⊙

Caulis volubilis. *Folia* ſagittata, baſi dilatata in 2. auriculas recurvas. *Pedunculi* multiflori, umbellati. *Calycis* foliola ovata, margine incraſſata, et pellucidâ membranâ cincta.

Firmiana.

CAMPANVLA calycis ſinubus reflexis, caule unifloro, corolla barbata.

Habitat in Montibus Mediolanenſibus.

Radix perennis, craſsitie 2, aut 3. linearum, e qua modo ſimplex, modo plures caules exeunt.

Caulis ſimplex 3, aut 4-pollicaris, villoſus, ſubnudus, uniflorus. *Folia* radicalia ovato-lanceolata, villoſa, ſcabra, ſemiamplexicaulia: caulina 3, aut 4-linearia. *Calyx* villoſus quinque ſinubus reflexus. *Corolla* magna, violacea, ventricoſa, in fauce barbata.

Differt a *Campanula uniflora.* LINNE', a *Campanula foliis hiſpidis, caule unifloro.* HALLER. *Helvet.* 493. et ALLIONI *ſpecimen rar. ſtirp.* 36. *t.* 6.

Dichotomum.

SOLANVM caule flexuoſo, dichotomo, fruticoſo, aculeato, tomentoſo, aculeis incurvis, foliis ſinuato-angulatis, ſubtomentoſis, coſta ſpinoſis, ſpicis ſolitariis.

Habitat in Braſilia. ♄

Caules flavo-virides, tomentoſi, tomentis ſtellatis, aculeis incurvis, raris, nudis, apice flavis. *Folia* ſubtomentoſa, ſinuato-angulata, ſubpetiolata, coſtâ ſpinoſâ.

ſpinoſâ. *Spicae* ſolitariae, revolutae inſtar Heliotropii. *Calyces* tomentoſi. *Petala* alba.

Bäncks.

SOLANVM caule aculeato, piloſo, herbaceo, foliis inferioribus cordato-ovatis, ſuperioribus pinnatifido-ſinuatis, acutis, piloſis, aculeis utrinque ſubrectis.

Habitat in Braſilia, *et vulgo Rebentabois vocatur.* ♃

Caulis herbaceus, piloſiſſimus, aculeis craſſis apice ſubflaveſcentibus, deorſum verſis. *Folia* inferiora cordato-ovata, ſuperiora pinnatifido-ſinuata, acuta, piloſa, aculeata. *Petioli*, *Pedunculi*, et *Calyces* piloſi, et hi dentati. *Bacae* fulvae, exſucae, magnitudine maximi ceraſi.

Strigoſum.

SOLANVM caule fruticoſo, ſtrigoſo, foliis ovato-ſinuatis, coſtâ ſubaculeatis, tomentoſis, calycibus ſtrigoſis, baccâ tomentoſâ.

Habitat in Braſilia, *Pará.* ♄

Caules, *Petioli*, et *Calyces* ſtrigis longis, flavis undique tecti. *Folia* tomentoſa, lata, cordata, angulata, ſubaculeata, aculeis flavis. *Panicula* lateralis compoſita. *Petala* ſubtus tomentoſa. *Bacca* parva tomentoſa.

Valadares.

SOLANVM caule ſubfruticoſo, aculeato, ſubpiloſo, foliis pinnatis inciſis, utrinque aculeatis, racemis lateralibus compoſitis.

Habitat in Braſilia. ♃

Caulis ſubpiloſus, virideſcens, ſubfruticoſus, aculeis longis, rectis, aceroſis, rubris. *Folia* pinnata in-

ciſa, utrinque aculeata, ſubpiloſa, viridia. *Petioli*, *Pedunculi*, *Calyces* piloſi, aculeati.

Botelho.

SOLANVM caule fruticoſo, tomentoſo, ſubaculeato, foliis ovato-oblongis, ſubtus tomentoſis, integerrimis, racemis lateralibus nutantibus.

Habitat in Braſilia. ♄

Caules fruticoſi, tomentoſi, ſubaculeati, aculeis raris breviſſimis. *Petioli*, *Pedunculi* tomentoſi. *Folia* ovato-oblonga, lanceolata, altera baſi breviora, ſupra glabra, ſubtus tomentoſa. *Calyces* tomentoſi. *Baccae* glabrae.

Belfort.

SOLANVM caule fruticoſo, tomentoſo, aculeato, foliis profunde ſinuato-angulatis, tomentoſis, ſubaculeatis, floribus corymboſis.

Habitat in Braſilia. ♄

Caulis fruticoſus, tomentoſus, aculeis breviſſimis, rectis, rarioribus, nudis. *Petioli* tomentoſi, raro aculeati. *Folia* profunde ſinuato-angulata, tomentoſa, aculeis breviſſimis, aceroſis adſperſa, altera baſi breviora. *Corymbi* laterales. *Calyces* piloſi.

DIGYNIA.

Minimum.

CHAEROPHYLLVM caule unifolio, floribus fertilibus paucis.

Habitat in Montibus Mediolanenſibus.

Radix perennis, craſſa, ſubdiviſa. *Caules* plures hirſuti in caeſpitem congeſti ſesquiunciales, aut biunciales

ciales ad ſummum. *Folia* radicalia plurima humiſparſa vix caule breviora, biternata, lobis ſubtrilobis, profunde inciſis, hirſuta. *Caulis* folium unicum petiolo membranaceo amplexicauli. *Involucrum* univerſale nullum, partiale plerumque 7-phylum, foliolis lanceolatis, ciliatis, reflexis, breviſſimis. *Petala* quinque ſemibifida, obtuſa, albida.

HEXANDRIA MONOGYNIA.

Cirrhoſum.

ALLIVM caule planifolio, umbellifero, ſtaminibus filiformibus flore duplo longioribus, ſpatha cirrhoſa.

Habitat in Montibus Mediolanenſibus.

Caulis tripedalis, teres. *Folia* alterna plano canaliculata, vaginis teretibus. *Umbella* conglobata, ſparſa. *Spatha* ad caulem diviſa, et ſenſim attenuata in cirrhum longum 3, aut 4. pollices. *Pedunculi* longi fere 2. pollices. *Petala* ovato-acuminata, concava, purpuraſcentia. *Filamenta* exalbida, corollâ duplo longiora. *Antherae* luteae.

Mattiazzi.

ANTHERICVM foliis planiuſculis, ſcapo nudo, filamentis villoſis.

Habitat in Luſitaniae *arenoſis transtagum prope* N. Senhora do Cabo. *Floret menſe Aprili.*

Bulbus radicibus craſſis oblongis, flaveſcentibus. *Folia* ad radicem invicem ſe vaginantia, planiuſcula, ſtriata, ſubtus ſubcarinata, extremitate involuta, ſubulata. *Scapus* palmaris, ramoſus. *Stipulae* ad ramorum ortum lanceolatae. *Flores* pedunculati, racemoſi.

Corolla rubra. *Filamenta* lanata, corollâ breviora, et *Stylus* ſtaminibus brevior.

DRACAENA. TAB. II.

s. Draco yucciformis.

CAL. nullus.

COR. *Petala* ſex *fig.* 3. *A.* oblonga, erectiuſcula, aequalia, unguibus cohaerentia.

STAM. *Filamenta* B. ſex, unguibus inſerta, ſubulata, medio craſſiora, baſi membranacea, longitudine vix corollae. *Antherae* oblongae, incumbentes.

PIST. *Germen* D. ovatum, ſexſtriatum. *Stylus* E. filiformis, longitudine ſtaminum. *Stigma* trifidum, obtuſum.

PER. *Bacca* F. ovata, ſexſulcata, trilocularis.

SEM. Solitaria, ovato-oblonga, apice incurva.

Obſ. Baccam alius ſpeciei Dracenae e Capite Viridi obtinui, quae unilocularis eſt, et monoſperma. *)

ENNEANDRIA MONOGYNIA.

ANGEJA.

CAL. *Perianthium* monophyllum, minimum, ſubrotundum, coloratum, quinquedentatum, perſiſtens.

COR. *Petala* quinque obovata, minima, flava, calyce minora, ad baſim ſingulae diviſurae calycis inſerta.

STAM. *Filamenta* 9. ſubulata, calyce, et corollâ longiora, limbo calycis inſerta. *Antherae* oblongae.

PIST. *Germen* ſubrotundum. *Stylus* filiformis longitudine ſtaminum. *Stigma* capitatum.

PER.

*) *Vide Diſſer. de Arbore Draconis, ſeu Dracaena.* Oliſipone 1768.

PER. *Bacca.* . . .

Habitat in Braſilia. ♄

Caulis lignoſus ſubquadrangularis. *Folia* oppoſita, ovato-acuminata, trinervia. In caulis extremitate *Flores* numeroſiſſimi, ſpicati, pedunculati. *Calyx*, et *Petala* flava.

DECANDRIA MONOGYNIA.

SAXIFRAGA *burſeriana.*

Varietas. Saxifraga caulibus 5 - floris; floribus faſtigiatis.

Folia juniperina, denſe imbricata, acuta, triquetra, glabra. *Caulis* bipollicaris, vireſcens, villoſus, glutinoſus, foliolis 4, aut 6. alternis linearibus. *Flores* magnitudine *ſaxifragae nivalis.*

Habitat in Montibus Mediolanenſibus.

Trifida.

SAXIFRAGA foliis linearibus trifidis, quinquefidis, caule erecto nudiuſculo.

Habitat in Montibus Mediolanenſibus.

Radix perennis. Caulis ſpithameus, filiformis, erectus, teres, ſubtomentoſus, ramoſus. *Folia* radicalia faſciculata, ſeſsilia, lineari - cuneiformia, trifida, aut quinquefida, lineata. *Pedunculi* alterni, ſolitarii, erecti, uniflori, aut biflori, longi, teretes, ab axilla folii tripartiti, aut quadripartiti exeuntes; ſaepe foliolo lineari donati. *Flores* albi.

Haec ſaxifraga differat ne a *Saxifraga hypnoide* Linnaei? Videtur a figura Moriſoni a Celeb.mo LINNAEO citata ſub nomine *Sedum alpinum trifido folio.* BAVH. *pin.* 284. MORIS *hiſt.* 3. *p.* 479. *Sec.* 12. *t.* 9. *f.* 26., quae omnino a noſtra differt, quia illa

Mori-

Moriſoni habet caulem folioſum, foliolis linearibus, cui convenit optime nomen Cel. HALLERI *Helvet.* 404. *Saxifraga foliis omnibus anguſtis petiolatis apice tridentatis, caule folioſo, ramoſo, viſcido.*

An noſtra erit varietas? Botanicis dejudicare relinquo.

TRIGYNIA.

Biflora.

ARENARIA foliis obovatis obtuſis, caulibus procumbentibus, pedunculis bifloris lateralibus. LIN. *mantiſ.* 71.

Habitat in alpibus Mediolanenſibus.

Radix lignoſa, filiformis, perennis, ſubflaveſcens. *Caules* procumbentes in varios ramos ſubdiviſi, filiformes, quadriunciales, ſubvilloſi, internodiis 4, aut 5. linearum diſtantibus. *Folia* bilinearia, ſubſeſsilia, ovata, obtuſa, glabra, oppoſita. *Pedunculus* modo uniflorus, modo biflorus, et aliquando triflorus, longitudine circiter 4. linearum, reclinatus, filiformis, ſubvilloſus ex ala folii ortus, ad baſim duabus bracteis acutis, concavis, oppoſitis ornatus, et aliae duo in pedicello ſuſtinente flores nutantes. *Flores* calyci aequales, albi.

DODECANDRIA MONOGYNIA.

BALSAMONA. TAB. IV.

Pinto.

CAL. *Perianthium* monophyllum, cylindraceum, oblongum, ſtriatum, baſi hinc gibbum, perſiſtens *fig.* 1., ſexdentatum, dentibus coloratis, latere dehiſcens *fig.* 5.

COR.

COR. *Petala* ſex patentia, oblongo-ovata, calyce longiora, unguibus calycis inciſuris inſerta, *fig.* 1. 2. 3.

STAM. *Filamenta* undecim, ſubulata, calyci inſerta, et breviora. *Antherae* ſimplices, *fig* 3.

PIST. *Germen fig.* 3. 4. oblongum. *Stylus* breviſſimus, *Stigma* ſubcapitatum.

PER. *Folliculus* membranaceus univalvis, latere dehiſcens *fig.* 5.

SEM. *Semina* 5, aut 7. pedicellata, rotunda, compreſſa, punctata, *fig.* 5. 6. 7.

Obſ. Affinitas cum Lythro.

Habitat in Braſilia. ♂

Radix fibroſa. *Caulis* erectus, ramoſus, viſcidus, piloſus, pilis glutinoſis. *Folia* ovato-lanceolata, glabra, ſubpetiolata, oppoſita. *Rami* alterni. *Flores* rubri, axillares, inferiores pedunculati 4, aut 5, ſuperiores ſubſeſsiles 3, aut 4.

DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.

Spinoſa.

PHLOMIS foliis ovato-lanceolatis, profunde ſerratis, calycibus decagonis 8-dentatis, ariſtatis.

Habitat in Braſilia. ⊙

Caulis 8-palmaris, quadrangularis, ſulcatus, geniculis piloſis, ramis oppoſitis diſtichis. *Folia* obſcure viridia, ſubpubeſcentia, venoſa, oppoſita, diſticha, ovato-lanceolata, profunde ſerrata, patentia, ſupra petiolum decurrentia. *Petioli* foliis fere aequales. *Verticilli* tres ſubgloboſi floribus in caulis, et ramorum ſummitate. *Involucra* erecta, linearia, carinata, ariſtata, calyce dimidio breviora. *Calyces* tubulo-

tubuloſi, oblongi, incurvati, decagoni, octodentati, ariſtàti. Corolla *Phlomis leonuri*, ſed minor, reſupinata.

ANGIOSPERMIA.

Roſtrata.

PEDICVLARIS caule ſimplici, ſpicâ interruptâ, pinnulis pinnatis, calycibus crenatis, corollis galeâ roſtrato-aduncis.

Habitat in alpibus Mediolanenſibus.

E *radice* perenni faſciculari ſurgunt duo *caules* 7, aut 10-pollicares oblique adſcendentes, teretes, ſubvilloſi, ſimpliciſſimi, ſemiſpicati, S. ſpicâ interrupta, folioſâ. *Folia* radicalia 5-pollicaria pinnatifida, pinnulis pinnato-dentatis, petiolo membranaceo in extremitate amplexicauli, lanuginoſo. *Folia* caulina breviora, ſparſa, Floralia brevisſima, amplexicaulia. *Calyx* monophyllus, ſubrotundus, ventricoſus, ore quinquefido, profunde inciſo, crenato, aequali, perſiſtens, villoſus. *Flores* ochroleuci, *labio ſuperiore* galeato adunco, apice obtuſo. Flores per caulem in ſpicam interruptam, in ſummitate in ſpicam denſam congeſti.

Differt ab illa Cel. HALLERI *Helvet.* 620. *t.* 15. ſic appellata. *Pedicularis alpina, foliis alternis, pinnulis pinnatis, floribus ochroleucis roſtratis in ſpicam congeſtis.*

TETRADYNAMIA SILIQVOSA.

Catholicum.

SISYMBRIVM ſiliquis filiformibus laevibus, foliis pinnatis denticulatis caulinis. LIN. *mant.* 93.

Habitat in Luſitania, *Foſſo d'Alcantera.*

DIA-

DIADELPHIA DECANDRIA.

Criſta galli.

ERYTHRINA foliis ternatis, petiolis ſubaculeatis glandulofis, caule arboreo. LIN. *mant.* 99.

Habitat in Braſilia. ♄

Wade.

HEDYSARVM foliis ſimplicibus, ternatisque, leguminibus membranaceis, ſcabris, triarticulatis.

Habitat in Braſilia, *Pará.* ♄

Caulis fruteſcens, procumbens, teres, glaber, ſpadiceus, geniculatus. *Rami* ſtriati, virides, ſubrubeſcentes. *Folia* inferiora ſimplicia, ſubrotunda, ſuperiora ternata, foliolis ovato-lanceolatis, ciliatis, ſubpubescentibus, ſcabris, terminatis ſeta minima. Stipulis duabus minimis linearibus inter foliola, et duabus majoribus ad exortum folioli imparis, pubeſcentibus. *Stipulae* axillares longiores, erectae, lineares, pubeſcentes, maculâ rubeſcente baſi notatae. *Florum* racemi longiſſimi, ſubnudi foliis oppoſiti. *Pedunculi* pubeſcentes, leguminibus aequales, filiformes. *Flores* parvi, albi tres propriis pedicellis annexi. *Calyces* pubeſcentes breviſsimi. *Leguminá* calycibus quadruplo longiora, membranacea, triarticulata, ſcabra.

SYNGENESIA POLYGAMIA AEQVALIS.

Taraxaconoides.

LEONTODON foliis oblongo-ovatis petiolatis, obverſe dentatis, glabris, calyce erecto.

Habitat, in alpibus Mediolanenſibus.

E *radice* perenni, craſſa, ſubramoſa ſurgunt ſaepe duo *caules* quinquepollicares, diametro circiter unius lineae, craſsiores tamen circa florem, erecti, teretes, ſubnudi, leviter ſulcati, glabri. *Folia* radicalia oblongo-ovata, petiolata, obverſe dentata, glabra. *Foliola* caulina circa florem exilia, lineari-lanceolata 2, aut 3 alterna. *Calyx* imbricatus, oblongus, *ſquamis interioribus* lineari-lanceolatis, parallelis, aequalibus, ciliatis, in medio nigricantibus, apice erectis; *ſquamis exterioribus* paucioribus, breviſsimis, erectis pariter ciliatis, et nigricantibus. *Flos* flavus. *Semina* ſolitaria oblonga, levia, coronata pappo plumoſo.

Taraxaconaſtrum.

LEONTODON foliis lyrato-dentatis, caule nudo unifloro.

Habitat in alpibus Mediolanenſibus.

E *radice* perenni, craſſa, praemorſa unus, aut duo *caules* ſurgunt, oblique adſcendentes, laeviter ſulcati, glabri. *Folia* lyrato-dentata, acuminata, glabra, denticulis ſparſis. *Calyx* imbricatus, oblongus, *ſquamis interioribus* linearibus acutis parallelis, aequalibus, erectis, glabris; *ſquamis exterioribus* paucioribus, brevioribus, inaequalibus, glabris. *Flores* flavi, &c.

Hiſpidum.

LEONTODON caule erecto hiſpido, ramoſo, punctis nigris undique notato, pedunculis unifloris, ſquamis calycinis exterioribus longioribus.

Habitat in alpibus Mediolanenſibus.

E *radice* perenni ſurgunt *caules* erecti, ſtriati, ſuperne ramoſi; *rami* foliolis duobus, vel tribus lineari-lanceolatis,

ceolatis, integerrimis induti, piloſi, maculis nigris undique punctati. *Folia* radicalia pauca, ſubpetiolata, *caulina* ſeſſilia, ſemiamplexicaulia, lanceolata, dentato-ſinuata, ſubhirſuta. *Calyx* imbricatus, oblongus; *ſquamis interioribus* linearibus, parallelis, aequalibus, lanceolatis, ciliatis, nigricantibus; *ſquamis exterioribus* paucioribus, laxis, longioribus, linearibus, hirſutis. *Corolla* flava. *Semina* ſolitaria, oblonga, nigra, ſulcata, coronata *pappo* capillari.

Altiſſimus.

CARDVVS foliis amplexicaulibus pinnatifidis, pinnis lanceolatis, denticulis raris, ſpinoſis, caule erecto ramoſo.

Habitat in alpibus Mediolanenſibus.

Radix perennis. *Caulis* quinquepedalis, et ultra, erectus, teres, ſulcatus, glaber, inermis, fiſtuloſus, ſuperne ramoſus. *Folia* amplexicaulia, glabra, pinnatifida, pinnis lanceolatis, denticulis raris, ſpinoſis, ſubtus nervis alternis ramoſis: radicalia pedalia. *Calyx* laxus. *Flores* in ſummis ramulis plures ſimul juncti, pallide rubri.

S V P E R F L V A.

Puſillum.

GNAPHALIVM caule ſimpliciſſimo folioſo, capitulo terminali aphyllo, foliis circumdato.

Habitat in alpibus Mediolanenſibus.

Radix perennis nigricans. *Caulis* ſimpliciſſimus vix pollicaris, lanuginoſus. *Folia* radicalia pollicaria, amplexicaulia, lanceolato-cuneiformia, ab utraque parte tomento ſtriato albida; haec ſaepe caulis longitudinem ſuperant. Ad radicem caeſpitoſa. *Folia* caulina ſimilia

caulem ſuperantia. *Flores* terminales tres conferti, tribus aut quatuor foliis capitulum ſuperantibus. *Calyx* cylindricus, vix baſi ventricoſus, ſquamis viridibus apice membranaceis, ſubrotundis, erectis, nigricantibus.

Differre videtur a *Gnaphalio ſylvatico* Linnaei.

SYNGENESIA MONOGAMIA.

Farſetia.

LOBELIA caule erecto, foliis inferioribus ovato-lanceolatis, obſolete dentatis, floralibus linearibus.

Habitat in Luſitania, Torres, *in locis ſubhumidis.* ♃

Caulis bipalmaris, erectus, multangularis, ſulcatus, baſi ramoſus. *Folia* inferiora ovato-lanceolata, obſolete dentata. Floralia linearia, obtuſiuſcula: omnia glabra, alterna. *Calyx* gibbus, laciniis patentibus, linearibus. *Corolla* caerulea, pentagona, in baſi limbi interioris calli duo oblongi, paralleli, et longitudinales, fere ut in *Dolicho*. *Laciniae* inferiores majores. *Stylus* ſtaminibus longior. *Capſula* ventricoſa.

CRYPTOGAMIA ALGAE.

Labyrinthiformis.

VLVA cellulis labyrinthiformibus, prominentiisque clavatis. LINN. *ſp. pl. p.* 1633. *et Tractat. de Thermis Patavinis*, Tab. V.

FLO-

FLORAE LVSITANICAE ET BRASILIENSIS SPECIMEN.

* PLANTAE EXOTICAE.

B. BRASILIENSES.

ET

EPISTOLAE

AB ERVDITIS VIRIS

CAROLO à LINNÉ

ANTONIO DE HAEN

AD

DOMINICVM VANDELLI

SCRIPTAE.

CLASSIS I.

MONANDRIA MONOGYNIA.

CANNA *Anguſtifolia.* B.

— *glauca.* *

AMOMVM ſcapo bracteato: ſpica obtuſa, longa. B. VELLOZO.

Obſ. Stamina 2. ſterila.

CVRCVMA *longa.* B.

Vis: reſolvens, pellens, emmenagoga.

Radix tingit colore luteo, ſed fugaci.

THALIA *geniculata.* B. (a linea) VOCHYA Tab. VI. Fig. 1.

CAL. Perianthium monophyllum, 4. partitum, laciniis ſubrotundis, duabus majoribus.

COR. tripetala, petalis inaequalibus, externum majus, duo minora vaginans.

Nectarium pone cornutum, revolutum, labio ſuperiore magno, petala omnesque fructificationis partes, vaginante.

STAM. filamenta 2. ſterilia minima, tertium fertile, filiforme, breviſsimum. *Anthera* maxima, oblonga, didyma, acuminata, ciliata, villis longis inſidens corollae longitudine.

PIST. . . . *Stylus* fere longitudine ſtaminis, parte ſuperiore incraſsatus. *Stigma* emarginatum.

PER. *Capſula* triangularis, 3-valvis.

SEM. ſolitaria. B. VELLOZO.

Obſ. Convenit cum VOCHY. *Flor. Guian. Tab. 6.*

— foliis oblongo - lanceolatis, lineatis, coriaceis. B.

SALICORNIA *herbacea. Salgadeira.*

Vis ſtimulans, diuretica, emmenagoga.

— *fruticoſa.*

CALLITRICHE *verna.*

BLITVM virgatum.

CLASSIS II.

DIANDRIA MONOGYNIA.

IASMINVM *officinale.* * *Iaſmim.*

Vis : uterina.

— *grandiflorum.* *

— *azoricum.* *

— *fruticans.*

LIGVSTRVM vulgare. *

Baccae purpuream picturam pro chartis luſoriis praebent.

PHILLYREA *media.*

— *anguſtifolia.*

— *latifolia.*

OLEA *europaea. Oliveira.*

Vis. *Olei* obtundens, emolliens: *fruct. condit.* tonica, ſtomachica.

VERONICA *officinalis.*

Vis: adſtringens, vulneraria.

— *alpina.*

— *Beccabunga.*

— *Anagallis.*

— *agreſtis.*

— *arvenſis.*

GRA-

GRATIOLA *officinalis.*

Vis: purgans, vomitoria, emmenagoga, anthelmintica.

PINGVICVLA *Luſitanica.* †)

VERBENA *indica.* B.

— *officinalis. Vrjebao.*

Vis: adſtringens, vulneraria.

— *ſupina.*

LYCOPVS *europaeus.*

Succus nigricante colore quaevis inficit, ut elui nequeat.

CVNILA *thymoides.*

ZIZIPHORA *hiſpanica.*

ROSMARINVS *officinalis. Alecrim.*

Vis: excitans, nervina, tonica, ſtomachica, reſolvens.

SALVIA *officinalis. Salva.*

Vis: adſtringens, tonica, nervina, ſtomachica, uterina.

— *pratenſis.*

— *verbenaca.*

— *hiſpanica.*

— *Sclarea.*

Vis: ſtimulans, exhilarans, ſternutatoria, reſolvens.

DIANTHERA *americana.* B.

— *varietas.* Spicis ſolitariis, alternis: foliis ovatis; nervis infra villoſis: caule volubili piloſo. B.

— ſpica communi terminali, ſolitaria, propriis ternis, comoſis: foliis ternis, lanceolatis, utrinque villoſis, reflexis. B.

— ſpicis ſolitariis, oppoſitis: foliis ovato-lanceolatis, infra villoſis: caule volubili. B.

— ſpicis ſolitariis, terminalibus: foliis ovato-oblongis, utrinque piloſis: caule erecto, ſubramoſo, piloſo. B.

†) Cf. *Sowerby's* Engl. Bot. XXXII. n. 145. R.

DIGYNIA.

ANTHOXANTHVM *indicum*. B.

Varietas ſpica lineari, articulis bifloris; altero floſculo ſeſsili, altero pedunculato: floſculis ariſta brevioribus, denſo pilo incluſis. B.

TRIGYNIA.

PIPER foliis ſubcordatis, acutis, ſubdecemnerviis, reticulatis. B. *Jaborandi bravo.*

— *amalago.* B.

— *reticulatum.* B.

— *pellucidum.* B.

— *acuminatum.* B.

— *rotundifolium.* B.

CLASSIS III.

TRIANDRIA MONOGYNIA.

XIRIS *indica*. B.

— ſcapo multifloro; ſquama flores diſtinguente, cornea, ſubrotunda, integerrima; calyptra hyalina.

Nectarii barba remota. B. VELLOZO.

— ſcapo multifloro: ſquama flores diſtinguente, margine hyalina; multifida: Calyptra colorata: Nectarii barba ramoſa. B.

Obſ Nectaria filiformia, barba prolixa terminata. Capſula 1 locularis, 3 valvis.

BIASLIA. Tab. VI. Fig. 2.

CAL. Perianthium: foliis lineari-lanceolatis, patentibus, perſiſtentibus.

COR. Petala tria ovata, calycis longitudine.

STAM.

STAM. filamenta tria, capillaria, corolla breviora. *Antherae* ovatae, veſiculares, inſidentes, apice interius perforatae.

PIST. Germen ſuperum, oblongum. *Stylus* capillaris, filamentis brevior, perſiſtens. *Stigma* ſimplex.

PER. Capſula ovata, acuta, 1-locularis.

SEM. plurima, rugoſa.

Obſ. differt a *Calliſia* antheris apice perforatis, et capſula 1-loculari. VELLOZO. †)

VALERIANA *rubra*.

— *calcitrapa*.

— *cornucopiae*.

— *dioica*.

— *Phu*. *

Vis: narcotica, antiſpasmodica, ſudorifera, diuretica, purgans.

— *locuſta*.

— *coronata*.

TAMARINDVS *indica*. B.

Vis: FRVCT. eccoprotica, refrigerans.

CROCVS ſativus. * Açafraõ.

Vis: *Stam.* anodyna, ſoporifera, exhilarans, reſolvens, pellens, emmenagoga.

Piſtillum Fulvo tingit colore.

— *vernus*.

IXIA *bulbocodium*.

— *chinenſis*. *

GLADIOLVS *communis*.

— *utrinque floridus*. BAVH. *pin.* 41.

†) An *Syena Mayaca Aublet* guj. I. p. 42. t. XV? R.

IRIS *florentina.*

Vis: *Rad.* expectorans, errhina, becchica, eccoprotica.

— *biflora.*

— *pſeudo-acorus.*

Vis. adſtringens.

— *xyphium.* *Lirio cardeno.*

— *ſisyrinchium.*

SCHOENVS *mariſcus.*

— *aculeatus.*

— *mucronatus.*

CYPERVS *longus.* *Albafor.*

Vis: diuretica, emmenagoga.

SCIRPVS *paluſtris.*

— *coeſpitoſus.*

— *lacuſtris.*

— *triqueter.*

ERIOPHORVM *polyſtachion.*

DIGYNIA.

SACCHARVM *officinarum.* B. *Canna de azucar.*

Vis. edulcorans, relaxans, calefaciens, expectorans, vulneraria.

PHALARIS *canarienſis.* *Alpiſta.*

Vis: *Sem.* nutriens.

— *utriculata.*

PASPALVM ſpicis numeroſis 5. 9., basi pilis verticillatis: floribus geminis, ſecundis, alternis, basi pilo elongato. B.

Obſ. PASPALO *virgato affine.*

Pabulum. B. E. C. O.

PAS-

PASPALVM. Spicis duabus petiolatis, terminalibus, oppoſitis, horizontalibus. Floribus acutis: valvula altera calycis ciliata. B.

— Spicis inferioribus alternis, ſuperioribus tribus terminalibus, ex eodem centro: Floribus ſolitariis, acuminatis, dentibus receptaculi elongati inſidentibus. B.

DACTYLIS ſpicis tribus terminalibus, umbellatis, ſupradecompoſitis; altera laterali: floſculis in ſpiculis lanceolatis, diſtiche imbricatis, compreſsis. B. *Pè de* GALLINHA: VELLOZO.

— *cynoſuroides.*

— *glomerata.*

PANICVM *glaucum.*

— *italicum.*

— *ſanguinale.*

— *crus galli.*

— *dactylon.*

— *patens.*

PHLEVM *pratense.*

— *arenarium.*

ALOPECVRVS *pratenſis.*

— *geniculatus.*

— *monſpelienſis.*

— *paniceus.*

MILIVM *effuſum.*

— *paradoxum.*

AGROSTIS *ſpica venti.*

— *miliacea.*

— *auſtralis.*

— *ſtolonifera.*

— *minima.*

AIRA

AIRA *minuta.*
— *caeſpitoſa.*
MELICA *ciliata.*
— *papilionacea.* B.
POA *aquatica.*
— *trivialis.*
— *pratenſis.*
— *annua.*
— *eragroſtis.*
— *rigida.*
— *ſpicata.*
BRIZA *minor.*
— *virens.*
— *media.*
— *maxima.*
CYNOSVRVS *criſtatus.*
— *aureus.*
FESTVCA *myurus.*
— *fluitans.*
BROMVS *ſterilis.*
— *arvenſis.*
— *geniculatus.*
— *rubens.*
— *ſcoparius.*
— *rigens.*
— *pinnatus.*
STIPA *tenaciſsima.*
AVENA *elatior.*
— *Loeflingiana.*
— *ſativa.* * *Aveia.*
Vis: *Sem.* refrigerans.

AVENA *fatua.*
— *ſterilis.*
— *fragilis.*
LAGVRVS *ovatus.*
ARVNDO *Bambos.* B.
— *Donax. Canna.*
— *phragmites.*
Panicula viridi tingunt colori.
— *epigejos.*
— *arenaria.* B.
LOLIVM *temulentum. Jojo.*
ELYMVS *arenarius.*
— *caput meduſae.*
HORDEVM *vulgare.* * *Cevada.*
— *murinum.*
TRITICVM *aeſtivum.* * *Trigo.*
— *hybernum.* * *Centeyo.*
Vis: aceſcens, mucilaginoſa.
— *turgidum.* *
— *polonicum.* *
— *repens. Grama.*
Vis: *Rad.* nutriens, diuretica, mundificans, anthelmintica.

TRIGYNIA.

ERIOCAVLON *triangulare.* B.
POLYCARPON *tetraphyllum.*
MINVARTIA *dichotoma.*

CLAS-

CLASSIS IV.

TETRANDRIA MONOGYNIA.

BRAGANTIA. B.

Faſc. Plant. p. 6. V. ſupra.

FOSCARENIA.

CAL. Perianthium 4 fidum, ſuperum, perſiſtens, inaequale, lacinia una majore.

COR. 1. petala, infundibuli-formis, longa.

STAM. Filam. 4. *Antherae* ſeſsiles, longae fauci corollae incumbentes.

PIST.

PER. Drupa: Nux 1-ſperma. B. VELLOZO.

— Foliis lato-lanceolatis, integerrimis, ſubtus villoſis: caule arboreo tuberculato, ſpinoſo, ſpinis axillaribus: capitulis axillaribus, pedunculis longiſsimis. B.

VRCEOLA. Tab. VI. Fig. 4.

CAL. Per. hexaphyllum, foliolis ovatis, acutis, minimis, deciduis.

COR. monopetala, infundibuliformis; *tubus* cylindraceus, longus: *Limbus* quadripartitus, patens, laciniis oblongis, acutis, apice reflexis.

STAM. Filam. 4. filiformia fauci corollae inſerta. *Antherae* didymae, erectae, acutae.

PIST. Germen ovatum, acuminatum. *Stylus* filiformis, ſtaminibus brevior. *Stigma* capitatum.

PER. Capſula urceolata, 2. capſularis.

SEM. plurima. B.

GLOBVLARIA *vulgaris.*

DIPSACVS *fullonum. Cardo penteador.*

SCA-

SCABIOSA *leucantha.* *Eſcabioſa.*

— *ſuccisa.*

Folia ſicca luteo inficiunt.

— *arvenſis.*

Vis: *Rad.* diluens, alexiteria, becchica, exanthematica.

— *columbaria.*

— *atropurpurea.* * *Saudades.*

— *pappoſa.*

SPERMACOCE foliis cordato-oblongis, acutis, hiſpidis, ſeſsilibus, reflexis; caule 4-angulari, hiſpido, angulis ſubmembranaceis. B.

— Foliis ſubrotundis, acutis, glabris, ſubſeſsilibus, ſerratis: caule 4-angulari, glabro, angulis membranaceis, aculeatis, aculeis reflexis. B.

Obſ. variat corolla 2, 3, 4-fida, floribus 2, 3, 4-andris: *cal.* 2, 3-4 dentatis. VELLOZO.

SHERARDIA *arvenſis.*

— *muralis.*

ASPERVLA *arvenſis.*

— *cynanchica.*

— *laevigata.*

GALIVM *paluſtre.*

— *uliginoſum.*

— *ſpurium.*

— *mollugo.*

— *aparine.* *Amor de hortelao.*

— *pariſienſe.*

CRVCIANELLA *anguſtifolia.*

— *maritima.*

RVBIA *tinctorum.* *Ruiva, Garança.*

Vis: *Rad.* adſtringens, pellens, diuretica.

Radices rubro inficiunt colore, frequentiſsimo in uſu apud tinctores.

PETESIA foliis lanceolatis, glabris, integerrimis: capitulis axillaribus, pedunculis longiſsimis: caule procumbente. B.

Obſ Cal. 4-partitis.

— Foliis cordatis, utrinque piloſis, caule proſtrato, piloſo. B. VELLOZO.

PAVETTA foliis lanceolatis, glabris. B.

BVDDLEJA *americana.* B.

PLANTAGO *major.* *Tanchagem.*

Vis: adſtringens, vulneraria.

— *media.*

— *lanceolata.*

— *lagopus.*

— *lusitanica.*

— *albicans.*

— *maritima.*

— *coronopifolia.* *Diabelha.*

— *Loeflingii.*

— *pſylium.*

Vis: *Sem.* inviſcans, lubricans, refrigerans, conſolidans.

SCOPARIA foliis lanceolatis, ſerratis. B. *Vaçoura meuda.*

Obſ. Villi elongati in fauce corollae. VELLOZO.

TAPANHVACANGA. Tab. VI. Fig. 5.

CAL. Per. monophyllum, 2-dentatum, ſuperum.

COR. monopetala, hypocrateriformis, ſupera, ore quadrifido, patulo, laciniis patulis, aequalibus, faux villis clauſa.

STAM. Filam. 4. breviſsima baſi tubi inſerta. *Antherae* ſubrotundae.

PIST. *Germen* inferum, ovato-acuminatum. *Stylus* ſubulatus. *Stigma* obtuſum.

PER. Capſula 2-locularis, 2-valvis.

SEM. duo. B. VELLOZÓ.

SANGVISORBA *officinalis.*

Vis: adſtringens, tonica.

CORNVS *ſanguinea.*

TRAPA *natans.*

Vis: adſtringens, obſtipans. *exol.*

DORSTENIA *contrajerva.* B.

Vis: adſtringens, ſtomachica, alexiteria, ſudorifera. †)

— *Drakena.* B.

ELAEAGNVS *anguſtifolia.*

CAMPHOROSMA monſpelienſis.

ALCHEMILLA *alpina.*

DIGYNIA.

CVSCVTA *europaea.*

Herba ſubrufo tingit colore.

TETRAGYNIA.

ILEX *aquifolium.*

POTAMOGETON *natans.*

POTA-

†) Cf. Roemer *Archiv d. Bot.* I. Tab. VII.

POTAMOGETON *ſetaceum.*

— *gramineum.*

— *marinum.*

RVPPIA *maritima.*

SAGINA *procumbens.*

— *erecta.*

TILLAEA *muſcoſa.*

CLASSIS V.

PENTANDRIA MONOGYNIA.

HELIOTROPIVM *europaeum. Tourneſol.*

— *ſupinum.*

MYOSOTIS *ſcorpioides.*

— *apula.*

LITHOSPERMVM *arvenſe.*

— *fruticoſum. Erva das ſete ſangrias.*

ANCHVSA *officinalis. Lingua de Vacca.*

— *undulata.*

— *ſempervirens.*

CYNOGLOSSVM *officinale. Macavallo.*

Vis: adſtringens, ſubnarcotica.

— *luſitanicum.*

— *linifolium.*

— *omphalodes.*

PVLMONARIA *anguſtifolia.*

SYMPHYTVM *officinale.*

Vis: *Rad.* inviſcans, glutinans, vulneraria, adſtringens.

CERINTHE *major.*

— *minor.*

BORRAGO *officinalis.* * *Borragem.*

Asperugo procumbens.

ECHIVM *vulgare.* *Lingua de Boi.*
— *Luſitanicum.*
PRIMVLA *veris.* *Quejadilho.*
Vis: narcotica, nervina. *ex.*
— *auricula.* *
LYSIMACHIA *vulgaris.*
Herba luteo colore inficit lanas.
— *linum ſtellatum.*
— *nummularia.*
Vis: ſaponacea, ſubadſtringens, vulneraria.
ANAGALLIS *arvenſis.* *Marujem.*
— *latifolia.*
— *linifolia.*
— *tenella.*
SPIGELIA *anthelmia.* B. *Arapabaca.*
Vis: narcotica, expellens, anthelmintica!
PLVMBAGO *europaea.*
Vis: cauſtica.
— *ſcandens.* B.
CONVOLVVLVS *arvenſis.* *Verdeſelha.*
— *mechoacan.* B.
Vis: *Rad.* eccoprotica, roborans.
— Foliis cordatis, haſtatis, multinerviis, caule repente, piloſo, tuberoſo. B.
Rad. eſc. vulneraria.
— ſepium.
— jalapa. B.
Vis: *Rad.* purgans.
— *althaeoides.*
— *tricolor.*
— *ſoldanella.*

CONVOLVVLVS *Braſilienſis.* B.
— *Pinto.* B. (Faſc. plant. pag. 9.)
CAMPANVLA *rapunculus.* Raponço.
— *dichotoma.*
— *ſpicata.*
— *ſaxatilis.*
— *ſpeculum.*
— *hybrida.*
— *hederacea.*
SAMOLVS *Valerandi.*
IPOMOEA foliis quinatis, foliolis lanceolatis, integerrimis: caule glabro, volubili, pedunculis trifloris. B.
COFFEA *occidentalis.* B. *Caffé.*
— *arabica.* * B.
Vis: *Sem.* uſtul. exſicans, excitans, pellens diuretica, antivenerea.
LONICERA *caprifolium.* *Madre ſylva.*
— *periclymenum.*
CONOCARPVS *erecta.* B.
GENIPA *americana.* B.
MIRABILIS *Ialapa.* * *Erva triſte.*
VERBASCVM *Thapſus.* *Barbaſco.*
Vis: anodyna, antiſpasmodica, emolliens, repellens.
— *lychnitis.*
— *blattaria.*
— *ſinuatum.*
DATVRA *ſtramonium.*
HYOSCYAMVS *niger.* *Meimendro.*
Vis: narcotica, phantaſtica, dementans, anodyna, antiſpasmodica, repellens.
— *albus.*

NICO-

NICOTIANA *tabacum*. B. *Tabaco.*

Vis: anodyna, paregorica, narcotica, vomitoria, errhina, vulneraria, repellens.

ATROPA *mandragora.*

Vis: narcotica &c.

PHYSALIS *alkekengi.*

Vis: ſubanodyna, diuretica, refrigerans, eccoprotica.

SOLANVM *verbaſcifolium*. B.

— *batatas.* * *Batatas Inglezas, ou brancas.*

— *Lycoperſicum.* * *Tomates.*

— *nigrum. Erva moura.*

Vis: anodyna, hypnotica, paregorica, repellens, refrigerans.

— *melongena.* * *Bringela.*

— *paniculatum*. B.

— *dichotomum* B. (Faſc. plant. pag. 9.)

— *Banks*. B. (ibid. pag. 10.)

— *ſtrigoſum*. B. ibid.

— *Valadares*. B. ibid.

— *Botelho*. B. ibid.

— *Belfort*. B. ibid.

— *virginianum*. B. *Joú.*

Obſ. differt laciniis acutis.

— caule inermi, fruteſcente, flexuoſo, foliis ovatis, calycibus, caule, foliis pilis ramoſis adſperſis: foliis pagina ſuperiore ſimul tuberculatis: floribus cymoſis. B.

SOLANVM *pimpinellifolium*. B.

— caule inermi fruticoſo, foliis lato-lanceolatis, integerrimis, pagina inferiore tomentoſa, racemis terminalibus. B.

SOLANVM *pimpinellifolium.* B.
— caule inermi, fruticoſo: foliis geminis, altero minore, ovatis, acuminatis, integerrimis, utrinque villoſis: floribus axillaribus, confertis. B.
— caule inermi herbaceo, piloſo, tetragono, membranaceo, repente: foliis pinnatis decurſive, integerrimis, piloſis: racemis ſimplicibus. B.
— caule inermi, fruticoſo: foliis cordato-acuminatis, utrinque pilis glanduliferis, integerrimis: floribus racemoſis. B.
— caule inermi, fruteſcente, flexuoſo: foliis lanceolatis, integerrimis, ſupra nitidis, ſubtus albido-tomentoſis, maximis; racemis cymoſis, lateralibus. B. VELLOZO.
CAPSICVM *annuum.* B. L. * *Pimentao.*
Vis: *fruct.* corrodens, rubefaciens, ſtimulans, tuſsiva.
— *fruteſcens.* B. *Malegueta.*
VARRONIA *lineata.* B.
RHAMNVS *oleoides.*
— *alaternus.* *Aderno, ou Sanguinho, ou Samoea.*
— *frangula.*
Vis: *Cort.* purgans.
Baccae immaturae viridi colore lanas inficiunt.
— *Zizyphus.* * *Maça de anafega.*
Vis: *Bacc.* inviſcans, edulcorans, expectorans, lubricans.
MANGIFERA *indica.* B.
HIRTELLA *americana.*
RIBES *groſsularia.* *
— *uva criſpa.* *
HEDERA *helix.* *Erva arborea.*
Vis: vulneraria.

VITIS

VITIS *vinifera.* *. *Vide.*

Vis: lubricans, ſublaxans.

ACHYRANTHES *lappacea.* B.

— *proſtrata.* B.

ILLECEBRVM *verticillatum.*

— *ſuffruticoſum.*

— *cymoſum.*

— *paronychia.* *Erva prata.*

— *vermiculatum* B.

CERBERA *Ahovai.* B.

VINCA *major.* *Congoxa.*

NERIVM *oleander.* *Loendro*, *Sevaldilha.*

PLVMMERIA *rubra.* B.

PORTLANDIA *grandiflora.*

Obſ. Capſula tetragona.

Stigma clavatum.

ECHITES racemis axillaribus: foliis peltatis, ovatis, mucronatis, inferne tomentoſis; caule volubili, tomentoſo. B.

ECHITES *toruloſa.* *Varietas.*

Foliis lineari-lanceolatis. B.

— foliis cordato-ovatis, acuminatis, pedunculis racemoſis, multifloris. B.

LISIANTHVS foliis ovato-ſublanceolatis, floribus, terminalibus, plurimis: caule tereti B.

— foliis oblongis cum acumine, ſubſeſsilibus, foliis terminalibus, ſubgeminis: caule tetragono. B. VELLOZO.

MESSERSCHMIDIA foliis cordatis, ſubacuminatis, integerrimis, ſubtus tomentoſis, ſpicis ſecundis. B.

Obſ. Bacca ſicca 2-partibilis, loculis 2-3-ſpermis.

Variat foliis ovatis, acutis, acuminatis.

MACROCNEMVM foliis oblongo-lanceolatis, coriaceis, integerrimis. B.

— foliis ternis, lato-lanceolatis, undatis, integerrimis, coriaceis. B.

HORTIA.

CAL. *Per.* 5-dentatum, inferum, perſiſtens.

COR. 5-petala, petalis reflexis, acuminatis, ad baſin piloſis.

STAM. *fil.* 5. *Stylus* o. *Stigma coloratum.*

PIST.

PER. Capſula 5-locularis, loculis 1-ſpermis, tuberculata.

— foliis ſubcuneiformibus, integerrimis: floribus terminalibus, cymoſis: caule arboreo. B.

Cortex Quinae ſuccedaneus.

MACIELIA.

CAL. *Per.* tubuloſum, 5-dentatum, inferum.

COR. 1-*petala*, tubuloſa, 5-fida, laciniis reflexis.

STAM. filamenta 5; baſi piloſa.

PIST. . . . . Stigma 4-duplex.

PER. Drupa. Nux 1-locularis, viſco obtecta.

— foliis inferioribus ovato-oblongis, obliquis, acuminatis, ſupra ſcabris, ſubtus ſubtomentoſis: floribus cymoſis: caule arboreo. B. VELLOZO.

CYRILLA *racemifera.* B.

LAVRADIA. Tab. VI. Fig. 6.

CAL. *Per.* pentaphyllum, foliolis ovatis, lanceolatis, aequalibus, perſiſtentibus.

COR. Petala quinque ovato-acuminata, aequalia, calyce majora.

STAM.

STAM. filamenta o, vel breviſsima.

Nectarium conicum, truncatum ſupra ſtamina, et piſtillum, cucullatum.

PIST. Germen oblongum, *ſtylus* filiformis. Nectario vix longior. *Stigma* obtuſum.

PER. Capſula oblonga, 1-locularis, 3-valvis.

SEM. plurima. B. VELLOZO.

— foliis lanceolatis, ſerratis: caule tereti, racemis terminalibus. B.

Obſ. a Roridula differt ob filamentorum abſentiam, et Nectarii figuram.

HYDROPHYLLVM foliis reniformibus, integerrimis. B.

Obſ. Corolla monopetala, ſubrotata, quinquefida.

GALVANIA. Tab. VII. Fig. 7.

CAL. *Per.* monophyllum, 5-dentatum.

COR. monopetala, ventricoſa, ſupera. Limbus quinquepartitus, laciniis acutis.

STAM. filamenta quinque tubi baſi corollae inſerta, et villo claudentia tubum. *Antherae* oblongae, didymae.

PIST. Germen obovatum. *Stylus* filiformis, laeviter inclinatus, ſtaminibus longior. *Stigma* bifidum, patens.

PER. Bacca 2-locularis, loculis 1-ſpermis.

SEM. ſulcata. B. VELLOZO.

LYCIVM *europaeum.*

— foliis lanceolatis: calycibus 5-fidis: caule arboreo. B.

DIGYNIA.

ASCLEPIAS foliis cordato-oblongis, acutis, racemis axillaribus: caule volubili. B.

— *nigra.*

— *fruticoſa.* * *Arvore da ſeda.*

HERNIARIA *glabra. Erva turca, ou das quebraduras.*
— *hirſuta.*
— *fruticoſa.*
— *lenticulata.*
CHENOPODIVM urbicum. *Pe' de ganço.*
— *rubrum.*
— *ſerotinum.*
— *ambroſioides.*
— *vulvaria.*
Vis: antiſpasmodica.
— *polyſpermum.*
— *ſcoparia.* * Valverde.
— *maritimum.*
BETA *vulgaris.* * *Acelga.*
Vis: humectans, diluens, errhina.
— *maritima.*
SALSOLA *kali.*
— *ſoda.*
— *ſativa.*
— *vermiculata.*
— *fruticoſa.*
ANABASIS *tamariscifolia.*
GOMPHRENA *braſilienſis.* B.
VLMVS *campeſtris. Olmo.*
Vis: *Cort.* adſtringens, vulneraria.
GENTIANA *lutea. Genziana.*
Vis: *Rad.* balſamica, tonica, ſtomachica, anthelmintica.
— *centaurium. Fel da terra.*
Vis: balſamica, ſtomachica, tonica.
— *ſpicata.*

ERYN-

ERYNGIVM *puſillum.*

— *tricuspidatum.*

— *maritimum.*

— *campeſtre.*

Vis: diuretica, emmenagoga, aphrodiſiaca.

— *amethyſtinum.*

HYDROCOTYLE *umbellata.* B.

SANICVLA *europaea.*

Vis: reſolvens, adſtringens.

ASTRANTIA *major.*

BVPLEVRVM *rotundifolium.*

Vis: ſubadſtringens, vulneraria.

— *ſemicompoſitum.*

— *tenuiſsimum.*

— *fruticoſum.*

TORDYLIVM *officinale.*

Vis: diuretica.

— *nodoſum.*

CAVCALIS *grandiflora.*

— *leptophylla.*

DAVCVS *carota.* * *Cinoira.*

Vis: *Sem.* diluens, humectans, carminativa, diuretica, emmenagoga.

— *muricatus.*

— *visnaga.*

— *gingidium.*

AMMI *majus.*

— *glaucifolium.*

CONIVM *maculatum.* *Cicuta.*

ATHA-

ATHAMANTA *oreoſolinum.*

— *cretenſis.*

Vis: *Sem.* carminativa, diuretica, emmenagoga.

CRITHMVM *maritimum.*

FERVLA *communis.*

— *tingitana.*

LASERPITIVM *latifolium.*

Vis: *Rad.* reſolvens, diuretica, emmenagoga, ſtomachica.

— *chironium.*

HERACLEVM *ſphondylium.*

LIGVSTICVM *peregrinum.*

ANGELICA *ſylveſtris.*

Vis: *Rad.* reſolvens, ſudorifera, carminativa, emmenagoga.

SIVM *latifolium.*

— *nodiflorum.*

— *ſiculum.*

SISON *ammi.*

Vis: *Sem.* carminativa, diuretica, emmenagoga.

BVBON *macedonicum.* * *Salça grande.*

CVMINVM *cyminum.* * *Cominhos.*

Vis: *Sem.* carminativa, diuretica, emmenagoga.

OENANTHE *fiſtuloſa.*

— *crocata.*

— *prolifera.*

— *globuloſa.*

PHELLANDRIVM *aquaticum.*

SCANDIX *odorata.*

— *pecten.*

— *auſtralis.*

SCAN-

SCANDIX *cerefolium.* * *Cerfolio.*
Vis: antiphlogiſtica, diuretica, lactifera.
CHAEROPHYLLVM *ſylveſtre.*
CORIANDRVM *ſativum.* * *Coentro.*
Vis: hypnotica, carminativa, lactifuga.
SESELI *turbith.*
THAPSIA *villoſa.*
Vmbella luteo tingit colore lanas.
— *foetida.*
PASTINACA *ſativa.* *
Vis: *Rad. Sem.* diluens, humectans, nutriens, flatulenta, aphrodiſiaca.
SMYRNIVM *perfoliatum.*
— *oluſatrum.*
ANETHVM *graveolens.* *Endro.*
Vis: hypnotica, lactifuga, carminativa.
— *ſegetum.*
— *foeniculum.* * *Erva doce.*
Vis: reſolvens, pellens, carminativa, lactifera.
CARVM *carvi.* * *Alcarovia.*
Vis: *Sem.* reſolvens, carminativa.
APIVM petroſelinum. * *Salſa.*
Vis: reſolvens, emmenagoga.
— *graveolens.* * *Selino.*
Vis: carminativa, pellens, ſudorifera, diuretica, emmenagoga, repellens, antifebrilis.

TRIGYNIA.

RHVS *coriaria.* *Sumagre.*
Vis: *Fl. Sem.* adſtringens, coriaria, refrigerans. *Fol.* coriaria.

Cortex

Cortex caulis flavo pannos colore inficit.

Cortex radicis rufo eleganti colore tingit.

RHVS *copallinum.* B.

Ejus reſina in vernicibus.

VIBVRNVM *tinus. Folhado.*

CASSINE *paragua.* B. *Erva do Paraguai.*

Vis: vomitoria, purgans, ſudorifera, *exol.*

SAMBVCVS *ebulus. Engos.*

Vis: narcotica, anodyna, pellens, ſudorifera, diuretica, draſtica.

— *nigra. Sabugueiro.*

TAMARIX *gallica. Tamargueira.*

Vis: *Cort. Rad. Lign. Fol.* adſtringens, coriaria, obſtipans.

TVRNERA *ſidoides.* B.

CORRIGIOLA *littoralis.*

PHARNACEVM *cerviana.*

ALSINE *media. Marugem.*

PENTAGYNIA.

STATICE *armeria.*

— *limonium.*

Vis: adſtringens . . . *exol.*

— *cordata.*

— *ferulacea.*

— *acuta.*

LINVM *uſitatiſsimum.* * *Linho.*

Vis: *Sem. Olei* relaxans, obtundens, emolliens.

— *ſtrictum.*

DROSERA *rotundifolia.*

Vis: corrodens. *exol.*

DROSERA *Luſitanica.*
— *ciſtiflora.*
MAHERNIA foliis bipinnatis, petiolo communi alato, foliolis baſi interne auritis, crenatis, obtuſis. B.

CLASSIS VI.
HEXANDRIA MONOGYNIA.

BROMELIA *ananas.* B.
— *karatas.* B.
— *lingulata.* B.
— *nudicaulis.* B.
— *acanga.* B.
TILLANDSIA *utriculata.* B.
— *lingulata.* B.
— *usneoides.* B.
TRADESCANTIA *geniculata.* B.
— *Repens.* Foliis vaginantibus, ovatis, altero latere obliterato, ſubtus piloſis, ſpathis monophyllis. B.
LEVCOJVM *autumnale.*
NARCISSVS *pſeudo-narciſsus.*
— *minor.* *Tazetta.*
— *bulbocodium.*
— *Jonquilla.* * *Jonquilho.*
PANCRATIVM *maritimum.*
CRINVM *americanum.* B.
AMARYLLIS *lutea.*
— *formoſiſsima.* B.
— *Bella donna.* *
— Scapis ex umbella foliacea multifloris, corollis campanulatis, inaequalibus, foliis oblongo-acuminatis, petiolis ſpiraliter flexis: caule volubili. B.

Obſ.

Obſ. Petala 3. interiora unguibus medio coarctata: apicibus multifido-crenatis.

BVLBOCODIVM *vernum.*

ALLIVM *porrum.* * *Alho porro.*

Vis: *Sem.* calefaciens, emmenagoga, diuretica, diaphoretica.

— *ſubhirſutum.*

— *ſativum.* * *Alho.*

Vis: *Rad.* excitans, pellens, maturans, anthelmintica, diuretica, diaphoretica.

— *vineale.*

— *triquetrum.*

— *cepa.* * *Cebolla.*

Vis: *Rad.* maturans, diuretica, diaphoretica, flatulenta, aphrodiſiaca, anthelmintica.

— *chamaemoly.*

LILIVM *candidum.* * *Lirio de S. Antonio.*

Vis: *Rad. Flor.* maturans, anodyna, emmenagoga.

FRITILLARIA *pyrenaica.*

— *meleagris.*

VVVLARIA *perfoliata.* B.

TVLIPA *gesneriana.* *

ORNITHOGALVM *pyrenaicum.*

— *narbonenſe.*

— *pyramidale.* *Leite de gallinha.*

SCILLA *maritima.* *Cebolla alvarra.*

Vis: *Rad.* incidens, ſtimulans, pellens, diaphoretica, diuretica, hydragoga.

— *peruviana.*

— *luſitanica.*

— *unifolia.*

ASPHO-

ASPHODELVS *ramoſus.* Gammaõ.

Vis: *Rad.* diuretica, emmenagoga, maturans.

— *fiſtuloſus.*

ANTHERICVM *planifolium.*

ASPARAGVS *officinalis.* *Aſpargo.*

Vis: *Rad. Sem.* diluens, humectans, debilitans, diuretica, aphrodiſiaca.

— *acutifolius.*

— *aphyllus.*

DRACAENA *Draco.* *

Pharm Draconis ſanguis.

Vis: incraſsans, adſtringens.

CONVALLARIA *polygonatum.*

Vis: *Rad.* vulneraria.

— *majalis.* * *Campainhas.*

Vis: *Fl.* narcotica, antiſpasmodica, errhina.

HYACINTHVS *non ſcriptus.*

— *ſerotinus.*

— *amethyſtinus.*

— *orientalis.* * *Jacinto.*

— *comoſus.*

— *muscari.*

AGAVE *americana.* B. L. * *Piteira.*

IVNCVS *acutus.* *Iunco.*

— *conglomeratus.*

— *effuſus.* B.

— *filiformis.*

— *bufonius.*

— *piloſus.*

BVRSERA *gummifera.* B.

Vis: *Lign. Cort.* in Dysenteria, Diarrhoea.

BERBERIS *vulgaris.*

Vis: *Cort. Bacc.* refrigerans, attenuans, antiseptica, tonica. *Cort.* purgans.

Cortex luteo tingit colore.

LORANTHVS *americanus.* B.

FEREIRIA. Tab. VI. Fig. 8.

CAL. Perianthium. o.

COR. monopetala, infera, *tubus* cylindraceus ad faucem ventricosus. *Limbus* tubo brevior 5-fidus, laciniis lateralibus revolutis, patulis, acutis.

Faux anguſtata.

STAM. *Filamenta* ſex, minima. *Antherae* ſex oblongae intra faucem ventricoſam corollae.

PIST. Germen -- ſuperum.

Stylus longitudine corollae.

Stigma capitatum, emarginatum.

PER. . . .

SEM. *pappoſa.* B. VELLOZO.

BVRMANNIA foliis ovatis, acuminatis, integerrimis, foliolis vaginantibus: racemis terminalibus; caule proſtrato. B.

— racemo terminali, foliaceo: foliis ſuperioribus majoribus, lato-lanceolatis, vaginantibus, ſubtus coloratis, caule erecto. B.

Obſ. Rudimentum ſexti filamenti.

BARBACENIA. Tab. VI. Fig. 9.

CAL. *Per.* 6-fidum, monophyllum, ventricoſum, maximum, perſiſtens, 6-aut 7-dentatum, totum adſperſum glandulis pedunculatis, humorem viſcosum ejicientibus.

COR.

COR. Petala ſex, ovata, obtusa, patentia, aequalia.

STAM. Filamenta ſex petaliformia, apicibus dentata. *Antherae* filamentis lateraliter adhaerentes, didymae, longitudine filamentorum, acuminatae, erectae.

PIST. Germen obovatum: *Stylus* cylindraceus, ſtaminibus longior. *Stigma* craſsiusculum, ovato-acuminatum, linea longitudinali exaratum.

PER. Capſula oblonga, pedunculata, coronata, glandulosa, 3-valvis.

SEM. plurima, parva, ſubrotunda. B. VELLOZO.

FRANKENIA *laevis.*

DIGYNIA.

ORYZA *ſativa.* * *Arrôz.*

Vis: *Sem.* nutriens.

— *mutica.* B.

TRIGYNIA.

RVMEX *patientia.*

— *criſpus.* *Labaça.*

— *acutus.*

Vis: adſtringens, eccoprotica.

— *obtusifolius.*

— *bucephalophorus.*

— *aquaticus.*

Vis: *Rad.* adſtringens.

— *tingitanus.*

— *acetosa.* * *Azedas.*

Vis: refrigerans, tonica, obſtipans.

Radix exſiccata rubro colore inficit Decocta Pharmacopaeorum.

— *acetosella.*

TRIGLOCHIN *paluſtre.*
— *maritimum.*
COLCHICVM *autumnale.* *Dedo de Mercurio.*
Vis: *Rad.* narcotica, phantaſtica, dementans, draſtica, exanthematica.
— *montanum.*

POLYGYNIA.

ALISMA *plantago.*

CLASSIS VII.

HEPTANDRIA MONOGYNIA.

AESCVLVS *hippocaſtanum.* * *Caſtanheiro da India.*
Vis: *Cort.* antifebrilis.
— *Pavia.* B.

CLASSIS VIII.

OCTANDRIA MONOGYNIA.

TROPAEOLVM *minus.* * *Chagas.*
RHEXIA *acisanthera.* B.
— *braſiliana*, foliis ſubſeſsilibus, alternis: floribus alternis, axillaribus, ſubpendunculatis. B.

Obſ. Caulis tetragonus, angulis membranaceis. Folia ovata, lanceolata, ſubſeſsilia, multinervia, glabra, ramulis oppoſitis. Internodia rubra. Flores ſolitarii, axillares, ſubſeſsiles, flavi.

EPILOBIVM *montanum.*
— *tetragonum.*
— *paluſtre.*
AMYRIS *elemifera.* B.
Vis: *Res.* diuretica. *exol.*

CHLORA

CHLORA *perfoliata.*

VACCINIVM racemis terminalibus, nutantibus, foliis lato-lanceolatis, integerrimis. B.

— *vitis idaea.*

Vis: refrigerans, attenuans.

QVELVSIA. Tab. VII. Fig. 10.

CAL. *Per.* monophyllum, coloratum, infundibuliforme, ſuperum, quadrifidum; laciniis lanceolatis, erectis tubo duplo longioribus. Tubus nectariferus.

COR. *Petala* 4, ſubrotunda, ſubemarginata laciniis calycis interjecta, iis duplo minora, circa ſtamina convoluta.

STAM. Filamenta 8, laciniis longiora, fauci perianthii inſerta, filiformia, erecta 4 longiora. *Antherae* oblongae, filamentis inſidentes.

PIST. Germen oblongum. *Stylus* filiformis, piloſus, ſtaminibus longior. *Stigma* oblongum, acutum.

PER. Bacca 4-locularis, infera.

SEM. plurima. B.

Obſ. a Skinnera Forſter gen. 29. differt laciniis calycis, corolla, ſtigmate, et Bacca. †)

— Foliis ternis, petiolatis, ſubverticillatis, ovato-lanceolatis, denticulatis, nervis rubris: ſtipulis tribus rubris, acutis ad petiolos. Floribus cernuis: Caulis teres. B. ††)

ERICA *vulgaris. Urze.*

— *viridi-purpurea.*

†) Sine dubio eſt FVCHSIA *coccinea* Ait. Hort. Kew. II. p. 8. R.

††) An FVCHSIA *triphylla*, Plum. ic. 133. f. 1? R.

ERICA *cinerea.*
— *ciliaris.*
Obſ. Folliculi imbricati in hac Erica inſtar illorum ſalicis roſei, in quorum centro larva flaveſcens.
— *umbellata.*
DAPHNE *villoſa.*
— *laureola.*
Vis: *Cort.* corrodens, rubefaciens, excorians, draſtica.
— *gnidium.* *Trovisco.*
Vis: eadem ac praecedentis.
PASSERINA *hirſuta.*
MOEHRINGIA *muscoſa.*

TRYGINIA.

POLYGONVM *hydropiper.*
— *maritimum.*
— *aviculare.* *Centinodia.*
Vis: ſubadſtringens, vulneraria. *exol.*
— *fagopyrum.* *
Vis: *Sem.* refrigerans, obſtipans, nutriens.
— *convolvulus.*
SAPINDVS *ſaponaria.* B.
Vis: *fruct.* ſaponacea.
PAVLLINIA *pinnata.* B.
— foliis biternatis, foliolis lanceolato-ovatis, caule, foliisque villoſis. B.
CARDIOSPERMVM *corindum.* B.

TETRAGYNIA.

ELATINE *hydropiper.*

CLAS-

CLASSIS IX.

ENNEANDRIA MONOGYNIA.

LAVRVS? foliis ſubreniformibus, integerrimis; coriaceis: floribus racemoſis, monoicis. B.

Obſ. filamenta 9-12, ſingulis antherae 4 dispoſitae. *Stylus* longitudine ſtaminum. *Stigma* capitatum.

— foliis oblongo-lanceolatis, utrinque villoſis: Floribus axillaribus, racemoſis. B.

— foliis lato-lanceolatis, coriaceis, planis, ſubtus tomentoſo-coloratis, integerrimis, marginibus reflexis: floribus racemoſis: caule arboreo. B.

— foliis cordatis, coriaceis, integerrimis, acutis, ſubtus albicantibus. Floribus racemoſis. B.

Obſ. CAL. o, niſi corollam dicas.

COR. calycina 6-partita: filamenta 3 interiora baſi glandula utrinque.

PIST. Sterile? an ad monoeciam? VELLOZO.

— *cinnamomum.* *S. Thomé.* B. * *Canella.*

Vis: *Cort.* cordialis, corroborans, calefaciens, perſpirans, antifebrilis, carminativa.

LAVRVS *nobilis.* * *Louro.*

Vis: *Bac.* calefaciens, reſolvens, pellens, carminativa.

— *perſea.* B.

— *ſaſſafras.* B.

Vis: *Lign. Cort.* diaphoretica, pellens, corroborans, purificans.

ANACARDIVM *occidentale.* B.

Vis: *Nuc.* excorians, tinctoria.

HEXAGYNIA.

BVTOMVS *umbellatus.*

CLASSIS X.

DECANDRIA MONOGYNIA.

IVSSIEVA *octovalvis.* B.
CERCIS *ſiliquaſtrum.* *Olaya.*
BAVHINIA *aculeata.* B.
— *purpurea.* B.
HYMENAEA *courbaril.* B.
CASSIA foliis quadrijugis, oblongis, auritis, mucronatis; glandula orbiculari ad basin petiolorum, magna. B.
Obſ. Antherae ſuperiores 3, ſteriles.
— foliis bijugis, oblongo-lanceolatis, auritis: glandula ovata inter infima. B.
— foliis octojugis, oblongo-acuminatis, inferioribus, minoribus, petiolatis eglandulatis: caule angulato, tuberculato. B.
Obſ. variat foliis ſeptemjugis. VELLOZO.
— *planiſiliqua.* B.
— *hirſuta.* B. *Fedegozo.*
Vis: *Fol.* purgans.
— *chamaecriſta.* B.
— *flexuosa.*
CAESALPINIA *braſilienſis.* B.
Lignum rubro inficere colore in arte tinctoria vulgatiſsimum eſt.
GVAIACVM *officinale.* B.
Vis: *Cort.* aperiens, purificans, pellens.

RVTA

RVTA *graveolens.* *Arruda.*

Vis: reſolvens, pellens, carminativa, emmenagoga, exanthematica, ſudorifera, anthelmintica.

TRICHILIA *glabra.* B.

MELIA *azedarach.* * *Sicomoro.*

TRIBVLVS *terreſtris.*

THRYALLIS *braſilienſis.* B.

COPAIFERA *officinalis.* B.

Vis: *Bals.* vulneraria, laxans, mundificans.

MELASTOMA *holoſericea.* B.

— *malabathrica* B.

— foliis integerrimis, quinque-nerviis, lato-lanceolatis, ſcabris. B. *Flor. de quaresma.*

— Foliis lanceolatis, denticulatis, denticulo utrinque ad apicem trinerviis. B.

Obſ. Caps. 3-locularis, 4-locularis.

— Foliis ovatis, acutis, quinquenerviis, villoſis, ſerratis, pagina ſuperiore tuberculata. B.

Obſ. demit. $\frac{1}{4}$ e fructificatione.

— Foliis integerrimis trinerviis, lanceolatis, obtuſis: pagina inferiore ſubtomentosa. B.

— Foliis integerrimis, trinerviis, cordato-acutis, ſeſsilibus, revolutis: caule, foliisque piloſis. B.

— Foliis integerrimis, ovatis, 3-5-nerviis, villoſis, caule piloso. B.

Obſ. Capſula 3-locularis.

— Foliis ovatis, carinatis, ſeſsilibus, ciliatis, in quadrangulum dispositis: floribus terminalibus, ſolitariis. B.

Obſ. auget. $\frac{1}{4}$. fructif.

MELASTOMA *malabāthrica.* B.

— Foliis ovato-ſubcordatis, acutis, crenatis, crenulis ſpinoſis, ſeptem nerviis: foliis, caule, calycibusque ſpinoſis. B.

Obſ. Bacca 3-locul.

— Foliis lanceolatis, integerrimis, trinerviis ſubtus, nervo intermedio, ſuperne marginibus, et caule piloſis. B.

Obſ. Bac. 2-3-locul.

Reliquae fructificationis partes variant defectu $\frac{1}{5}$.

— Foliis ovatis, quinquenerviis, ſerratis, acutis, utrinque piloſis: caule tetragono, membranaceo, piloſo, pilis inflexis. B.

Obſ. demit. $\frac{1}{5}$ e fructific.

— Foliis aceroſis. B. *Vaçoura do Tapantuacanga.* Baccae nigro colore tingunt.

CORREIA. Tab. VI. Fig. 11.

CAL. *Per.* 5-phyllum, perſiſtens, inferum: foliolis ovato-acutis, concavis, marginibus membranaceis.

Receptaculum magnum, carnoſum.

COR. Petala 5, obovata.

STAM. Filamenta 10. brevisſima. *Antherae* oblongae, didymae, fere in cylindrum approximatae.

PIST. Germen. *Stylus* filiformis, longitudine ſtaminum. *Stigma* ſimplex.

PER. Baccae 5. receptaculo carnoſo inſertae, loculis 1-ſpermis. B.

— foliis ovato-oblongis, ſerratis, coriaceis. B.

— foliis lanceolatis, integerrimis. B. VELLOZO.

RHODODENDRON *ponticum.*

ANDRO-

ANDROMEDA racemis ſecundis, terminalibus, bracteatis: corollis ovatis: foliis alternis, ovato-ſubrotundis, integerrimis, ſupra tomentoſis, infra lanatis, glandula cylindrica terminatis. B. VELLOZO.

ARBVTVS *unedo.* Medronheiro.

— *andrachne.* *

— *uva urſi.*

Vis: *Fol.* adſtringens, coriaria, obſtipans. Folia cinereo colore tingunt.

DIGYNIA.

SAXIFRAGA *punctata.*

— *geum.*

— *autumnalis.*

— *granulata.*

Vis: diuretica.

GYPSOPHILA *ſtruthium.*

Radicula *Struthionis*, quae lavandis lanis ſuccum habet mirum quantum conferens candori mollitiaeque. PLIN. L. 19. c. 3. Hac etiamnum Hispanos in Lamancha veſtimenta coquere, et abluere haud minori effectu ac ſi ſapone aut ſmegmate uterentur. LOEFL.

— *perfoliata.*

SAPONARIA *officinalis.*

Vis: pellens, ſudorifera, diuretica, emmenagoga, anthelmintica.

DIANTHVS *barbatus.* *

— *carthuſianorum.*

— *prolifer.* *Cravinha.*

DIAN-

DIANTHVS *chaerophyllus.* * *Cravo.*
Vis: *Flor.* cordialis, ſudorifera.
— *glaucus.*
— *chinenſis.*
— *arenarius.*

TRIGYNIA.

CVCVBALVS *italicus.*
SILENE *luſitanica.*
— *gallica.*
— *ceraſtoides.*
— *behen.*
— *viridiflora.*
— *rubella.*
— *inaperta.*
— *portenſis.*
— *muſcipula.*
STELLARIA *arenaria.*
ARENARIA *multicaulis.*
— *rubra.*
GARIDELLA *nigellaſtrum.*
MALPIGHIA *glabra.* B.
— *craſſifolia.* B.
— Foliis ovato-ſubcuneiformibus, integris, ſubtus tomentoſis: ſpicis terminalibus: floribus pedunculatis; caule arboreo. B.
BANISTERIA *purpurea.* B.
— foliis ovato-oblongis, acuminatis; racemis brachiatis, axillaribus, terminalibus; caule volubili. B.
Obſ. Calycis laciniae eglandulatae.
— *fulgens.* B.

Varie-

Varietas. Foliis oblongo-lanceolatis, integerrimis, ſubtus tomentoſis, baſi utrinque 1-glanduloſis: racemis brachiatis: pedunculis umbellatis: caule volubili.

PENTAGYNIA.

SPONDIAS *myrobalanus.* B.
COTYLEDON *umbilicus.* *Conchela.*
— *hispanica.*
SEDVM *telephium.* *Sempre noiva.*
— *ſtellatum.*
— *cepaea.*
— *dasyphyllum.*
— *hispanicum.*
— *album.*
— *acre.*
Vis: incidens, vomitoria, diuretica.
OXALIS *acetoſella.* *Trevo azedo.*
Vis: refrigerans, attenuans.
— *violacea.* B.
— *Barrelieri.*
AGROSTEMMA *githago.*
— *coronaria.* *
LYCHNIS *viscaria.*
— *dioica.*
CERASTIVM *vulgatum.*
— *pentandrum.*
— *dichotomum.*
SPERGVLA *arvenſis.*
PHYTOLACA *decandra.* *
Baccae colorem roſeum fugacem conciliant.

CLAS-

CLASSIS XI.

DODECANDRIA MONOGYNIA.

TRIVMFETTA *lappula.* B.

BALSAMONA *Pinto* B. Tab. IV. (Faſc. plant. p. 15.)

Obſ. affinitas cum *Lythro.*

— Foliis ovato-lanceolatis. B.

— foliis ovato-ſublanceolatis; caule hiſpido, ſetis glandula hyalina terminatis. B.

PORTVLACCA *oleracea.* * *Baldroegas.*

Vis: diluens, humectans, refrigerans, corroborans, lac. coagulans.

— foliis ovato-lanceolatis, carnoſis, racemo compoſito. B.

Obſ. Stamina plurima: capſ. 3-valvis.

— *triangularis.* B.

LYTHRVM *ſalicaria.*

— *thymifolium.*

AGRIMONIA *eupatoria.*

Vis: diuretica, adſtringens, roborans, vulneraria, pellens.

RESEDA *luteola.* *Lirio dos Tintoreiros, ou erva dos enſalmos.*

Herba luteum pulcherrimum dat colorem.

— *purpurea.*

— *ſeſamoides.*

— *alba.*

— *undata.*

— *phyteuma.* β.

EVPHORBIA *peplis.*

— *Ipecacuanha.* B.

Vis: emetica.

EVPHOR-

EVPHORBIA *peplus.*
— *falcata.*
— *exigua.*
— *terracina.*
— *portlandica.*
— *helioſcopia.*
— *ſerrata.*
— *piloſa.*
— *eſula.*
— *paluſtris.*
Vis: corrodens, rubefaciens, veſicans, excorians, ſtimulans, draſtica.
— *characias.*
SEMPERVIVVM *arboreum.* *Enſayao.*
Obſ. Perianthium 10. partitum. Petala 10. filamenta modo 16, 18, 19, modo 22.: ſquamae 7-dentatae, filamentorum principia tegunt. Germina 9 aut 10.
— *tectorum.*
Vis: refrigerans, adſtringens.

CLASSIS XII.
ICOSANDRIA MONOGYNIA.

CACTVS *mammillaris.* B.
— *melocactus.* B.
— *tetragonus.* B.
— *repandus.* B.
— *lanuginoſus.* B.
— *opuntia.* B. L. * *Figueira do Inferno.*
— *ficusindica.* B.
— *cochenillifer.* B.

CACTVS articulato-prolifer, laxus: caule arboreo, ſubtereti, ſpinoso: foliis cuneiformibus, ſubretuſis. B.

Obſ. profert Coccinellam.

MYRTVS *communis.* *Murta.*

Vis: *Fol Bac.* calefaciens, corroborans, adſtringens.

— *braſiliana.* B.

VELLOZIA. Tab. VI. Fig. 12.

CAL. *Per.* maximum, coriaceum, triquetrum, laevigatum: laciniis maximis, coloratis, erectis, petaliformibus, ovâto-lanceolatis, petala mentientibus.

COR. o.

Stamina. Filamenta 15., filiformia, basi laciniarum calycis inſerta, antheris breviora. *Antherae* longiſsimae, acuminatae.

PIST. Germen ſubtriangulare, oblongum. *Stylus* ſtaminibus vix longior, cylindraceus.

Stigma capitatum, bilobum.

PER. Capſula triangularis, 3-locularis, coronata.

SEM. *plurima.* B.

— capſulis glabris, ſcapis hispidis. B. *Canella. de Ema.* Caulis fibroſus pro metallis laevigandis, et expoliendis.

— Capſulis, ſcapisque glabris. B. *Lingoa de Tocano.*

Obſ Stamina inaequalia, 6 reliquis majora, per tria paria basi laciniarum calycis inſerta.

LAFOENSIA. Tab. VII. Fig. 13.

CAL. *Per.* monophyllum, inferum, campanulatum, ſemidecemfidum, acutum, coriaceum.

COR. Petala 10, oblonga, ſubſerrata, apice emarginata, basi ſquama nectarifera, calyci inſerta.

STAM.

STAM. Filamenta 20 filiformia, erecta, calyci inſerta, corolla longiora.
Antherae ſimplices, verſatiles.

PIST. Germen ſubrotundum, pedicellatum. *Stylus* ſubulatus, incurvus, ſtaminibus longior. *Stigma* ſimplex.

PER. Capſula cucullata, 2-locularis, polyſperma.

SEM. plurima, compreſsa, membranaceo-alata, receptaculo capſulae affixa. B.

PSIDIVM *pyriferum.* B. *Guajava.*

— *pomiferum.* B.

— foliis lineatis, obtuſiuſculis, ſubcuneiformibus, pedunculis unifloris B. *Araçá.*

Vis: corticis adſtringens. Vsus. *Bacca* esculenta, acidula.
Obſ. Cal. 4-5-fidus. Petala 4. ſ. 5. Bacca multilocularis.

PVNICA *granatum.* * *Roma.*

Vis: *Sem.* adſtringens, laxans, anodyna. *Flor.* pellens, diuretica, anthelmintica.

AMYGDALVS *communis.* * *Amendoeira.*

Vis: *Nucl. Olei* anodyna, carminativa, pellens, diuretica, anthelmintica.

— *perſica.* * *Peſequeiro.*

PRVNVS *padus.* *

— *luſitanica.* *Azarero.*

— *ceraſus.* * *Cerajeira.*

Vis: *fruct.* refrigerans.

— *lauro-ceraſus.* *

Vis: *fol.* diuretica, eccoprotica, narcotica.

— *domeſtica.* * *Amexieira.*

Vis: Pulpae, refrigerans, humectans, lubricans, eccoprotica.

Cortex luteum colorem praebet.

PRVNVS *damascena.* * *Damasqueiro.*

— *juliana.* *

— *armeniaca.* * *Albricoque.*

DIGYNIA.

CRATAEGVS *aria.*

— *oxyacantha.*

— *azarolus.* * *Lazorola.*

TRIGYNIA.

SORBVS *domeſtica.* * *Sorveiro.*

PENTAGYNIA.

MESPILVS *germanica.* * *Nespra.*

Vis: *fruct. ſem.* adſtringens, refrigerans.

PYRVS *communis.* * *Pereira.*

— *falerna.*

— *malus.* *Maçeira.*

Vis: refrigerans, tonica.

Cortex luteum tinctoribus colorem praebet.

— *cydonia.* * *Marmeleiro.*

Vis: inſpiſsans, adſtringens, refrigerans.

— *pyraſter.*

SPIRAEA *filipendula.*

Vis: adſtringens, vulneraria.

POLYGYNIA.

ROSA *ſpinoſiſsima.*

Vis: *Flor. Fruct.* eccoprotica, adſtringens.

— *centifolia.* * *Roſeira.*

Vis: *Flor.* corroborans, adſtringens.

ROSA *gallica.*
— *alba.*
Vis: *Flor.* analeptica.
RVBVS *fruticoſus.* *Amoras de ſylva.*
FRAGARIA *veſca.* *Morangos.*
Vis: diluens, humectans, diuretica, eccoprotica.
— *ſterilis.*
POTENTILLA *anſerina.*
Vis: adſtringens.
— *reptans.* *Cinco em rama.*
Vis: vulneraria, adſtringens.
— *nivea.*
— *grandiflora.*
TORMENTILLA *erecta.* *Pé de Leao.*
Vis: adſtringens, coriaria, diuretica.
Radix rubrum colorem maſticata et inuncta coriis inducit.
GEVM *urbanum.*
Vis: Adſtringens, pellens, ſudorifera.

CLASSIS XIII.

POLYANDRIA MONOGYNIA.

DAVILLA. Fig. 14.

CAL. Periant. 5-phyllum, laciniis duabus ſuperioribus aequalibus, concavis, magnis, reliquis tribus parvis, inaequalibus.
COR. Petala 2. ſ. 3.
STAM. Filamenta plurima.
PIST. Germen . . . *Stylus.*

PERIC. Nucula rugoſa, 1-locularis, membrana tecta, intra lacinias ſuperioris calycis clauſa poſt floreſcentiam.

LEMIA. Tab. VII. Fig. 15.

CAL. Per. 2-partitum, membranaceum, perſiſtens.

COR. monopetala, rotata, 5. vel 6-partita, laciniis ſubemarginatis: ſupera.

STAM. filamenta numeroſa, corollae inſerta, capillaria. *Antherae* ſubrotundae.

PIST. Germen ſubrotundum. *Stylus* filiformis, *Stigma* multifidum.

PER. Capſula 1-locularis, circumsciſsa.

SEM. plurima.

CAPPARIS *ſpinoſa.* * *Alcaparras.*

Vis: *Cort. Rad. Flor. condit.* adſtringens, diuretica, emmenagoga.

CHELIDONIVM *majus. Celidonia major.*

Vis: diuretica, diaphoretica.

— *glaucium. Nigreta.*

PAPAVER *Rhoeas. Poupolhas.*

Vis: *flor.* narcotica.

NYMPHAEA *lutea. Golfao.*

— *alba.*

Vis: *Flor.* refrigerans, anodyna, hypnotica. *Rad.* veſicatoria. *exol.*

BIXA *orellana.* B. *Vrucû.*

Seminum faeculae ſiſtunt colorem rubrum tinctoribus in uſu frequentiſsimum, eoque ſylveſtres Americani nuda ſua corpora pingunt.

SLOANEA *dentata.* B.

OCH-

OCHNA *Jabotapita.* B.

TILIA *europaea.* *

Vis: *Flor.* anodyna, antiſpasmodica.

CISTVS *ladaniferus.* *Eſtevas.*

Ab hac planta Ladanum elicitur.

— *β.*

— *ſalvifolius.*

— *albidus.*

— *crispus.*

— *halimifolius.*

— *libanotis.*

— *umbellatus.*

— *canus.*

— *tuberaria.*

— *guttatus.*

— *ſalicifolius.*

— *thymifolius.*

— *helianthemum.*

— *verticillatus.*

Obſ. Rami villosi: folia nervoſa in mucronem deſinentia: differt ab *incano* floribus ſubſeſsilibus, verticillatis.

DIGYNIA.

PAEONIA *officinalis.* *Pionia.*

Vis: *Rad.* narcotica, antiſpasmodica, anodyna, hypnotica, pellens, emmenagoga. *Flor.* ſoporifera.

DELPHINIVM *conſolida.* *Eſporas.*

Corollae ſuccus coeruleum pigmentum, cum alumine coctus, conſtituit.

DELPHINIVM *ſtaphyſagria. Paparras.*
Vis: *Sem.* draſtica, exanthematica, anthelmintica.

TETRAGYNIA.

MARIALVA. Tab. VII. Fig. 16.

CAL. *Per.* diphyllum, foliolis reflexis, concavis.
COR. Petala 4, reflexo-concava, infera.
STAM. *Filamenta* numeroſa. *Antherae* ſimplices.
PIST. *Germen* ovatum; *Stylus* nullus: *Stigma* peltato-ſeſsile, planum, margine profunde crenatum, perſiſtens.
PER. Capſula 4-locularis, loculis 1-ſpermis.
SEM. 4. B.

PENTAGYNIA.

AQVILEGIA *vulgaris.* *
Vis: pellens: exanthematica.
NIGELLA *damascena.*
— *hispanica.*

POLYGYNIA.

ANNONA *muricata.* B. *Fruta do Conde.*
— *ſqammoſa.* B.
ANEMONE *pulſatilla.* *
Vis: corrodens, rubefaciens.
— *coronaria.* * *Anemola.*
— *palmata.*
— *decapetala.* B.
CLEMATIS *viticella.*
— *vitalba.*
— *flammula.*

THA-

THALICTRVM *flavum.*

Radix, et folia luteo colore lanas tingunt.

ADONIS *vernalis.*

RANVNCVLVS *flammula.*

— *gramineus.*

— *bullatus.*

— *ficaria.*

Vis: *coſmetica.*

— *ſceleratus.*

— *aſiaticus.* * *Bourboletas*, *Ranunculos.*

— *acris.*

— *arvenſis.*

— *muricatus.*

— *aquatilis.*

HELLEBORVS *foetidus.*

CALTHA *paluſtris.*

Corollae ſuccus luteum atramentum, cum alumine coctus, edit.

CLASSIS XIV.

DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.

AIVGA *orientalis.*

— *pyramidalis.*

Vis: ſubadſtringens, vulneraria.

TEVCRIVM *niſſolianum.*

— *iva.*

— *chamaepytis.*

Vis: reſolvens, pellens, emmenagoga.

— *fruticans.*

TEVCRIVM *marum.* *

Vis: reſolvens, nervina, pellens, emmenagoga, errhina, cordialis.

— *ſcorodonia.*

— *ſcordium.*

Vis: balſamica, tonica, antiſeptica! antifebrilis, pellens, diaphoretica, anthelmintica.

— *flavum.*

— *polium.*

— *ſpinoſum.*

SATVREIA *montana.*

— *hortenſis.* * *Segurelha.*

Vis: reſolvens, excitans, pellens, aphrodiſiaca.

NEPETA *cataria.*

Vis: pellens, cephalica anthelmintica.

— *tuberoſa.*

LAVANDVLA *ſpica.* * *Alſazema.*

Vis: *Flor.* nervina, cephalica, uterina.

— *ſtoechas.* *Rosmarinho.*

Vis: *Flor.* cephalica, nervina.

SIDERITIS *incana.*

MENTHA *rotundifolia.*

— *criſpa.* * *Hortelã.*

Vis: reſolvens, pellens, carminativa, emmenagoga, ſtomachica.

— *aquatica.*

— *ſativa.*

— *arvenſis.*

— *pulegium.* *Poejo.*

Vis: M-crispae, ſed fortior, minusque adſtringens, emmenagoga.

GLE-

GLECOMA *hederacea.* *Erva terreſtre.*
Vis: adſtringens, vulneraria.

LAMIVM *purpureum.*

— *amplexicaule.*

GALEOPSIS *tetrahit.*

BETONICA *officinalis.*
Vis: nervina, tonica, errhina, ſternutatoria, *Rad.* emetica.

— *alopecurus.*

STACHYS *ſylvatica.*
Herba luteo tingit colore.

— *recta.*

MARRVBIVM *alyſson.*

— *candidiſsimum.*

— *vulgare.* *Maroio.*
Vis: pellens, emmenagoga, ſtomachica, anthelmintica.

— *pſeudo dictamnus.*

PHLOMIS *fruticosa.*

— *purpurea.*

— *nepetifolia.* B.

ORIGANVM *creticum.* *Orego.*
Vis: ſtimulans.

— *vulgare.*
Summitates purpurascentem colorem ſiſtunt.

— *majorana.* * *Mangerona.*
Vis: reſolvens, nervina, cephalica, ſtomachica.

THYMVS capitulis ſubverticillatis, multifloris: Foliis cordatis, acutis, duplicato-ſerratis, ſeſsilibus, nervoſis, caule erecto. B.

— floribus ſpicato-pedunculatis, pedunculis revolutis: foliis oblongis, acuminatis, ſerratis, reflexis, ſubtus villoſis: caule erecto, ramoſo. B.

THYMVS *ſerpillum. Serpao.*

Vis: reſolvens, excitans, adſtringens. *exol.*

— *vulgaris. Tomilho.*

Vis: reſolvens, excitans, nervina, corroborans.

— *zygis.*

— *cephalotus. β. ♃.*

— *villoſus. β.*

MELISSA *officinalis. * Erva cidreira.*

Vis: reſolvens, excitans, cordialis.

— *calamintha.*

Vis: reſolvens, expectorans, ſtomachica.

— *nepata.*

— *cretica.*

DRACOCEPHALVM *auſtriacum.*

MELITTIS *meliſſophyllum.*

OCYMVM *baſilicum. * Baſilicó.*

Vis: nervina, cordialis.

SCVTELLARIA *galericulata.*

PRVNELLA *vulgaris.*

Vis: adſtringens. *exol.*

— *grandiflora.*

CLEONIA *luſitanica.*

ANGIOSPERMIA.

PALIAVANA. Tab. VII. Fig. 17.

CAL. Per. monophyllum, ſuperum, 5-fidum, perſiſtens.

COR. monopetala, campanulata. *Tubus* magnus, patens, ſuperius ventricoſus, baſi cylindracea. *Limbus* parvus, 5-fidus, laciniis ſubaequalibus, parvis, revolutis, obtuſis.

STAM.

STAM. Filamenta 4. ſubulata, baſi corollae inſerta, quorum duo longiora per paria approximata. Rudimentum quinti filamenti. *Antherae* didymae.

PIST. Germen acuminatum. *Stylus* ſubulatus, ſtaminibus longior. *Stigma* capitatum.

PER. Capſula 5-locularis, polyſperma.

SEM. plurima. B.

RHINANTHVS *criſta galli. β.*

EVPHRASIA *latifolia.*

— *linifolia.*

PEDICVLARIS *ſylvatica.*

— *flammea.*

ANTIRRHINVM *cymbalaria.*

— *elatine.*

— *ſpurium.*

— *ſparteum.*

— *bipunctatum.*

— *triſte.*

— *arvenſe.*

— *peliſſerianum.*

— *ſaxatile.*

— *triornitophorum.*

— *junceum.*

— *linaria.*

Vis: anodyna, pellens, diuretica. *exol.*

— *majus. Cabeça de bezero.*

— *orontium.*

SCROPHVLARIA *nodoſa. Eſcrofularia.*

Vis: anodyna, repellens, ſudorifera, carminativa, anthelmintica.

— *aquatica.*

SCRO-

SCROPHVLARIA *auriculata.*
— *ſcorodonia.*
— *betonicifolia.*
— *fruteſcens.*
— *ſambucifolia.* B.
— *canina.*
DIGITALIS *purpurea.*
— *thapſi.*
— *lutea.*
BIGNONIA *pentaphylla.* B.
— foliis conjugatis, ternatisque, cirrhoſis, foliis oblongo-ovatis: racemis terminalibus: caule volubili. B.

Obſ. Cal. 5-fidus, 5-angularis, angulis membranaceis: *Cor.* hypocrateriformis, 5-fida. Rudimentum quinti filamenti. VELLOZO.

— *unguis.* B.
— *leucoxylon.* B.

Obſ. Cal. 2-fidus, cyathiformis. *Cor.* infundibuliformis, 5-fida. Stamina propria approximata. Rudimentum quinti filamenti. Siliqua 2-locularis. Semina membranaceo-alata.

— foliis conjugatis, ternatisque, foliolis oblongo-lanceolatis, ſubtus tomentoſis: pedunculis multifloris, caule erecto. B.

Obſ. Cal. inflatus, maximus, irregulariter dentatus, longitudinaliter ruptus, ſpongioſus: *Cor.* 5-fida, fauce campanulata, ad baſin coarctata: *Stam.* per paria approximata: Rudimentum quinti filamenti. Siliqua 2-locularis: ſemina membranaceo-alata. VELLOZO.

ORO-

OROBANCHIA. Tab. VII. Fig. 18. 19.

COR. Per. monophyllum, pentagonum, perſiſtens, laciniis acutis, inferioribus, brevioribus.

COR. monopetala, infera, villoſa. *Tubus* ſubincurvus ad baſin cylindraceus, ſuperius ventricoſus, ad apicem gibbus. *Limbus* 5-fidus, parvus: Faux coarctata, parva, laciniis ſubrotundis, minimis, aequalibus.

STAM. Filamenta 4-ſubulata, quorum duo longiora, per paria approximata, corolla breviora. *Antherae* ſubrotundae, conniventes.

Nectarium glandula maxima, emarginata unilaterali germini, et ad ejus basin affixa.

PIST. Germen oblongum: *Stylus* filiformis, piloſus, ſtaminibus brevior. *Stigma* bilobum.

PER. Capſula 1-locularis, 2-capſularis: ſemina plurima. B.

Obſ. ad Orobanchem accedit ob glandulam.

— foliis lato-lanceolatis, calycis laciniis ſubrotundis, dentatis, glabris. B. Fig. 18.

Obſ. Caulis radicando ſcandens: petiolis purpuraſcentibus: Cal. coccineus: Corolla laciniis flavicantibus, hirſuta.

— foliis oblongis, calycis laciniis lanceolato-ovatis, marginibus piloſis. B. Fig. 19. VELLOZO.

CONTARENIA. Tab. VII. Fig. 20.

CAL. *Per.* tubuloſum, bifidum, perſiſtens.

COR. monopetala, ligulata, recta, apice tridentata, perſiſtens, calyce minor.

STAM. Filamenta 4. filiformia, corolla breviora. *Antherae* ſimplices, incumbentes.

PIST.

PIST. *Germen* ovatum. *Stylus* filiformis, incurvus, perſiſtens. *Stigma* capitatum.

PER. Capſula 2-locularis.

SEM. plurima, oblonga. B.

— foliis lineari-lanceolatis, 3-nerviis, ſeſsilibus, piloſis, crispis: ſpicis comoſis, coloratis. B.

LIMIA. Tab. VII. Fig. 21.

CAL. *Per.* monophyllum, 5-dentatum.

COR. monopetala, ringens. Tubus cylindraceus, calyce longior: *Limbus* 5-fidus, lacinia inferiore majore crenulata, basi ſupra piloſa: Lacinia ſuperior ſemibifida.

STAM. Filamenta 4. quorum duo lateralia majora, interiora minora tubo longiora. *Antherae* ſubrotundae.

PIST. Germen ſubrotundum. *Stylus* filiformis, *ſtigma* bifidum.

PER. Drupa: Nux 4-locularis, loculis 1-ſpermis.

SEM. 4. B.

— foliis quinatis, integerrimis, lato-lanceolatis: floribus in capitulum congeſtis, axillaribus. B.

MENDONCIA. Tab. VII. Fig. 22.

CAL. *Per.* 2-foliaceum, inferum, perſiſtens, foliolis maximis, ciliatis, lanatis, conniventibus, Coſta longitudinali prominentibus.

COR. monopetala, infera, *Tubus* basi, et apice gibbus: *Limbus* 5-fidus, laciniis minimis, obtuſis, revolutis.

STAM. Filamenta minima, medio tubi affixa duo majora: *Antherae* maximae, didyma, oblongae, acutae, inſidentes.

PIST.

PIST. Germen ſubrotundum. *Stylus* filiformis, perſiſtens, *Stigma* bifidum.

PER. Drupa carnoſa. B.

— foliis ovatis, acutis, villoſis, caule volubili: calycibus pedunculisque piloſis. B. VELLOZO.

MELLA. Tab. VII. Fig. 23.

CAL. *Per.* 5-phyllum, foliolis inaequalibus, ovato-lanceolatis, ſuperior caeteris longior.

COR. monopetala, campanulata, *Tubus* cylindraceus, ſubincurvus, calyce brevior. Limbus 5-fidus, laciniis parvis, obtuſis.

STAM. Filamenta 4, quorum duo breviora, tubo inſerta, corolla breviora. *Antherae* ſubrotundae.

PIST. Germen rotundum. *Stylus* filiformis, longitudine ſtaminum. *Stigma* bifidum.

PER. Capſula 2-locularis, 4-valvis, polyſperma.

SEM. plurima. B.

— foliis lato-lanceolatis, ſerratis. B.

CRESCENTIA *cuyete.* B.

LANTANA *camara.* B.

— *involucrata.* B.

— *aculeata.* B.

— *proſtrata.* B.

ERINVS *alpinus.*

SIBTHORPIA *europaea.*

OROBANCHE *major.*

— *cernua.*

AEANTHVS *mollis.* *Erva giganta.*

Herbam luteo inficere ab antiquiſsimis temporibus conſtat.

Et

Et circumtextum croceo velamen Acantho.
VIRG. *Aen.* I. 653.

CLASSIS XV.

TETRADYNAMIA SILICVLOSA.

MYAGRVM *perenne.*
— *hiſpanicum.*
— *perfoliatum.*
— *paniculatum.*
DRABA *incana.*
LEPIDIVM *nudicaule.*
— *petraeum.*
— *latifolium.*
THLASPI *campeſtre.*
— *montanum.*
— *perfoliatum.* *Moſtardeira brava.*
— *burſa paſtoris.*
COCHLEARIA *officinalis.*
Vis: diuretica, mundificans.
— *coronopus.*
— *draba.*
IBERIS *linifolia.*
ALYSSVM *ſpinoſum.*
— *incanum.*
— *minimum.*
— *montanum.*
CLYPEOLA *maritima.*
BISCVTELLA *auriculata.*
— *apula.*
LVNARIA *rediviva.*

SILI-

SILIQVOSA.

CARDAMINE *bellidifolia.*

— *petraea.*

— *pratenſis.*

SISYMBRIVM *naſturtium.* *Agrioens.*

Vis: diuretica.

— *amphibium.*

— *Parra.*

— *catholicum.*

— *valentinum.*

— *aſperum.*

— *ſophia.*

ERYSIMVM *officinale.* *Saramago, ou Rinchaõ.*

Vis: abſtergens, diuretica.

— *barbarea.*

— *cheirantoides.*

CHEIRANTHVS *cheiri.* * *Goivo.*

Vis: narcotica, nervina, anodyna, pellens, uterina.

— *annuus.*

— *tricuspidatus.*

HESPERIS *inodora.*

ARABIS *thaliana.*

— *turrita.*

TVRRITIS *hirſuta.*

BRASSICA *napus.* * *Nabo.*

— *rapa.* * *Rabo redondo.*

Vis: diluens, flatulenta.

— *oleracea.* * *Couve.*

— *erucaſtrum.*

I   SINA-

SINAPIS *orientalis.*
— *nigra.* * *Moſtardeira.*
Vis: incidens, rubefaciens, ſtimulans, diuretica, aphrodisiaca.
— *incana.*
— *laevigata.*
RAPHANVS *ſativus.* * *Rabo.*
BVNIAS *cakile.*
ISATIS *luſitanica.*
Herbae foecula coeruleum colorem gignit.
CLEOME *ſpinoſa.* B.
— *ſerrata.* B.
— *violacea.*

CLASSIS XVI.

MONADELPHIA PENTANDRIA.

WALTERIA *americana.* B. *β.* foliis ovatis.
MELOCHIA *pyramidata.* B.

DECANDRIA.

GERANIVM *romanum.*
— *cicutarium.* *Bico de Ciconha.*
— *moſchatum.*
Vis: anodyna, vulneraria, exanthematica.
— *malacoides.*
— *gruinum.*
— *ciconium.*
— *phoeum.*
— *ſylvaticum.*
— *paluſtre.*

GERA-

GERANIVM *robertianum.*

Vis: anodyna, pellens, adſtringens, vulneraria.

— *diſsectum.*

— *rotundifolium.*

POLYANDRIA.

BOMBAX *ceiba.* B.

SIDA *rhombifolia.* B.

— *triquetra.* B.

— *paniculata.*

— *periplocifolia.* B.

— *abutilon.*

ALTHAEA *officinalis.* *Malvaisco.*

Vis: emolliens, inviscans, nutriens, lubricans.

— *hirſuta.*

ALCEA *roſea.* *

Vis: emolliens, inviscans, lubricans.

— *ficifolia.* *

MALVA *bryonifolia.*

— *parviflora.*

— *rotundifolia.* *Malva.*

Vis: emolliens, inviscans, lubricans, nutriens.

— *ſylveſtris.*

— *mauritana.*

— *crispa.*

— *moſchata.*

LAVATERA *micans.*

— *triloba.*

— *luſitanica.*

— *trimeſtrit.*

GOSSYPIVM *arboreum*. B. *Algodaõ.*
— *hirſutum*. B.
HIBISCVS *braſilienſis*. B.
— *roſa ſinenſis*. *
— *eſculentus*. B. *Quiaios*.

CLASSIS XVII.

DIADELPHIA HEXANDRIA.

FVMARIA *enneaphylla*.
— *officinalis*. *Erva molerrinha*.
Vis: balſamica, tonica, antacida, corroborans, pellens.
— *capreolata*.
— *ſpicata*.

OCTANDRIA.

POLYGALA *aſpalatha*. B.
— *braſilienſis*. B.
— floribus imberbibus, racemoſis, caule ſubarboreo: foliis lato-lanceolatis, integris, glabris. B.
— *monſpeliaca*.
— *microphylla*.
— *paniculata*. β. B.
Floribus criſtatis, ſubſpicatis: caule herbaceo, erecto, ſuperne ramoſo: foliis lineari-lanceolatis. B.
SECVRIDIACA *volubilis*. B.

DECANDRIA.

ABRVS *precatorius*. B.
ERYTHRINA *corallodendron*. B.
— *criſtagalli*. B.

SPAR-

SPARTIVM *junceum.* *Gieſta.*
— *monoſpermum.*
— *ſcorpius.*
— *patens.*
GENISTA *tridentata.* *Carqueja.*
— *florida.*
— *luſitanica.*
VLEX *europaeus.* *Tojo* et *β.*
CROTALARIA *ſagittalis.* B.
ONONIS floribus ſeſsilibus, ſubſpicatis, unguibus longis: foliis inferioribus ternatis, petiolatis, baſi ſtipulis lateralibus membranaceis, connatis, piloſo-ciliatis: foliis ſuperioribus ſimplicibus: ramis inermibus, piloſis. B. VELLOZO.
— *arvenſis.*
Vis: diuretica, emmenagoga.
— *mitiſsima.*
— *alopecuroides.*
— *cherleiri.*
— *viscosa.*
— *natrix.*
— *crispa.*
ANTHYLLIS *tetraphylla.*
— *vulneraria.*
Luteo colore tingit.
— *montana.*
— *lotoides.*
— *heterophylla.*
ARACHIS *hypogaea.* *Mundubi.*
Lupinus calycibus alternis, appendiculatis: labio ſuperiore 2-ſido, inferiore 3-ſido: foliis oblongo-ſub-

 lanceo-

lanceolatis, mucronatis, integerrimis, utrinque villoſis. B.

ARACHIS *albus.* * *Tremoços.*

Vis: flatulenta, anthelmintica.

— *varius.*

— *luteus.*

PHASEOLVS *vulgaris.* * *Feijaõ.*

Vis: nutriens, flatulenta, cosmetica.

— *inamoenus.* *

— *caracalla.* * *Caracoleiro.*

— *nanus.* *

— *radiatus.* *

Dolichos caule erecto, perenni, angulato; pedunculis multifloris: leguminibus pendulis: petiolatis angulatis, basi calloſis. B. *Guandos.*

Vſus: Legumen eſculentum.

— *lablab.* B. *Mangaio.*

— *urens.* B.

— *lignoſus.* *

PISVM *ſativum.* * *Ervilhas.*

Vis: nutriens, flatulenta.

— *ochrus.*

GLYCINE *ſubterranea.* B.

CLITORIA *brasiliana.* B.

OROBVS *pyrenaicus.*

LATHYRVS *aphaca.* *Ervilhaca.*

— *ſetifolius.*

— *angulatus.*

— *articulatus.*

— *tuberoſus.*

— *pratenſis.*

LATHY-

LATHYRVS *ſylveſtris.*
— *latifolius.*
VICIA *ſativa.* *
— *lutea.*
— *Faba.* * *Favas.*
Vis: nutriens, flatulenta.
CICER *arietinum.* * *Ciceros.*
Vis: nutriens, flatulenta, pellens.
CYTISVS *laburnum.*
— *ſupinus.*
GEOFFROYA *ſpinosa.* B.
GLYCIRRHIZA *echinata.*
— *glabra.* *Alcaçus.*
Vis: edulcorans, incraſsans, expectorans, anthelmintica.
CORONILLA *juncea.*
— *emerus.*
— *valentina.*
— *ſecuridica.*
ORNITHOPVS *perpuſillus.*
— *compreſsus.*
— *ſcorpioides.*
HIPPOCREPIS *multiſiliquosa.*
SCORPIVRVS *vermiculata.*
— *ſulcata.*
HEDYSARVM *Wade.* B.
Faſc. plant. pag. 17.
— *retroflexum.* B. *Carrapixo de amores.*
— foliis ternatis, ovato-oblongis, lateralibus, ab altera parte majoribus: caule volubili, racemis axillaribus. B. *Cruanha.*

HEDYSARVM *diphyllum* β. Foliis binatis, petiolatis: ſtipulis geminis, lanceolatis, ſeſsilibus, peltatis: floribus ſpicatis: ſpica diſticha, ſtipulata. B.

— *humile.*

— *ſpinoſiſsimum.*

INDIGOFERA *hirſuta.* B.

— *Anil.* B.

— Foeculae coeruleae (Indigos. ſuccus coeruleus) inter omnes colores praeſtantiſsimus.

— *argentea.* B.

GALEGA *officinalis.*

PHACA *boetica.*

ASTRAGALVS *alopecuroides.*

— *hamoſus.*

— *boeticus.*

— *epiglottis.*

— *glaux.*

BISERRVLA *pelecinus.*

PSORALEA *bituminoſa.*

TRIFOLIVM *M. officinale. Trevo de cheiro.*

Vis: reſolvens, emolliens, lubricans.

— *M. ornithopoides.*

— *ſtrictum.*

— *hybridum.*

— *pratenſe. Trevo.*

Vis: *Florum capitula* viridi colore veſtimenta lanea inficiunt.

— *ſquarroſum.*

— *anguſtifolium.*

— *arvenſe.*

— *ſtellatum.*

TRI-

TRIFOLIVM *ſtriatum.*
— *ſpumoſum.*
— *tomentoſum.*
— *fragiferum.*
LOTVS *creticus.*
— *rectus.*
— *corniculatus.*
— *cytiſoides.*
— *doricnium.*
TRIGONELLA *foenum graecum. Ervinha, ou Alfoura.*
Vis: emolliens, inviscans, lubricans.
MEDICAGO *ſativa.*
— *falcata.*
— *marina.*
— *polymorpha.*
— *intertexta.*

CLASSIS XVIII.

POLYADELPHIA PENTANDRIA.

THEOBROMA *Cacao.* B.
Vis: *fruct.* nutriens, aphrodisiaca.

ICOSANDRIA.

CITRVS *medica.* * *Limoeiro ecc.*
Vis: *Flav.* cardiaca, pellens, ſtomachica *Pulp.* refrigerans, attenuans, diuretica. *Sem.* anthelmintica.
— *aurantium.* * *Larangeira.*
Vis: *fruct.* corroborans, anthelmintica, pellens.

POLYANDRIA.

VISMIA. Tab. VII. Fig. 24.

CAL. *Per.* coriaceum, monophyllum, inferum, 5-partitum, perſiſtens, foliolis ovato-acutis, concavis.

COR. Petala 5, ovata, intus pilosa.

STAM. Filamenta plura in 5 phalanges ſ. corpora connata, brevia, plana incurva, apice multifida, filamentis capillaribus, villoſis: *Antherae* plurimae, ſubrotunda facie externa filamenti ſpirae inſtar dispositae, ſ. ſecundae.

Nectariae corpuscula ſ. Glandulae 5-ovatae, pilosae inter phalanges.

PIST. *Germen* ſubrotundum. *Styli* 5 filiformes. *Stigmata* peltata.

PER. Capſula 5-locularis, pentagona.

SEM. *plurima.* B.

HYPERICVM *androſaemum.*

— *quadrangulare.*

— *perforatum. Ipericaõ.*

Vis: vulneraria, reſolvens, anthelmintica.

— *humifusum.*

— *crispum.*

— *montanum.*

CLASSIS XIX.

SYNGENESIA AEQVALIS.

TRAGOPOGON *pratense.*

Vis: nutriens.

— *porrifolium.*

— *villosum.*

TRA-

TRAGOPOGON *picroides.*
SCORZONERA *hiſpanica.* *Eſcorzoneira.*
— *graminifolia.*
— *laciniata.*
— *tingitana.*
— *picroides.*
PICRIS *echioides.*
— *hieracioides.*
SONCHVS *arvenſis.*
— *oleraceus.*
— *tenerrimus.*
LACTVCA *ſativa.* * *Alfacia.*
Vis: diluens, humectans, paregorica, antivenerea.
— *ſcariola.* *Serralha.*
— *viroſa.*
— *perennis.*
CHONDRILLA *juncea.*
PRENANTHES *viminea.*
LEONTODON *taraxacum.*
Vis: ſaponacea, diluens, humectans, diuretica.
— *tuberoſum.*
— *hiſpidum.*
— *hirtum.*
HIERACIVM *pilloſela.*
Vis: adſtringens, vulneraria.
— *murorum.*
— *ſpregerianum.*
CREPIS *barbata.*
— *Dioſcoridis.*
ANDRYALA *integrifolia.*
HYOSERIS *hedypnois.*
— *Rhagadioloides.*

LAPSA-

LAPSANA *communis.*

— *ſtellata.*

— *rhagadiolus.*

CICHORIVM *intybus.* *Almeiraõ.*

Vis: diluens, humectans, tonica.

— *endivia.* * *Cicoria.*

Vis: aperiens, diuretica.

— *ſpinoſum.*

SCOLYMVS *maculatus.*

— *hispanicus.*

ARCTIVM *lappa.* *Bardana, ou pegamaça.*

Vis: diuretica, ſemipurgans.

CARDVVS *lanceolatus.*

— *acanthoides.*

— *paluſtris.*

— *pycnocephalus.*

— *tuberoſus.*

— *marianus.* *Cardo de S. Maria.*

Vis: *Sem.* thoracica, ſudorifera, diuretica.

— foliis petiolatis, integerrimis, ovato-lanceolatis: caule aculeato, aculeis geminis: floribus terminalibus, ſolitariis. B.

— *eriphorus.*

— *acaulis.*

CNICVS *acarna.*

— *centauroides.*

— foliis lato-lanceolatis: caule ramoso: floribus axillaribus, pedunculatis, pedunculis longiſsimis: ſquamis calycinis muticis, coloratis: bracteis maximis: calycibus glutinoſis. B.

Obſ.

Obſ. Receptaculum ſubpaleaceum: Pappus apice ſubplumoſus: folia ſubtus albida. VELLOZO.

CNICVS Foliis ſemiamplexicaulibus, integerrimis, inferioribus lato-ſublanceolatis, ſuperioribus ovato-ſublanceolatis: caule ramoso: floribus axillaribus, ſeſſilibus: ſquamis calycinis apice ſpinoſis. B.

Obſ. Receptaculum paleaceum: Pappus apice plumoſus: Calycis ſquamae ſpina ſimplici terminatae. Folia utrinque albida. VELLOZO.

ONOPORDVM *illyricum.*

— *arabicum.*

CYNARA *ſcolymus.* * *Alcaçofra.*

— *carduncu1us.* * *Cardo.*

CARLINA *corymbosa.*

— *racemosa.*

— *pyrenaica.*

ATRACTYLIS *gummifera.*

— *cancellata.*

CARTHAMVS *tinctorius.* * *Açafroa.*

Vis: purgans, diuretica. Corollae roſeum colorem, acido praeparatae, praebent nitidiſsimum.

— *coeruleus.*

BIDENS *cernua.*

— *bullata.* B.

β. foliis ternatis, ovatis, ſerratis, intermedio majori: corollis ſemiradiatis. B.

EVPATORIVM *Dalea.* B.

— *odoratum.*

— *cannabinum.*

Vis: corroborans, vulneraria: *Rad.* purgans.

— Foliis ovato-oblongis, obtuſis, ſubtus tomentoſis. B.

EVPA-

EVPATORIVM *cannabinum.*

— Foliis linearibus, infra tomentoſis, capitulis terminalibus. B.

Obſ. Pappus paleaceus, calyces triflori: VELLOZO.

— *conyzoides.*

— *coeleſtinum.* *β.* B.

Obſ. folia cordata, dentata.

— Foliis ovato-lanceolatis ſerratis, petiolatis, calycibus multifloris. B.

Obſ. Petala ſubulata. Folia, et caules villosi.

— Foliis ovato-oblongis, bullatis, ſubtus ſericeis: calycibus decemfloris. B.

Obſ. Calycis laciniae exteriores foliaceae, ſubtus ſericeae, interiores membranaceae, apicibus piloſis. B.

Variat calycibus octo-floris: petioli ancipites.

— Foliis lanceolatis, ad apicem ſerratis, trinerviis: calycibus multifloris; ſquamis calycinis membranaceis, medio macula notatis. B.

Obſ. Pappus vix aut ne vix quidem plumoſus.

— Foliis ovato-oblongis, obtuſis, integerrimis: utrinque villoſis: calycibus multifloris. B.

Obſ. Pappus ſubplumoſus: Cal. imbricatus.

— Foliis cuneiformibus, ad apicem dentatis, calycibus multifloris. B.

Obſ. Flores, et calyces resina agglutinati. Pappus apice ſubplumoſus.

— Foliis lato-lanceolatis, obtuse ſerratis, ſubtus tomentoſis: caule ſummo piloſissimo: calycibus 12-floris. B.

Obſ. Pappus piloſus, calyces 11 12 flori.

— Foliis ovatis, basi integerrimis, ſupra dentatis, ſubtus perforatis, villoſis. B.

Obſ. Pappus piloſus.

EVPA-

EVPATORIVM *coeleſtinum.* *β.* B.

— Foliis anguſto-lanceolatis, enerviis, integerrimis, ſubtus nigro-punctatis: calycibus multifloris. B.

Obſ. Pappus piloſus. VELLOZO.

CACALIA *repens.* B.

— *ſonchifolia.*

Obſ. Folia ſemiamplexicaulia: laciniae foliorum dentato-ſpinoſae: folia, et caules ſpinoſi.

— *incana.* *β.* B.

Foliis lato-lanceolatis, ſerrato-dentatis, ſubhaſtatis. B.

STAEHLINA *dubia.*

SANTOLINA *chamaecypariſsus.* *

Vis: balſamica, tonica, diaphoretica, carminativa, anthelmintica.

— *roſmarinifolia.*

ATHANASIA *maritima.*

POLYGAMIA ſuperflua.

TANACETVM *annuum.*

— *balſamita.* * *Balſamo.*

Vis: ſtomachica, pellens, emmenagoga.

ARTEMISIA *crithmifolia.*

— *abſynthium.* *Loſna.*

Vis: balſamica, antacida, antiſeptica, anthelmintica, antivenerea, antiophtalmica.

— *vulgaris.*

Vis: corroborans, analeptica, uterina, pellens.

GNAPHALIVM *ſtaechas.*

— *arenarium.*

Vis: exſiccans.

— *luteo-album.*

GNA-

GNAPHALIVM *margaritaceum.*
— *ſylvaticum.*
XERANTHEMVM *annuum.*
BACCHARIS *braſiliana.* B.
CONYZA *ſquarroſa.*
— *hirſuta.* B.
ERIGERON *viſcoſum.*
— *bonarienſe.* B.
SENECIO corollis revolutis: foliis ſemiamplexicaulibus, haſtato-lanceolatis, dentatis, viſcidis: ſquamis calycinis laxis, ſphacelatis, integris, magnis. B.
— *vulgaris.*
— *elegans.* *
— *Iacobaea.* *Taſneira.*
Tingit colore viridi.
ASTER *tripolium.*
SOLIDAGO *virga aurea.*
Vis: vulneraria, diuretica.
INVLA *helenium.*
— *dyſenterica.*
— *pulicaria.*
— *crithmifolia.*
ARNICA *montana.*
Vis: pellens, reſolvens, narcotica, vomitoria, purgans, diuretica.
DORONICVM *plantagineum.*
PERDICIVM *braſilienſe.* B.
BELLIS *perennis.*
Vis: vulneraria, eccoprotica.
— *annua.*
TAGETES *patula.* * *Cravo de defuntos.*
— *erecta.* *

CHRY-

CHRYSANTHEMVM *leucanthemum.*

Vis: diuretica, vulneraria.

— *ſegetum.*

— *myconis.*

— *coronarium.* *Bem mequeres.*

MATRICARIA *parthenium.* * *Artemisia.*

Vis: anodyna, hyſterica!

— *chamomilla.* *Macella.*

Vis: emolliens.

COTVLA *anthemoides.*

ANACYCLVS *valentinus.*

ANTHEMIS *maritima.*

— *mixta.*

— *nobilis.*

Vis: balsamica, paregorica, antiſpasmodica, emmenagoga, carminativa.

— *arvenſis.*

— *cotula.*

Vis: anodyna, pellens.

— *valentina.*

— *repanda.*

ACHILLEA *ageratum.* *Macella Franceſa.*

— *ptarmica.*

— *millefolium.* * *Millefolio.*

Vis: narcotica, inebrians, tonica, ſiſtens evacuationes, vulneraria.

BVPHTALMVM *ſpinoſum.* *Olho de Boi.*

— *aquaticum.*

POLYGAMIA fruſtranea.

HELIANTHVS *annuus.* * *Giraſol.*

— *tuberoſus.* * *Baltatas vermelhas.*

COREOPSIS *reptans.* B.
CENTAVREA *moſchata.* *
— *pullata.*
— *ſempervirens. Lavapé, Viornal.*
— *ſtoebe.*
— *jacea.*
Luteum colorem praebet.
— *alba.*
— *Iſnardi.*
— *napifolia.*
— *aſpera.*
— *eriophora.*
— *calcitrapa.*
Vis: balſamica, tonica.
— *ſolſtitialis.*
— *ſalmantica.*

POLYGAMIA neceſsaria.

CALENDVLA *officinalis. Erva vaquira.*
Vis: pellens, emmenagoga, ſudorifera, exanthematica.
OTHONNA *maritima.*
FILAGO *acaulis.*
— *arvenſis.*
MICROPVS *ſupinus.*

POLYGAMIA ſegregata.

ELEPHANTOPVS *ſcaber.* B.
ECHINOPS *ritro.*

MONOGAMIA.

IASIONE *montana.*

VIO-

VIOLA *paluſtris.*

— *odorata.* *Violas.*

Vis: *flor.* anodyna. *Herb.* emolliens: Sem. diuretica, emetica.

— *canina.*

— *montana.*

— *uniflora.*

— *tricolor.* *Amor perfeito.*

— *calcarata.*

— *arborescens.*

— *Ipecacuanha.* B.

Vis: emetica, purgans, ſudorifera.

LOBELIA *cornuta.* B.

— *urens.*

— Foliis ovato-oblongis, acuminatis, denticulatis: Caule folioſo ſubſpicato: antheris hirſutis, coalitis. B.

— caule ſuffruticoso: foliis cordato-acutis, ſerratis; floribus axillaribus, pedunculatis. B.

Obſ. ad *ſurinamenſem* accedit.

IMPATIENS *balſamina.* *

— *noli tangere.* *

CLASSIS XX.

GYNANDRIA DIANDRIA.

ORCHIS bulbis indiviſis: nectarii labio indiviso, ampliato, crenato, emarginato, cornu obtuso brevi: petalis ſubconniventibus. B.

— *Morio.*

Vis: inviscans, lubricans, nutriens, aphrodisiaca.

— *papilionacea.*

OPHRYS *ſpiralis.*
— *anthropophora.*
— *inſectifera.*
— *myodes.* *Abelhas.*
SERAPIAS *latifolia.*
— *rubra.*
— *lingua.*
EPIDENDRVM *Vanilla.* B. *Vainilha.*
Vis: Melancholia.
— *nodoſum.* B.

TRIANDRIA.

SISYRINCHIVM *palmifolium.* *β.*

PENTANDRIA.

PASSIFLORA foliis indiviſis, ovatis, integerrimis: bracteis dentatis: petiolis 4-glanduloſis, caule tetragono, membranaceo. B.

Obſ. a laurifolia differt petiolis 4-glanduloſis.
— *pallida.* B.
— *maliformis.* B.
— *rubra.* B.
— *murucujá.* B.
— *incarnata.* B.
— *coerulea.* B. *Martirio.* *

HEXANDRIA.

ARISTOLOCHIA *peltata.* B. *Iarrinho.*
— *maxima.* B.
— *piſtolochia.*
— *rotunda.*

Vis:

Vis: incidens, vomitoria, pellens, diuretica, emmenagoga.

ARISTOLOCHIA *longa.*

Vis: praecedentis.

PISTIA *ſtratiotes.* B.

DECANDRIA.

HELICTERES *Iſora.* B.

DODECANDRIA.

CYTINVS *hypocyſtis.* *Ipociſtides.*

Vis: adſtringens.

POLYANDRIA.

ARVM acaule: foliis cordato-ſagittatis: angulis poſticis rotundatis. B. *Tanheraõ.*

Obſ. Discus foliorum coccineus.

— *triphyllum.* B.

— *colocoſsia.* * *Igname.*

— *esculentum.* B.

— *maculatum.*

Vis: calefaciens, incidens, ſaponacea, expectorans, cosmetica. *Rad.* corrodens, rubefaciens, vesicans.

— *ariſarum.*

ZOSTERA *marina.*

CLASSIS XXI.

MONOECIA DIANDRIA.

LEMMA *triſulca.*

 TRIAN-

TRIANDRIA.

TYPHA *anguſtifolia.*

SPARGANIVM *erectum.* *Eſpadana delgada.*

ZEA *mays.* B. * *L. Milho.*

TRIPSACVM *dactyloides.* B.

CAREX *dioica.*

— *loliacea.*

— *montana.*

— *capillaris.*

— *pallescens.*

— *caespitosa.*

— *acuta.*

PHYLLANTHVS *Niruri.* B.

— Foliis ſubcuneiformibus, crenis floriferis. B.

Obſ. ſtamina monadelphia.

— Foliis pinnatis: foliolis ovato-acuminatis, pedunculatis: caule erecto, frutescente. B.

Obſ. Nectar. 5., cuneiformia, receptaculo inſerta.

TETRANDRIA.

BETVLA *alba.*

Vis: Diaphoretica.

folia luteo debili colore inficiunt.

— *alnus.*

Cortex rufo colore inficit.

BVXVS *ſempervirens.* *

Vis: ſudorifera, mundificans; *fol.* purgans, pellens.

VRTICA *urens.* *Vrtiga.*

— *dioica.*

Vis: diuretica, *extus* ſtimulans: *Radix* luteum colorem praebet.

— *aeſtuans.* B.

MO-

MORVS *alba.* * *Amoreira.*
— *nigra.* *
Vis: refrigerans, corroborans.
— *tinctoria.* B. *Iataiba.*

PENTANDRIA.

XANTHIVM *ſpinoſum.*
AMARANTHVS *triſtis.* *
— *blitum.* *Bredos.*
— *viridis.* B.
— *hypocondriacus.* *
— *caudatus.*

POLYANDRIA.

CERATOPHYLLVM *demerſum.*
SAGITTARIA *ſagittifolia.*
THELIGONVM *cynocrambe.*
POTERIVM *ſanguiſorba.* *Pimpinella.*
Vis: adſtringens, vulneraria.
— *hybridum.*
QVERCVS *ilex.*
— *nana.*
— *ſuber.* *Sobreiro.*
Vis: adſtringens, coriaria.
— *eſculus.* *Bolota.*
— *robur.* *Carvalho.*
Vis: adſtringens, coriaria, obſtipans; Nigrum martiale intenſius reddit.
IVGLANS *regia.* * *Nogueira.*
Vis: narcotica, pellens, emmenagoga, anthelmintica, paralytica.

FAGVS *caſtanea. Caſtanheiro.*

Vis: *fruct.* flatulenta, temulentans, febrilis.

— *ſylvatica. Faja.*

CORYLVS *avêlana.* * *Avelã.*

Vis: *olei* anodyna.

MONADELPHIA.

PINVS *ſylveſtris. Pinheiro.*

Vis: diuretica, mundificans.

— *pinea. Pinheiro manço.*

Vis: *fruct.* nutriens, aphrodisiaca.

— *maximo fructu.* B.

CVPRESSVS *ſempervirens.* * *Arcipreſte.*

Vis: adſtringens.

ACALYPHA *indica.* B.

CROTON *cascarilla.* B.

Vis: tonica, ſubeccoprotica, thoracica.

— *tinctorium.*

Vis: acidum indicandi, caeruleo colore inficit.

— *lobatum.* B.

— Foliis trilobo-cordatis, lobis lanceolatis, ſerratis, ſubtus tomentoſis, ſupra punctis villoſis, ſtellatis: ramulis, ſpicis, calycibus foeminarum tomentoſis: floribus pedunculatis, ſubſpicatis. B.

Obſ. Masc. Cal. 5-fidus. Stam. 13. 18. basi connexa. Faem. Cal. 5-partitus. *Stylis* 3., multifidi. Nectar: in utroque ſexu glandulae 5. receptaculo affixae. VELLOZO.

— *Tiglium. β.* B.

— Foliis cordato-acuminatis, utrinque tomentoſis, basi 4-glanduloſis, ſubdenticulatis, denticulis glandiferis: ramu-

ramulis, petiolisque ſcabris: petiolis basi utrinque ſtipulis ſubulatis: caule arboreo. B. *Sangue de Drago.*

Obſ. Cal. 5-fidus. Stam. 30. Foem. Cal. 10. partitus: laciniae alternae 5, minimae, ſubulatae. Styl. 3. 2-fidi. Capſula aculeata.

CROTON *variegatum. β.* B.

Obſ. Cal. 5-partitus. Stam. 11. Faem. calyx 5-phyllus, foliolis petiolatis, inaequalibus. Styli 3, 2-fidi. Capſula glandulosa. Folia lanceolata, irregulariter crenatá, glabra, ſupra punctis albicantibus, ſubtus flavescentibus maculata, obtusa cum mucrone petiolata.

IATROPHA *curcas.* B.

Vis: *fruct.* draſtica, inflammatoria.

— *multifida.* B.

— *Manihot.* B. Mandioca. B.

— *Manihot. β.* B. Aipim.

Obſ. filamenta 10.

— *urens.*

RICINVS *communis.* B. * L.

Vis: *fruct.* draſtica. *Ol.* anthelmintica.

SYNGENESIA.

MOMORDICA *elaterium. Pipino de S. Gregorio.*

Vis: draſtica, hydragoga, emmenagoga.

— *Balsamina.* *

CVCVRBITA *lagenaria.* * *Cabaço.*

Vis: edulcorans, refrigerans.

— *pepo.* * *Abobora.*

— *melopepo.* *

CVCVRBITA *citrullus.* * *Melancia.*

Vis: cucurbitae.

CVCVMIS *melo.* *Melaõ.*

Vis: cucurbitae.

— *ſativus.* *Pepino.* *

— *anguinus.*

BRYONIA *alba.* *Brioa, ou Norea.*

Vis: purgans, pellens, anthelmintica, emmenagoga.

SICYOS *laciniata.* B.

CLASSIS XXII.

DIOECIA DIANDRIA.

SALIX *amygdalina.* *Salgueiro.*

Vis: *Cort.* antifebrilis.

— *arenaria.*

— *viminalis.*

— *alba.*

Vis: antivenerea.

— *babylonica.* *

TRIANDRIA.

EMPETRVM *album.* *Camarinheira.*

OSYRIS *alba.*

PENTANDRIA.

PISTACIA *terebinthus.* *Cornilheira.*

Vis: *Resinae* resolvens, emolliens, vulneraria, diuretica.

— LENTISCVS. *Aroeira.*

Vis: corroborans, ſtomachica.

SPI-

SPINACIA *oleracea.* * *Eſpinafres.*

Vis: diluens, humectans.

CANNABIS *ſativa.* *Linho, canhamo.*

Vis: narcotica, phantaſtica, dementans, anodyna, repellens.

HVMVLVS *lupulus.*

Vis: tonica, anodyna, phantaſtica, narcotica.

FEVILLEA *trilobata.* B.

HEXANDRIA.

TAMVS *communis.*

SMILAX *aspera.* *Legacaõ.*

— *ſarſaparilla.* B. *Sarsaparilha.*

Vis: *Rad.* diuretica, ſudorifera, purificans.

OCTANDRIA.

POPVLVS *alba.* *Choupo.*

— *nigra.*

Vis: *Gem.* obtundens, emolliens, ſoporifera.

ENNEANDRIA.

MERCVRIALIS *ambigua.*

— *annua.* *Mercuriaes.*

Vis: purgans, repellens, cosmetica.

HYDROCHARIS *morſus ranae.*

DECANDRIA.

CARICA *papaya.* B. *Mamaõ.*

SCHINVS *Areira.* B.

MONA-

MONADELPHIA.

IVNIPERVS *ſabina.*

Vis: emmenagoga! anthelmintica, exanthematica, diuretica, depillans.

— *communis.*

Vis: vulneraria.

— *oxycedrus. Simbro.*

CISSAMPELOS *Pareira.* B.

Vis: Rad. diuretica, demulcens, purificans.

SYNGENESIA.

RVSCVS *aculeatus. Gilbarbeira.*

Vis: *Rad.* corroborans, demulcens, emmenagoga, diuretica, coriaria.

CLASSIS XXIII.

POLYGAMIA MONOECIA.

MVSA *paradisiaca.* B. *Banareira.*

— *ſapientum.* B.

ANDROPOGON *bicorne.* B.

— *hirtum.*

— *Iſchaemum.*

HOLCVS *ſorghum.* *

— *lanatus.*

CENCHRVS *capitatus.*

AEGYLOPS *ovata.*

VALANTIA *muralis.*

— *cruciata.*

PARIETARIA *officinalis. Alfavaca de cobra.*

Vis: emolliens, diuretica, obtundens.

— *lusitanica.*

ATRI-

ATRIPLEX *halimus.* *Salgadeira.*

— *portulacoides.*

ACER *pſeudo-platanus.* *

CELTIS *auſtralis.*

MIMOSA inermis: foliis bipinnatis, pinnis 5-6-jugis, ſubrhombeis: glandula baseos petiolari: floribus capitato-ſpicatis. B.

Obſ. Flores monadelphi, polyandri, hermaphroditi omnes.

— *unguiſcati.* B.

— *purpurea.* B.

— *pudica.* B.

— *ſcandens.* B.

— *pernambucana.* B.

— *vaga.* B.

— *pigra.* B.

— *farnesiana.* * *Eſpongeira.*

DIOECIA.

FRAXINVS *excelſior.* * *Freixo.*

Vis: adſtringens. *Sem.* ſiccans.

TRIOECIA.

CERATONIA *ſiliqua.* *Alfarobeira.*

Vis: *ſiliq.* edulcorans, expectorans.

FICVS *carica.* *Figueira.*

Vis: *fruct.* nutriens, impinguans, obtundens, lubricans, emolliens, hepatica, diuretica, eccoprotica, exanthematica.

CLASSIS XXIV.

CRYPTOGAMIA FILICES.

EQVISETVM *arvenſe.* *Cavallina.*

Vis: adſtringens, diuretica.

— *paluſtre.*

— *fluviatile.*

— *hyemale.*

OPHIOGLOSSVM *luſitanicum.*

— *ſcandens.* B.

OSMVNDA *hirſuta.* B.

— *regalis.*

ACROSTICVM *citrifolium.* B.

— Frondibus pinnatis, foliolis binatis; inferioribus inaequalibus, lineari-lanceolatis, ſerratis; ſuperioribus ſolitariis. B.

— Frondibus pinnatis: pinnis alternis, pinnatifidis, ſeſſilibus, ſummis breviſsimis, ſubtus baſi glanduloſis. B.

— *cruciatum.* B.

— *calomelanos.* *β.* B.

Pinnulis decurrentibus, ſeſsilibus.

— Frondibus ſupradecompoſitis, pinnis laciniatis, alternis: ſtipulis piloſis. B.

PTERIS *ſurcata.* B.

— Frondibus bipinnatis: pinnis, foliolis ſubcuneiformibus integerrimis, alternis. B.

— Frondibus pinnatis: pinnis pinnatifidis, alternis; lobis ſubovatis: glandula baſeos pinnarum ſubtus. B.

Obſ. Fructificatio in punctis marginalibus. B. VELLOZO.

— Frondibus pinnatifidis: laciniis ſub 7 oblongo-lanceolatis, integerrimis, obtuſis. B.

PTERIS *aquilina.* *Feto.*

Vis: *Rad.* anthelmintica.

LONCHITIS frondibus ſupradecompoſitis, aculeatis: pinnis pinnatifidis, obtuſis, terminali crena. B.

ASPLENIVM frondibus pinnatis; pinnis alternis, lineari-acuminatis, ſubcrenatis. B.

— Frondibus ſimplicibus, lanceolatis, crenatis, undulatis, glabris, decurrentibus. B.

— *hemionitis.* *Douradinha.*

— *ſcolopendrium.* *Lingoa cervina.*

Vis: exſiccans.

— *ceterach.*

Vis: exſiccans, tonica.

— *ruta muraria.*

Vis: exſiccans, roborans.

— *adianthum nigrum.*

POLYPODIVM *vulgare.* *Polipodio.*

Vis: *Rad.* edulcorans, incraſsans, expectorans, eccoprotica.

— *filix mas.*

Vis: *Rad.* anthelmintica, tonica.

— *filix foemina.*

— *leptophyllum.*

— *lycopodioides.* B.

— *auriculatum.* B.

β. frondibus pinnatis: pinnis lineari-acuminatis, falcatis, alternis, baſi interne auriculatis, auriculis frondi adnatis, externe petiolatis. B. VELLOZO.

— Frondibus pinnatifidis: lobis lineari-lanceolatis, acuminatis, falcatis, alternis, integerrimis, baſi utrinque dilatatis, remotis. B.

POLY-

POLYPODIVM *auriculatum.* B.

— Frondibus ſupradecompoſitis: foliolis lateralibus falcatis, ſerratis, obtuſis, alternis, basi connexis: ſuprema dentata, acuminata: ſtipite aculeato, caudiceque arboreo, ſcabro-ſquamoſo. B.

Obſ. Puncta in linea-congeſta. VELLOZÓ.

— Frondibus bipinnatis: pinnis cordato linearibus, duplicato-crenatis, acuminatis: fronde aculeata: caudice arboreo, ſcabro, ſquamoſo. B.

— Frondibus pinnatifidis: pinnis lineari-lanceolatis, ſubſerratis, obtuſis, undatis: punctis marginalibus depreſsis per paginam ſuperiorem: radice ſquamoſa. B.

Obſ. Pagina inferior albicans.

— Frondibus ſupradecompoſitis: pinnis pinnatifidis, alternis: foliolis linearibus, falcatis, obtuſiſsimis, crenatis, piloſis: ſubtus petiolis, nervis inter fructificationem ſquamoſis: ſtipite aculeato, piloſo, ſubſquamoſo: Caudice arboreo, ſquamoſo-ſcabro. B. VELLOZO.

— *ſpinoſum. β.* B.

Obſ. frondes ſubſerratae: fructificatio linea una, ſeu puncta ad latera nervi longitudinalis disci.

ADIANTVM *capillus veneris.* *Avenca.*

Vis: corroborans, exſiccans, ſplenitica, diuretica.

— *criſtatum.* B.

TRICHOMANES *canarienſe.*

— Frondibus ſupradecompoſitis: pinnis laciniatis, alternis: foliolis apice crenatis, alternis: fronde, pinniſque, pagina inferiore piloſis. B.

Obſ.

Obſ. fructificationes ſolitariae, margini frondis inſertae: Cal. campanulatus, erectus, fovens faſciculum ſeminum. VELLOZO.

MVSCI.

LYCOPODIVM *denticulatum.*
— *clavatum.*
Vis: exſiccans.
— *cernuum.* B.
— foliis oblique verticillatis, ſubulatis, ciliatis, decurrentibus: ſpicis terminalibus, dichotomis, foliaceis. B.

POLYTRICHVM *commune.*

MNIVM *ſetaceum.*
— *pyriforme.*
— *ſerpyllifolium.*
— *undulatum.*

BRYVM *ſtriatum.*
— *pomiforme.*
— *ſubulatum.*
— *murale.*
— *caespitoſum.*

HYPNVM *criſpum.*
— *velutinum.*
— *ſciuroides.*

ALGAE.

IVNGERMANNIA *aſplenoides.*
— *lanceolata.*
MARCHANTIA *polymorpha.*
— *haemisphaerica.*

LICHEN *calcarius.*
— *cinereus.*
— *ſaxatilis.*
— *omphalodes.*
— *olivaceus.*
— *parietinus.*
— *farinaceus.*
— *puſtulatus.*
— *cocciferus.*
— *pyxidatus.*
— *uncialis.*
— *usnea.*

TREMELLA *noſtoc.*
— *purpurea.*

FVCVS *ſerratus.*
— *vesiculoſus.*
— *divaricatus.*
— *ceranoides.*
— *ſpiralis.*
— *concatenatus.*
— *palmatus.*
— *rubens.*
— *abrotanifolius.*

VLVA *latiſsima.*
— *lactuca.*

CONFERVA *fontinalis.*
— *bullosa.*
— *littoralis.*
— *aeruginoſa.*

BYS-

BYSSVS *flos aquae.*
— *phosphorea.*
— *velutina.*
— *antiquitatis.*
— *candelaris.*
— *lactea.*

FVNGI.

AGARICVS *integer.*
— *muscarius.*
— *delicioſus.*
— *fimetarius.*
— *ſeparatus.*
— *quercinus.*

BOLETVS *perennis.* *Cucumello.*

CLATHRVS *cancellatus.*

HELVELLA *mitra.*

PEZIZA *lentifera.*

CLAVARIA *digitata.*

LYCOPERDON *tuber.* *Tubera da terra.*
Vis: aphrodisiaca, flatulenta.
— *boviſta.*
Vis: adſtringens, obſtipans, abſorbens, incraſsans.

MVCOR *ſphaerocephalus.*
— *lichenoides.*
— *embolus.*
— *mucedo.* *Muffo.*

MVCOR *glaucus.*
— *cruſtaceus.*
— *caespitoſus.*

PALMAE.

CHAMAEROPS *humilis.* *Palmeira de baçoiras.*

COCOS *nucifera.* B. *

PHOENIX *dactylifera.* *

ARECA *oleracea.* B.

I.

VIRO AMPLISSIMO, ET CELEBERRIMO

D. D.

DOMINICO VANDELLIO

PHILOSOPHO ET MEDICO

ACVTISSIMO

S. PL. D.

CAR. LINNAEVS.

Hisce diebus, nihil minus tale ſperanti, acceſsit Tuum, Vir Celeberrime, vere divinum opus, ſ. Diſſertationes tres; ut Tabulas inſpexi, ſeposui negotia omnia, nec prius acquiescere potui, quam totum librum a capite ad calcem devorarem.

Stupefactus vidi Te gentis Tuae Phoenicem, non contentum exteriori Naturae cortice, non in veſtibulo ejus haerere, ſed introſpicere, in divina ſecreta descendere, et quae in interiori Naturae Sacrario clausa fuere, in apricum educere.

Perplacuere omnia, imprimis meo palato ſapiebant *Holothuria tab.* 2. *fig.* 12. *et tab.* 3., *nec non Vva marina tab.* 2. *fig.* 11. *et Cochlea tab.* 2. *fig.* 1. 2. mihi plane ignota animalia, qui tamen ultra 4000. noveram, et in Syſtemate Naturae enumeravi.

 Mihi

Mihi ſemper paradoxa fuit doctrina *Halleri de Inſenſibilitate* Perioſtii, tendinum &c. contrarium vero ita graphice demonſtraſti, ut dubium ulterius ſupersit nullum.

Pari certitudine eviciſti falaciam doctrinae Reaumurianae de redintegratione *Lumbricorum*, quam auctoritate acutiſsimi Auctoris, hactenus credideramus.

Prodiit Syſtematis Naturae editionis decimae tomus primus de animalibus; ſudat tomus ſecundus de plantis; tomus tertius continuabit de lapidibus. Vtinam velles et poſses mecum communicare *Holothuria* tua, et *Vvam marinam*, ut haec tua inventa inſererem appendici in tomo tertio Syſtematis.

Vtinam ſcirem, qua ratione ad Te mitterem varia opuscula mea, quae nuper prodiere, ut teſtarem quanti Te faciam.

Faxit Deus, ut vivas ſano corpore, et alacri animo in augmentum, et ornamentum Artis. Vale, et me porro ama.

Dabam Vpſaliae die 3. Februarii 1759.

II.

Datas a Te, Vir ampliſsime, literas, id: Ianuarii ante triduum accepi, ex iis novo experimento Tuam in me amicitiam prorſus ſingularem intellexi; utinam aliquo experimento mutua teſtari queam officia, quibus mihi nihil charius, antiquius nihil erit.

Pro egregia collectione rerum naturalium, quam per D. TREVES ad me miſiſti, devotiſsimam persolvo mentem.

1. Lithantrax matrix Naphtae rarum, et in hoc tempus usque obſcurum eſt.

2. *Sal*

2. *Sal foſsile Aegypti* procul dubio veterum verum Natrum, quod ita exercuit eruditorum ingenia; tamen dubium, nec ulli rite cognitum.

3. *Tophus ſeleniticus cum piſolithis nec unquam* mihi visus.

Zoophyton, cuius hiſtoriam et figuram omnium pulcherrime exposuiſti, non potui non gratiſsimum eſse. Hoc idem animal, rude delineatum, et imperfecte descriptum ante dimidium annum accepi a D. ELLIS Anglo; nec potui extricare eius genus; et caracterem, antequam tua acceperam; quae hoc ita exposuit, ut nihil ſupra; adeoque eo auxiſti rerum Naturalium hiſtoriam pulcherrime; utinam admitteres inſerere hanc tuam hiſtoriam in Actis Scientiarum Societatis Vpſalienſis quae propediem praeluam ſubibunt? ; ut omnes a tua face lumen mutuarentur circa ſingulare hoc animal.

Cum multo labore alpes veſtrates peragraſti, quem laborem novi, qui ipſe noſtras alpes peragravi; nullas dubito quin plurimas legiſti pulcherrimas, rariſsimasque plantas.

Dolui diu, quod nullus dederit veram *Floram Romanam*, iſtius enim *Sabbathi* non ſufficit, miscet enim exoticas cum indigenis, nec ſatis certus de ſpeciebus; anne ullus Romae ſit verus Botanicus?

Si umquam Tibi occurrat *Cynips* ſ. Ichaeneumon qui in groſsis *Fici*, et *Caprifici* habitat, a *Pontedera* deſcriptus, mittas oro in litteris, ut queam illum intueri.

D. CLERCK noſtras delineavit, et edidit ultra 120 phalaenas novas, a me in Syſtemate nominatas, nec apud alios Authores obvias; nunc pingit ultra centum Papilio-

 nes

nes indicas, vivis coloribus, ut praecedentes, qui in Muſaeo Reginae Noſtrae aſservantur.

Vtinam velles obſervare quo die apud vos folia ſua explicant, ſive erumpant Arbores *Betula*, *Fraxinus*, *Vlmus*, *Quercus*, *Tilia*, *Hippocaſtanum*, *Sorbus*, *Carpinus* quo poſsem idem hoc vere apud nos obſervando, inde menſurare differentiam aeſtatum vos inter et nos. Sic obſervarunt Botanici Monſpelienses; unde conclusi, quod aeſtas 31. dies prius incipiat Monspelii, quam apud nos, et autumno 30. dies prius apud nos desinat, quam Monſpelii; adeoque Monſpelii aeſtas 2. menſibus longior, quam apud nos.

Miratus ſum diu qualis ſit Avicula, quam Rajus viderat Florentiae, et dicit ibi vocari *Spipoleta*.

Discipulus meus *Forſgard* hodie Profeſsor Haſnienſis, petit navibus Arabiam in eundem finem ac *Donati*.

In Lapponiae conterminis oris quotannis graſsatur vermis, qui maximam ſtragem infert Hominibus, et Pecoribus; decidit enim ex aethere in nuda corpora, momento citius penetrat partes musculoſas, et intra quadrantem horae ſaepe occidit diriſsimo dolore.

Coeternem valeas, et vigeas in incrementum artis; Ego Te omni cultu, et ſtudio, dum vixero, prosequar.

Dabam Vpſaliae 1760. d. 4. Martii.

III.

Dudum accepi dona Tua vere aurea, heri vero litteras Tuas id. Octobris datas. Ad priores diu responsum diſtuli, cum animus erat omnia, et ſingula rite examinare, digerere, et ſuis locis inſerere, antequam responderem; perplurimae occupationes in causa fuere, quod nondum omnes

omnes merces Tuas rite ponderare potueram, at brevi abſolvam; interim ad ultimas reſponſum non differe conſultum judicavi, ne me ingratum crederes.

Audivi quod in Hiſpania conſultatum fuerit, num me vocarent, imprimis poſtquam fatalis morbus D. ORTEGAM occupāverit; nec video, quomodo Hortus ampliſsime inſtituendus rite adornari poteſt in illa terra . . . Me vero non vocatorias accepiſse certum eſt.

Quod ſcripſiſti Apologiam contra HALLERVM, virum omnibus infensum, laetor, nec dubito, quin ipſe omnibus numeris par ſis, uti ex prioribus Tuis facile intellexi.

Vlva iſta a Te delineata miraculum Naturae eſt; dicas mihi in quo libro posita ſit figura, ut illam allegare queam in nova editione Syſtematis: Nova plane eſt, nec aliis visa; figura omnium optima, descriptio etiam tam egregia, ut non poſsem eam imitari.

Laetor, quod DONATI iter continuetur in Arabiam; hisce diebus Rex Danorum misit meum Discipulum in Arabiam in eundem finem. Semina, quae in Aegypto legit ingratus DONATI comes ROQVE, ego accepi, ſunt haec pulchra, et novas plantas continent.

Infectum iſtud, quod ex aethere decidit in Lapponia, et misere trucidat Homines et animalia, eſt vermis novum genus *Furia infernalis a Solandro* dictum, hujus figurae.

Ex Tuo calculo de arboribus frondeſcentibus collato cum frondeſcentia arborum Vpſaliae, concludo Paduam Botanice diſtare Vpſaliae 48 diebus; ſive quod arbores explicant ſua folia 7 hebdomadibus antequam Vpſaliae;

ergo aeſtas veſtra in regione 14. hebdomadibus longior eſt, quam in noſtra. Vale.

Vpſaliae 1761. d. 11. Ianuarii.

IV.

Tuas die 30. Martii rite accepi, moram responsi facere causae innumerae, quas innumerare ſuperſedeo, ne Tibi ſim moleſtus.

Inſatiabili desiderio expecto quotidie egregium tuum opus de Thermis agri Patavini, ut queam duas reliquas *Vlvas* intueri.

Procul omni dubio multa detexiſti in augmentum artis per regionem Mutinensem, utinam quibusdam me participem reddere velles.

Patavium ex Tuis obſervatis diſtat Vpſaliae 48 diebus vernis, et totidem autumnalibus, adeoque gaudetis tribus mensibus aeſtatis, quibus nos caremus.

Te ſervet D. T. O. incolumen, quaeso mei memor vivas.

Dabam Vpſaliae 1761. Auguſt.

V.

Heri accepi novum Tuum ſincerae Tuae in me amicitiae documentum cum incluſis plurimis, rariſsimis, pulcherrimisque floribus, pro quibus omnibus ac ſingulis me Tibi plurimum devinctum agnosco, et mentem devotiſsimam reddo.

1. *Saxiſraga burſeriana*, cujus ſine dubio varietas, Tua triplo major, pluribus floribus et foliis magis triquetris.

2. *Saxi-*

2. *Saxifraga hypnoides?* ſed flos albus, folia ad radicem congeſta. *Saxifraga hypnoides* multum variat; talem varietatem antea non vidi; an differens ſpecies ſit, nec ne, aſserere nequeo.

3. *Arenaria rotundifolia*, Plantam aliquoties habui ex alpibus Italiae; ſed ſemper absque fructificatione, haec mihi nova eſt, et mereretur delineari, et deſcribi.

Theam accepi e China, forte prima, quae umquam fuit in ullo Europaeo horto.

Vallisneria erat pulcherrimum ſpecimen, quod umquam antea habui, videtur *Juſsaeus* ſtatuere, quod ſit flos *Junci Lacuſtris* e loco profundiore, ſed diſtinctiſsima planta.

Miratus ſum unde D. ARDVINVS haberet tot raras pulchrasque plantas Braſilienſes. Sed unde eas obtinuit *Pontedera?* Hisce vale, et me porro ama.

Dabam Vpſaliae d. 1. Octobris 1763.

VI.

Id: Decembr. datas laetus accepi, qui diu metueram, quod Te fregerant mala aliqua fata in periculoso itinere alpino.

Quod enemata raro transcendent valvulam coli ad coecum, communis fuit ſententia, injecto autem per anum fumo tabaci, quod multoties praeſcripſi, adſcendit ille usque in fauces, et ſolvit colicas omnium peſsimas; praeſertim ſi totum abdomen prius inungatur copiose oleo olivarum aceto maritato.

Audivi de ſingulari illo exemplari DIOSCORIDIS antiquiſsimo, cum figuris ſatis ſelectis; fateor, quod lubenter hoc viderem.

SCOPOLI

SCOPOLI promiſit Faunam Carniolicam, utinam praeſtaret. Sed bona fide Tibi dicam, quod 300 novas inſectorum ſpecies numquam praeſtabit in Europa.

Ab eo tempore, quo Syſtema Naturae editionis decimae emiſeram, dedi 200. nova inſecta in altera editione Faunae. Habeo nunc nova 200. europaea, et 100. exotica; ſed non credam, quod SCOPOLI praeſtabit 300., ut plurima forte ſint in auſtralibus Europae, mihi non viſa. GOVANI egregie inſecta indagat Monſpelii.

His Vale.

Dabam Vpſaliae 1763. d. 12. Febr.

VII.

Vt Tuas habui, ſcripſi ad Amicum, quem habeo Petropoli:

Carta tua naturalis erat valde ſingularis; vidi fere ſimilem in itinere Dalekarchico, et planae niveam ab inſolatione ortam a *Byſſo flos aquae* dicto, de qua in Flora Lapponica 529. *occurrit in rivulis exſiccatis, ubi lapides tegit, et laevi adhibita manu ab iis facile diſcedit inſtar fruſtuli papyri niveae, minusque tenacis.*

DONATI praematurum, et infelicem obitum, et jacturam obſervationum ejusdem ex toto animo doleo.

His Vale. Vpſaliae d. 8. Febr. 1764.

VIII.

Diu Te omiſſum dolui; nec noveram, quam petieras orbis partem, antequam exoptatiſsimae Tuae die idus octobris ſcriptae, heri primum accedebant. Laetor quod vivas; fata viam inveniunt.

Pro

Pro ſeminibus, et affectu Tuo in me ſincero grates reddo devotiſsimas; difficile eſt viva ſemina obtinere e Braſilia; certe haec omnia mortua erant, excepto ſolo *Caſsiae.*

O utinam poſses ipſe adire Braſiliam, Terram, quam nemo calcavit, excepto *Marcgravio* cum ſuo fure *Piſone;* ſed in tempore quo nondum fax erat accenſa in Hiſtoria Naturali, adeoque debent omnia e novo deſcribi ad lucem. Tu fores prae reliquis aptus, qui in Re Naturali ſolidiſsimus es, in inquirendo indefeſsus, in pulcherrime depingendo dexterrimus. Sed forte nullus in Luſitania agnoſcit finem Creationis eſse Gloriam Dei ex opere; nos vero agnoſcimus D. T. O. ſcripſiſse duos libros et Naturam et Revelationem; ideoque illi haerent in tenebris, ſed feliciter exteris. Bone Deus ſi Hiſpani, et Luſitani noſcent ſua Bona Naturae, quam infelices eſsent plerique alii, qui non poſsident terras exoticas!

Litterae Tuae me tecum duxere per tempe Luſitanica, ubi Tecum quaſi in blando ſomnio legi pulcherrimas plantas.

Poſtquam tota Europa calcata eſt a Botanicorum pedibus, reſtat etiam num ſola Luſitania, quae India Europaea dicenda, et feliciſsima Terra. Habemus tantum *Grſyley Viridarium Luſitanicum*, miſerrimum opus, cujus plantas Oedipus ſit, qui intelligat. Alit iſta Terra quamplurimas rariſsimas plantas, uti conſtat ex numeroſis iſtis Tournefortii Luſitanicis in Inſtitutionibus R. Herbariae nominatis, ſed nullibi deſcriptis, aut delineatis; adeoque etiamnum novis, quam nemo niſi alter Oedipus intelligat: Anne ullus ſit in toto Regno pulcherrimo, qui poſsit Orbi Litterato dare genuinam Floram Regionis?

Bone

Bone Deus! quam pulchrum, et deſideratum opus praeſtaret ille, qui ejusmodi Floram ſiſteret.

Zoophyton ad Fretum Herculeum a te lectum, et pulcherrime delineatum eſt profecto rariſsimum *Alcyonium*, quod nullibi vidi, ſed nuper eſt delineatum in *Actis Anglicanis vol.* 53. p. 434. t. 21. f. 3. ab *Ellisio*, et pro *Penatulae* ſpecie perperam propoſitum, ſub nomine *Cynomorii* ad ſimilitudinem plantae ejusdem faciei; ſed tua figura longe praeſtat; mala eſt *Epipetrum Jonſt.* exaſang. t. 20.

Medici noſtrates nil niſi extractum Cicutae praeſcripſerunt, et fatigarunt Pharmacopoeos comparare quocunque pretio; nunc vero ceſsavit uſus.

Quod *Colchicum* non ſit venenatum hoc miror. Nonne eos omnes ſervi olim ſibi manus violentas intulere?

Vtinam velles hoc vere obſervare quo die *Vlmus* promat Flores, et quo die prima folia oſtendat; ego hoc obſervabo Vpſaliae, et inde poſsumus calculum inire, quantum diſtat Vpſalia Oliſsipone.

Annon velles, et poſses ad me mittere *Florem Arboris Draconis* in epiſtola; creſcit prope Vliſsipone, in Horto quodam Regio ad *Alcantara.*

Creſcit in Luſitania *Lentiscus* frequentiſsima cum ſuis folliculis rubris et magnis; undenam hi *folliculi* generantur? etiamnum haereo; alii dicunt eos repletos eſse *Aphidibus*, *Cherme* alii, alii *Cynipe;* Tu qui es in loco poſses me docere certiſsima, ut rite collocarem hanc ſpeciem in proxima editione Syſtematis; gloria tua erit. His Vale.

Dabam Vpſaliae 1765. d. 12. Febr.

IX.

IX.

Accepi pridie Tuas V. C. et ſuaviſsimas Litteras, et doctas obſervationes, et pulcherrimam Floram Vliſsiponenſem, quae omnia, et ſingula ſummo me perfundebant oblectamento.

Gladiolus utrinque Floridus, an diverſus a vulgari, qui hinc floridus? *Sempervivum arboreum.* Pulchra obſervatio de ſquamis ad baſin ſtaminum ſeptemdentatis.

Fumaria capreolata recensiores ſtatuunt hanc meram eſse varietatem *Fumariae vulgaris* natam ad parietes; Tu judica in loco.

Lysimachia Linum ſtellatum. Haec ſingularis planta, a reliquis *Lysimachiis* diversa. Ex corolla putarem eſse *Centunculi* florem, ſed quinqueſidum, ſed capſula 5-valvis eſt *Lysimachiae. Centunculi et Anagallis* capſula eſt circumcisa. Si me liceat conjungere *Anagallidem* cum *Lysimachia*, neq. licet diſtinguere *Linum ſtellatum* a *Lysimachia.* Vale.

Dabam Vpſaliae 1765. d. 16. Auguſt.

X.

Inclusa intra litteras Tuas d. 16. ſextilis datas, habui, pulcherrimas omnium obſervationes.

Draconis flores tum egregie aſservatos vidi cum ſumma admiratione, quos antea numquam obtinui; ita referunt *Asparagi graminifolii terminales* flores, ut diſtingui nequeant. Si poſsem *Aspar. graminifolium, terminalem*, et *Draconem* ſub proprio genere, diſtincto ab Asparagis tradere, hoc magnopere exoptarem, cum iſtae 2 ſpecies (*graminif.* et *termin.*) creſcant caule erecto, apice tantum folioso, foliis magnis oblongis. Tuus character

racter erat evidentiſsimus, et confirmat affinitatem ſummam cum Asparagis.

Medusam tuam novam inſervi ſyſtemati Naturae, quod praelum jam adiit, quae ſub tuo nomine militabit.

Apud nos pluit hoc anno fere per totam aeſtatem, ut vix poſsimus dicere, nos habuiſse aeſtatem 8 diebus; nullus apud nos recordatur talem aeſtatem, adeo pluvioſam.

Plurimum Te valere jubent Societatis noſtrae Socii.

Dabam Vpſaliae 1765. d. 15. Octobris.

XI.

Ante triduum acceſsere duae ciſtae in altera erat *Erythrina* Tua, in altera radix nescio cuius, forte DRACONIS; utramque me Tibi debere intelligo, et grates quas poſsum maximas rependo.

Praelegi ambas Tuas obſervationes Societati Scientiarum; altera erat Hiſtoria Naturalis triplicis Regni Naturae per Vliſsiponensem tractum; altera *Draconis* complectebatur Hiſtoriam; utraque Societati perplacuit; mihi in mandatis datum eſt tibi grates ſummas quas poſsum reddere, et te ſalutant omnes, ac ſinguli, ſuaque devota officia referunt. Ambae obſervationes mox debent prelum cum Societatis Actis ſubire. Dicas mihi oro quaenam ſit patria *Erythrinae* tuae?

Anne poteris apud Lusitanos tuos Maecenates inquirere, et obtinere ſpecimina ſicca *Ialappae*, *Ipecacuanhae*, et *Balsami Peruviani*, quae omnia ſine dubio in Braſilia eorum occurrunt. Nullus etiamnum audet aſseverare utrum *Ialapa longiflora*, aut *Convolvulus foliis variis* ſit *Ialapa officinarum*.

Ipeca-

Ipecacuanha etiamnum quoad genus ignota eſt, licet Medicis frequentiſsima.

Balſamus Peruvianus aeque ignotus eſt.

Archiatri Petropolitani comparant ſibi *Spigeliam meam*, eaque curant vermes quosqunque; doſis herbae venit ducato uno. Tu qui habitas in Lusitania, quibus paret Brasilia, ubi ſpontanea, poſses comparare ingentem copiam, et vendere ſummo lucro per Europam; emtores numquam deficerent, nec poteſt cum lucro in hortis coli, cum fervidiſsimum expetit ſolum. Hac ſola poſses tibi comparare thesauros.

Nuper pulchrum habui experimentum, quod morſura GORDII excitet Paronychias.

Vale, meque tuis annumera. Dabam Vpſaliae 1765. d. 19. Novembr.

XII.

Quanta cum laetitia tuas excepi literas d. 26. Auguſti datas, quas heri accepi, effari vix poſsum. Laetor animitus quod propitia fata te promovere ad Hiſtoriae Naturalis provinciam in Lusitania, ad quam feliciter capeſsendam fauſta quaevis, et felicia exopto.

Lusitania a condito Orbe cimeriis tenebris involuta jacuit, nunc per te magnum in iſta regione ſidus exortum eſt. Fata tibi reſervarunt in iſta regione nimis multa. Spero brevi nos viſuros veram Floram Lusitanicam, et Faunam, et reliqua, quae illuſtrant regionem in Europa fere indicam.

Accepi nuper ciſtam cum Inſectis ultra 200, ſed nescio a quo; ex auſtraliſsima Europa miſsa fuit; crederam a te, nullae enim litterae aderant, ſed tantum numeri;

cum vero ne verbum de ea facias in epiſtola muto ſententiam, et eam ciſtam potius credam ex Italia miſsam.

Nunc omnes volunt referre fungos ad ultimos Vermes; cum ſemina aquae immiſsa ſe ſe moveant uti viva. His vale et me ſemper tuis ſinceris annumera.

Dabam Vpſaliae e Praedio 1766. d. Octobris.

XIII.

Ante tres hebdomada fasciculum tuum plantarum exſiccatarum cum tabellario accepi Hamburgo; et ante duas hebdomadas litteras tuas; mox vero inſurgebat horribile incendium, quod conſumſit tertiam partem urbis noſtrae, unde debui transportare omnes meas res, omnemque ſupellectilem in praedium meum, quamvis D. G. incendium meam aedem reliquit incolumen; nunc recollectis viribus, has reddo.

In plantis mihi antea incognita erant.

AGROSTIS *auſtralis.*
POA *ſpicata.*
BROMVS *geniculatus.*
— *ringens.*
SISYMBRIVM *catholicum.*
PLANTAGO *Lagopus.*

His vale. Dabam Vpſaliae e Praedio 1766. d. 11. Maji.

XIV.

Summa laetitia perfuſus tuas d. 3. Septembris datas excepi; cum a longo tempore tuas non habui; metuebam, quod in morbum incidiſti; laetor ex animo, quod valeas.

Adian-

Adiantum Trichomanes canarienſis; vide ejus flores cum microſcopio; anne quidquam de ſtructura filicum florum ex hac ſpecie poſset erui?

Immortalis gloria debetur Illuſtriſsimo D. d'ANGEJA, qui primus mortalium in Lusitania promovet Naturae ſcientiam feliciſsimae Regionis Europae, et natura plane indicae.

Cures pro tuo opere pulcherrimam figuram rariſsimae *Sibthorpiae*, et flores cum microſcopio delineare ne intermittas.

Te plurimum valere jubent omnes Societatis noſtrae Socii.

Dabam Vpſaliae 1767. d. 11. Octobr.

XV.

Toto hoc anno morbis laboravi, et nunc primum convalescere incipio, dum video totam mensam repletam litteris eruditorum; primum itaque meum erit te ſalutare, quam prae reliquis multum facio. Praeterito autumno edidi Diſsertationem, in qua demonſtravi fungorum ſemina exclusa evadere vermes, nudis oculis non visibiles, in aqua currentes, tandem figi in fundo vaſis, et excrescere in fungos.

Syſtematis editionis 12. tomus primus e prelo prodit; ex eo videbis, quod fideliter, quae a te accepi, allegavi.

Alter tomus de plantis ad $\frac{1}{2}$ impreſsus eſt, in eius *Didynamia* dedi characterem, et deſcriptionem novae plantae VANDELLIAE; diſtinctae ab omnibus angioſpermis corolla ringente, cui e medio labii inferioris (non e fauce) 2. ſtamina inferiora enascuntur. Crescit in Insula S. Thomae.

 Avi-

Avidiſsime jam ſcire opto quomodo tu valeas, et tua Flora, omnes curiosi, qui ad me ſcripſere, avide expectant ſcire quod ferat Lusitania tua.

D. KVHN, qui natus in Virginia, meus fuit Discipulus per quadriennium, nunc factus primus Botanices Profeſſor in Philadelphia, egregius juvenis; alter meus Discipulus BECKMANN Goettingae Hiſtoriae Naturalis Profeſsor; tertius meus ZOEGA Demonſtrator plantarum Hafniae.

In tomo primo Syſtematis habeo 6500. animalia.

In tomo ſecundo circiter 50 Genera plantarum, quae antea non habui, adjeci, interque memorabile eſt *Dracaena Vandellii.*

SCHREBERVS incepit dare figuras graminum, ſi vivat omnium poſsibilium.

Filius ad prelum miſit tertiam ſuam Decuriam rariorum plantarum.

GVNNERVS Epiſcopus Norvegiae in Actis Nidroſienſibus deſcribit Poli arctici Animalia, et Zoophyta graphice.

Omnes Societatis noſtrae Socii te plurimum valere jubent.

Qnam generose miſiſti *Erythrinam criſtam galli* alvi per quadrantem anni, tandem periit, et vidi, quod Hortulanus tuus detruncaverat omnes radices, unde mirum non fuerat, quod crescere recusabat.

Plura proxime, quae nunc vetat aegra manus.

Dabam Vpſaliae 1767. d. 15. Iulii.

XVI.

Multas tibi refero, Vir amiciſsime, grates pro ultimis tuis, Ericis plurimis, refertis, quae mihi maximam creabant voluptatem.

Anthe-

Anthericum tuum mihi novum eſt; neque eſt *Anth. ſerotinum*, neque *A. graecum*, utramque harum habeo; ambae filamentis nudis neque barbatis ſunt. Caeterum in mea collectione reperio ſpecimen tuae plantae ſimillimum, et forte eiusdem ſpeciei, ſed floribus dimidio minoribus in Hispania lectum, etiam filamentis lanatis. Speciem apud Authores non novi. Vale.

Dabam Vpſaliae 1769. d. 9. Iun.

XVII.

Accepi litteras tuas a Bibliopola Salvio.

Optarem vivere eo die, quo Flora tua Lusitanica prodiret, quae dives erit rariſsimis plantis europaeis, cum ne unus aut alter veſtras viderit.

Poteris ſine dubio e Braſilia obtinere ſemina rariorum plantarum, et ea in veſtra calidiſsima regione ſub dio ſerere, cum nulla hyems apud vos plantas deſtruat. Varias habet MARCGRAPHIVS plantas, quas nullus Botanicus Syſtematicus potuerit ad ſua genera amandare. In Insula S. Thomae omnium omnino plantarum ibi naſcentium vulgatiſsima eſt tua Vandellia. Vale et vive felix.

Vpſaliae 1769. d. 13. Maji.

XVIII.

Accepi epiſtolam tuam absque litteris, cui inclusae erant plantae rariſsimae, et fasciculus tuus plantarum, pro utriusque grates reddo maximas. Fasciculus iſte tuus perplacuit, non tantum ob raras plantas, ſed non minus adeo acute descriptas.

O utinam brevi prodiret *Hortus Olisiponenſis* tuus, non dubito, quia inde addiſcerem plurima.

 In

In horto meo jam floret *Siſymbrium parrá*, *Spartium* floribus ſub ramis pendentibus. Cytiſus Tournef. quas plantas a te accepi. Vale, Vir ampliſsime.

Vpſaliae 1772. d. 1. Iulii.

XIX.

A multo tempore nihil quidquam de te audivi, utinam viveres, et valeres optime, quod audire exoptatiſsimum mihi foret.

Anni ingravescentes, paſsim morbi, paſsim Aula me occuparunt.

Avidiſsime exoptarem ſcire quo usque penetraſti cum Flora, Fauna Lusitanica; cum tu unus et primus ſis, qui umquam apertis oculis feliciſsimam, fertiliſsimamque regionem coluiſti. Dicas mihi an ulla de hisce a te jam edita ſit, vel quando eam expectare liceat.

Mantiſsa mea altera prodiit, in qua deſcripsi *Siſymbrium Parrá*, cujus ſemina a te accepi, notum pedunculis ante florescentiam reflexis.

Iam SPARRMAN Hiſtoriae Naturalis cauſsa adiit Cap Bonae Spei. THVNBERG Iaponiam, SOLANDER propediem cum GADNIO, et BERTINO terras novas auſtrales. GEMELINVS junior eſt in Persia, PALLAS in Tartaria, MVTIS in Mexico, KOENIG in Tranquebar.

FORSKALII plantae Arabicae, et ROLANDRI Surinamenſes propediem prelum ſubibunt.

JACQVIN edit cum figuris pictis plantas Horti Vindobonenſis, et rariores Auſtriacas, ſic ditescit Flora quotidie.

Vale et vive diu felix.

Vpſaliae 1770. d. 7. Ianuarii.

XX.

XX.

Habui graphicas tuas litteras d. 17. Maii ultimi datas, ex quibus laetus perſpexi fata tua et totius reformatae Academiae. Propalavi apud omnes Amicos meos qualis quantusque ſit Illuſtr. POMBALIVS ſcientiarum Protector, et Reſtaurator, cui felicia fata omnes, qui mecum ſcientias colunt, animitus exoptant.

Quid jam novi moliatur Flora in tuo Paradiso? in meo tuam memoriam quotidie mihi revocant tres inſignes plantae.

Cycas, et *Zamia* quas omnes habuere pro Palmis, ſunt re ipſa filices.

Vale, vive felix.

Vpſaliae 1773. d. 24. Iulii.

XXI.

CAROLI a LINNÉ FILIVS.

Ante plures annos plurimas a te habuit Pater litteras, et varias illi miſiſti plantas; ſed nunc per plures annos ne verbum quidem. Cur hoc? an ullo errore erga te peccavit? parens annis, et morbo paralytico valde debilitatus, me rogat te ſalutare omnibus verbis ad ſalutandum usitandis. Ego nunc omnia eius munera a Rege obtinui, ut nunc ſum et Profeſsor, et Horti Regii Praefectus. Vale.

Vpſaliae 1777. d. 16. Decemb.

XXII.

Gratiſsimas tuas litteras reſponsorias per D. STROM rite habui, et pro quibus gratias debeo plurimas, etiam pro Convolvulo grandifloro, quem ut novum determinavi

in

in *Supplemento Syſtematis*, quod nunc ſub prelo ſudat, cujus gloriam inventionis tuam dixi.

Deſideratis meis in ſcientia fuit ſcire originem *Balſami peruviani*, *Ipecacuanhae fuſcae* et plura ex officinalibus; omnia nunc hac aeſtate habui; ſed nulla harum mihi magis placuit, quam *Balsami peruviani* planta; figura MARCGRAVII, et *Piſonis* ſatis bona eſt, genus novum eſt et decandrum.

Nunc gratulor tibi, Vir Celeberrime, quod occaſionem habuiſti impenſis veſtrae Reginae in Americam mittere Diſcipulos tuos, nunc ſine dubio plura habebis pulchra.

Inter plantas maxime ſingulares, et cuius ſimile in rerum Natura non datur, eſt planta quem in Horto Vpſalienſi colo, eſt ex Bengala, habet continuo motum cum foliis, quaſi voluntarium, ſenſationem vero nullam, ut aliae Senſitivae videntur habere; ſed nunc illud nunc alterum movet folium absque certo ordine ſ. tempore, nec noctu dormit, eſt ſpecies *Hedyſarum* et quam ſpeciem dixi *gyrantem*.

His vale, et me favere non dedigneris.

Vpſaliae d. 12. Octob. 1779.

Fig. 1. Salvia phlom Ili
oelandici varietas? Fig
Fig

Tab. I.

Fig. 1. Salvia phlomoides. Fig. 2. Scilla Liliohyacinthus. Fig. 3. an Ciſti oelandici varietas? Fig. 4. Althæa n. 150. Fig. 5. Braſsica arvenſis. Fig. 6. Pinguicula luſitanica.

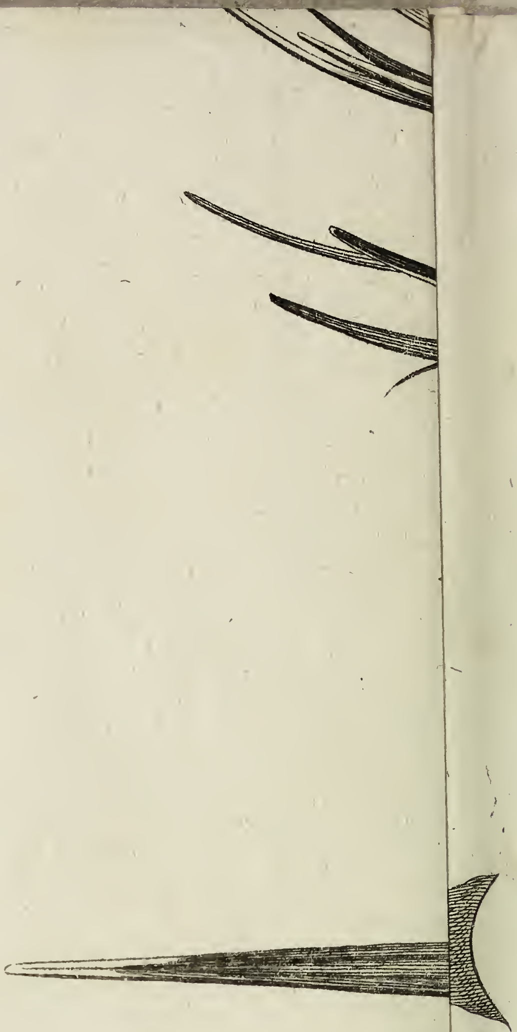
Drac

Tab. II.ª

Fig. 1.

Draco Yucciformis vel Dracaena.

Drac

ürnbg.

Tab. II.b

Draco Yucciformis vel Dracaena.

G. Vogel sc. Nürnb.

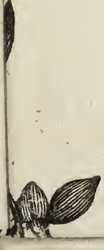

Tab. III.

Viola Ipecacuanha L.

G. Vogel sc. Nürn

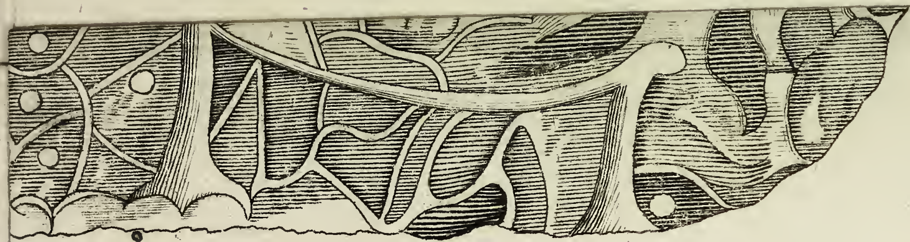
Tab. IV.

Balsamona Pinto

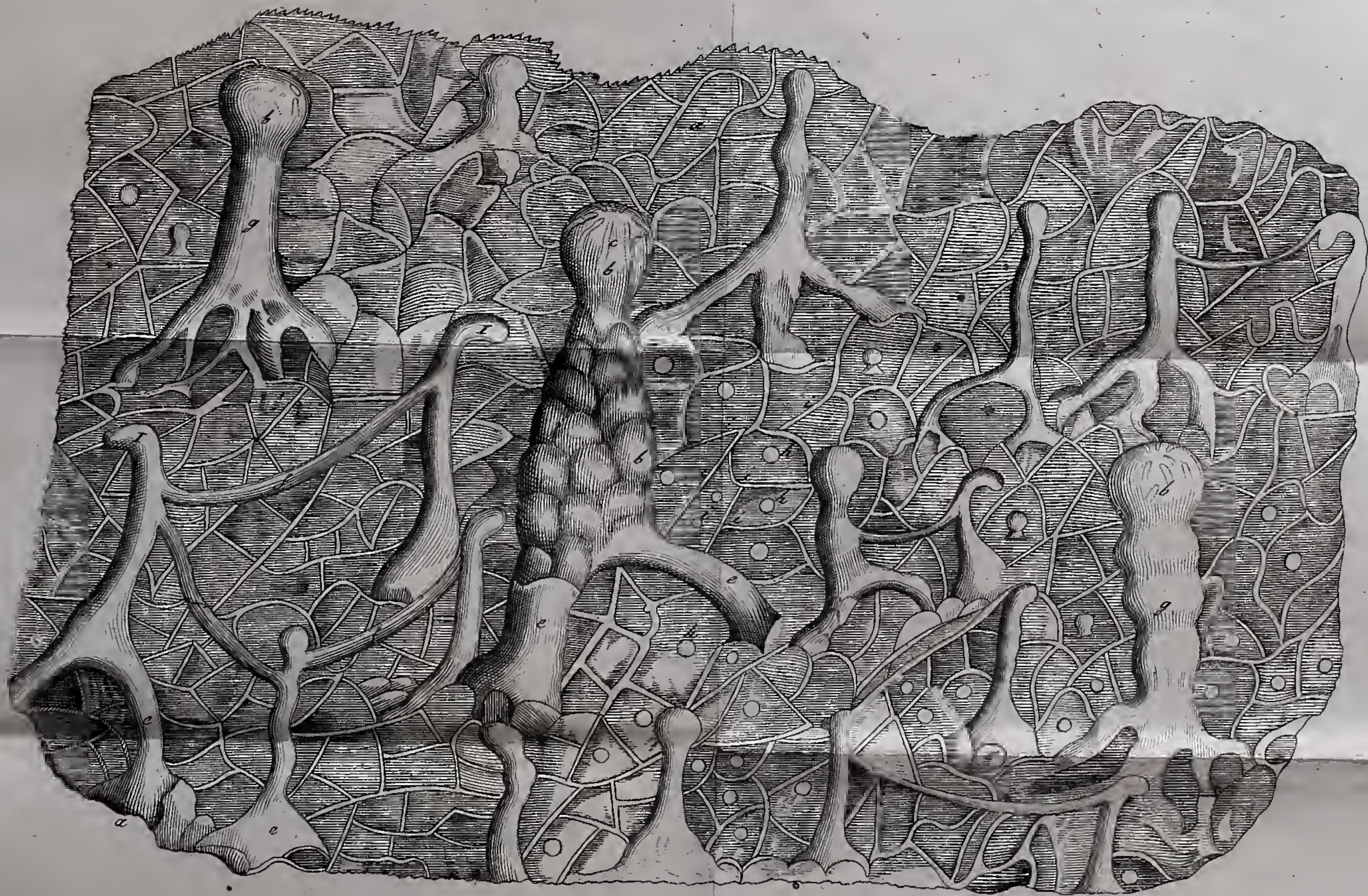
G. Vogel sc.

Tab: V.

a

Tab: V.

Ulva

Tab. VI.

Fig. 1. Vochya. Fig. 2. Biaslia. Fig. 4. Urceola. Fig. 5. Tapanhuacanga. Fig. 6. Larradia. Fig. 7. Galuania. Fig. 8. Fereeria. Fig. 9. Barbacenia. Fig. 10. Quelusia. Fig. 11. Correia. Fig. 12. Vellosia.

Tab. VII.

Fig. 13. Lafoensia. Fig. 14. Davilla. Fig. 15. Lemia. Fig. 16. Marialva.
Fig. 17. Paliavana. Fig. 18. Orobanchia. Fig. 19. eadem. Fig. 20. Contarenia.
Fig. 21. Limia. Fig. 22. Mendocia. Fig. 23. Mella. Fig. 24. Vismia.

23